

Lietuvos Respublikos
Seimo
antroji sesija

2017 m. birželio 30 d.
87 posėdis

Stenogramos

48

ISSN 2538-6638

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

TURINYS

II (PAVASARIO) SESIJA

2017 m. birželio 30 d.

Posėdis Nr. 87

Seniūnų sueigos patikslintos 2017 m. birželio 30 d. (penktadienio) darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	7
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos pratęsimo“ projekto Nr. XIIIIP-962 svarstymo tęsinys	9
Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-649(2) priėmimas	10
Šio įstatymo priėmimas	10
Valstybinės kultūros paveldo komisijos įstatymo Nr. IX-2453 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4589(3) priėmimas	10
Šio įstatymo priėmimas	11
Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4590(3) priėmimas	11
Šio įstatymo priėmimas	11
Regioninės plėtros įstatymo Nr. VIII-1889 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4464(3) priėmimas	11
Šio įstatymo priėmimas	11
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-718(2) priėmimas	13
Šio įstatymo priėmimas	13
Ūkininko ūkio įstatymo Nr. VIII-1159 6, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3441(4) priėmimas	13
Šio įstatymo priėmimas	14
Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 6 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-208(2) priėmimas	14
Šio įstatymo priėmimas	14
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos pratęsimo“ projekto Nr. XIIIIP-962 svarstymo tęsinys ir priėmimas	14
Seimo nario P. Saudargo kalba	14
Šio nutarimo priėmimas	19
Geležinkelių transporto kodekso 3, 7, 10, 11, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-604(3) priėmimas	21
Šio įstatymo priėmimas	21
Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-605(3) priėmimas	22
Šio įstatymo priėmimas	22
Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-606(2) priėmimas	22
Šio įstatymo priėmimas	22
Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-607(3) priėmimas	22
Šio įstatymo priėmimas	22
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 37, 43, 47, 48, 53, 56, 57, 58, 59, 60, 64, 68 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5 ¹ , 56 ³ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-282(3) priėmimas	22

Šio įstatymo priėmimas	31
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 6, 9, 21, 25, 30 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4599(2), Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 18, 31, 34, 39, 40, 41, 43, 44, 49, 51, 52, 58, 67, 70, 71, 72, 74, 75 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 39 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-4598(2), Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 5, 6, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 30, 40, 41, 42, 49, 54, 56, 58, 65 straipsnių pakeitimo, aštuntojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir 33 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIP-4600(2) svarstymas	32
Seimo nario A. Skardžiaus kalba	32
Seimo nario J. Sabatausko kalba	33
Seimo nario V. Poderio kalba	34
Miškų įstatymo Nr. I-671 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-777(2) svarstymas	37
Seimo nario K. Starkevičiaus kalba	38
Seimo nario V. Bako kalba	38
Seimo nario J. Oleko kalba	39
Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-778(2) svarstymas	41
Lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 13 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-837(2) ir Transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 1, 2 ir 5 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto Nr. XIIP-838(2) svarstymas	41
Baudžiamojo kodekso 271 ¹ ir 277 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-479 svarstymas	42
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo 4, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-308 svarstymas	42
Seimo savaitės (2017-07-03–2017-07-07) – 2017 m. liepos 4 d. (antradienio) ir 7 d. (penktadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	44
Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 7, 15, 17, 21, 22, 23, 24, 30, 39 straipsnių ir priedo pakeitimo ir 45 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIP-912ES, Branduolinės saugos įstatymo Nr. XI-1539 2, 3, 9, 11, 14, 17, 22, 25, 26, 27, 28, 30, 32, 35, 36, 38, 39, 41, 42, 50 straipsnių, septintojo skyriaus pavadinimo ir 2 priedo pakeitimo ir papildymo 34 ¹ ir 39 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIP-913ES, Radiacinės saugos įstatymo Nr. VIII-1019 71 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-914 ir Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 9 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-915 pateikimas (E. Purlys)	45
Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-920, Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 2, 4 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-921, Energetikos įstatymo Nr. IX-884 8, 17 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-922, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 9, 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-923 ir Akcizų įstatymo Nr. IX-569 581 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-924 pateikimas (E. Purlys)	46
Vaikų išlaikymo fondo įstatymo Nr. X-987 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4321, Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 17 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-946 ir Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-947 pateikimas (E. Bingelis)	47
Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 13, 18, 22, 24, 26, 29 ¹ , 30, 31 ¹ , 38, 45, 46 straipsnių pakeitimo, aštuntojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30 ¹ straipsniu pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-944 ir Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 2, 18, 19, 20, 43 ir 44 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-945 pateikimas (E. Misiūnas)	49
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	53

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

A – alternatyvus teisės aktas

ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas

GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS POSĖDŽIO NR. 87 STENOGRAMA

2017 m. birželio 30 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas A. NEKROŠIUS*

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Labas rytas, gerbiamieji kolegos! Prašom užimti darbo vietas ir norime pradėti 2017 m. birželio 30 d. (penktadienio) posėdžių darbotvarkę. (*Gongas*) Prašom registruotis.

Užsiregistravo 69 Seimo nariai. Matau, ateina vis dar daugiau, galime tęsti darbą.

10.01 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2017 m. birželio 30 d. (penktadienio) darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės tvirtinimas. A. Palionis. Prašom.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš norėčiau paprašyti išbraukti projektus Nr. XIIIIP-944 ir Nr. XIIIIP-945, Valstybės tarnybos įstatymą. Mes jau dabar turime vieną mažą įstatymą, kurį svarstome. Vyriausybė yra pažadėjusi rudenį atnešti visą naują įstatymo projektą. Mes dabar gabaliukais, po truputį pateikinėjame, būtų gražu matyti visą bendrą projektą. Tuo labiau kad mes šiandien tik pateikimą padarysime, o svarstymas bus rudenį. Aš norėčiau paprašyti palaukti viso bendro Valstybės tarnybos įstatymo naujos redakcijos.

PIRMININKĖ. Jūs siūlote 1-17a?

A. PALIONIS (LSDPF). Taip, klausimas 1-17a ir 1-17b, jie abu susiję.

PIRMININKĖ. Gerai, apsispręsimė balsuodami dėl 1-17a – Valstybės tarnybos įstatymo ir tai yra Socialdemokratų frakcijos siūlymas. R. Karbauskis. Vieną minutę, tuoj įjungsimė. Prašom.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Prašau į darbotvarkę įtraukti Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 4, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-308. Socialinių reikalų ir darbo komitetas jį svarstė, ir tai susiję su meno kūrėjų socialinio draudimo įmokomis. Tai labai svarbus projektas, kuris buvo teiktas dar sausio mėnesio. Yra Vyriausybės išvados ir reikėtų priimti.

PIRMININKĖ. Gerai. Komitetas priėmė sprendimą. Patikslinsimė, ar yra duomenų sistemoje ir visa kita, įtraukti į darbotvarkę, manau, tikrai apsispręsimė. (*Balsai salėje*) Būtinai visiems iš eilės. Atsiprašau, jeigu nepastebėjau. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, Seniūnų sueigoje kalbėjome dėl mano, G. Landsbergio ir K. Glavecko Miškų įstatymo pakeitimo projekto. Yra Teisės departamento išvada, aš prašau leisti šiandien pateikti, juolab kad tai yra susiję su Miškų urėdijų reformos projektu, kurį žadama svarstyti kitą savaitę. Projekto Nr. XIIP-4291(2). Tai vienas prašymas.

O kitas prašymas – frakcijos vardu išbraukti iš šios dienos darbotvarkės Energetikos, elektros energetikos ir atsinaujinančių išteklių bloką, nes čia yra šioks toks niuansas. Seimas ką tik pavedė Antikorupcijos komisijai atlikti analizę, vertinimą, pataisas, pastabas ir t. t. Kai Antikorupcijos komisija imasi vertinimo, beje, ir kitos teisėsaugos institucijos tą daro, Seimas priima tuos įstatymus. Toks pretekstas būtų siūlymas išbraukti iš darbotvarkės šitą trijų klausimų bloką.

PIRMININKĖ. Dėkoju. I. Degutienė. Prašom.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, aš iš esmės noriu paklausti, ar mes šiandien turime daryti bet kokių įstatymų pateikimus? Aš siūlyčiau pabaigti namų darbus, kurių esame dar nepadarę, t. y. svarstymai ir priėmimai, ir tokiu būdu baigiame šią sesiją. O pateikimas šiandieną,

vieno ar kito įstatymo... Aš nematau jokios prasmės, nes vis tiek svarstymai ir priėmimai bus tik rudens sesijoje. Tokiu būdu mes dirbtume konstruktyviau.

PIRMININKĖ. Dėkoju už jūsų pasiūlymą. V. Poderys.

V. PODERYS (*LVŽSF*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, reaguojau į kolegą E. Gentvilą pasiūlymą išbraukti Atsinaujinančių išteklių įstatymą – jis kalba ir epitetus klijuoja ne šitam projektui. Yra kitas Jūrinių vėjų projektas, kurio šiandien mes nesvarstome. Čia tie epitetai kitam projektui turėtų, o ne šiandien dienos.

PIRMININKĖ. Čia kitam projektui. Ar E. Gentvilas sutinka, kad tai kitam projektui, ne tam prašoma antikorpucinio vertinimo, kurį jūs pasiūlėte. Tai bus kiti įstatymų projektai tuo pačiu pavadinimu, tik kitais numeriais, juos svarstysime antradienį ir tada apsispręsimė. Gerai. Užsirašau visus pasiūlymus. Gerbiamasis A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, išties Ekonomikos komitetas dėl Atsinaujinančių išteklių įstatymo 22 straipsnio, apie kurį kalbėjo E. Gentvilas, priėmė tris antikorpucines pataisas. Pirmiausia, kad balansavimas ir prijungimas nebūtų vartotojui, o investuotojui ir kad būtų tik konkurso būdu. Tie lobistai, kurie stumia, kad be konkurso būtų, pasiūto, pradėjo laužyti rankas visiems Seimo nariams. Štai man labai liūdnai nuskambėjo E. Gentvilos mintis, kad už antikorpucines pataisas komitetas nubalsavo vienbalsiai ir dabar reikia stabdyti tam, kad vėl korpucinės pataisos būtų stumiamos, kad nebūtų konkurso, kad balansavimas ir prijungimas būtų ant vartotojų pečių. Eugenijau, gėda! Neprisidenginėkite.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Priimsime visus sprendimus pasitardami, iš eilės.

Pirmasis pasiūlymas buvo, daugiau nematau, išbraukti Lietuvos socialdemokratų frakcijos, išbraukti Vyriausybės įstatymo pateikimą, 1-17a. Ir kartu pasitariame dėl pateikimų šioje sesijoje apskritai. Kolegos, kai kurie pateikimai yra prašomi Vyriausybės ir mes turime tokį Vyriausybės kreipimąsi į Seimą, prašant leisti pateikti, kad per vasaros laikotarpį galėtų komitetai ir Seimo nariai įsigilinti ir teikti pasiūlymus. Čia toks tiesiog malonus prašymas. Dabar prašom priimti sprendimą ir balsuodami apsispręsti dėl socialdemokratų pasiūlymo išbraukti Vyriausybės įstatymo pateikimą. Ir lydimąjį įstatymą – Valstybės tarnybos įstatymą. Tai būtų 1-17a ir 1-17b klausimai. Prašom balsuoti.

Balsavo 96 Seimo nariai: už išbraukimą pasisakė 41, prieš – 34, susilaikė 21. Įstatymų projektai Nr. XIIIIP-944 ir Nr. XIIIIP-945 lieka darbotvarkėje ir leisime juos pateikti.

Antrasis pasiūlymas buvo Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu šiandien įrašyti į darbotvarkę, manau, kaip rezervinį klausimą, projektą Nr. XIIIIP-308, kurį komitetas apsvairstė. Siūlo gražinti tobulinti ir mums reikėtų priimti sprendimą. Ar galime įrašyti į darbotvarkę kaip rezervinį klausimą? (*Balsai salėje*) Pavadinimas? Tuoj pasakysiu. Valstybinio socialinio draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimas. Komiteto išvada yra. Prašom balsuoti. Kas už tai, kad įrašytume į darbotvarkę ir tam įstatymui duotume tolesnę eigą – gražintume iniciatoriams tobulinti.

Balsavo 98 Seimo nariai: 78 pritarė tam, kad būtų įrašyta į darbotvarkę, prieš – 2, susilaikė 18. Įstatymo projektas Nr. XIIIIP-308 įrašomas į darbotvarkę. Jeigu sutariame bendru sutarimu į rezervinius, būtų rezervinis 3 klausimas.

Kitas pasiūlymas buvo Liberalų sąjūdžio frakcijos seniūno E. Gentvilos prašymas leisti pateikti su Miškų įstatymu susijusį projektą Nr. XIIP-4291(2). Gal galime bendru sutarimu? Norite balsuoti? Balsuojame. Kas už tai, kad leistume pateikti gerbiamajam kolegai šį įstatymo projektą?

Balsavo 95 Seimo nariai. Už pateikimą, leisti pateikti pasisakė 36, prieš – 30, susilaikė 29. Deja, gerbiamas Eugenijau, Seimas nusprendė kitaip ir pateikimo nebus.

Ketvirtas pasiūlymas, kurį šiandien girdėjau, tai buvo dėl antikorpucinio vertinimo atitinkamų įstatymų. Bet gal galime bendru sutarimu sutarti ir įvertinti Ekonomikos komiteto pranešėjo poziciją, kad tai nestabdo svarstymo, ir dirbti toliau? Ar galime taip sutarti bendru sutarimu? Galime. Dėkoju.

Galime darbotvarkę patvirtinti? Galime patvirtinti darbotvarkę.

10.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos pratęsimo“ projektas Nr. XIIIIP-962 (svarstymo tęsinys)

Gerbiamieji Seimo nariai, mes vakar baigėme mūsų darbotvarkę nepriėmę vieno sprendimo, tai yra Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo pavasario sesijos pratęsimo“, tai yra darbotvarkės 1 rezervinis klausimas. Matau, P. Urbšys.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Gerbiama pirmininke, kadangi yra įregistruotas mano siūlymas dėl sesijos pratęsimo, tai aš siūlau frakcijos vardu pusės valandos pertrauką, kad mes galėtume aptarti šitą siūlymą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime bendru sutarimu sutarti, kad darome pusės valandos pertrauką, įvertinant užregistruotus pasiūlymus? (*Balsai salėje*) Aš paskelbiau šį klausimą ir norėjau jį svarstyti pirmiausia, nes mes nepabaigėme vakar. Tokiu atveju įvertinant pasiūlymą frakcijos vardu prašau balsuoti dėl prašymo pusės valandos pertraukos dėl sesijos pratęsimo. Dėl darbotvarkės mes jau apsisprendėme bendru sutarimu. Jeigu jūs triukšmavote ir negirdėjote, tai, gerbiamieji... (*Balsai salėje*) Mes bendru sutarimu patvirtinome. Netriukšmaujam, dirbam toliau! Kolegos, aš paskelbiau darbotvarkės rezervinį 1 klausimą. Dėl šito klausimo buvo prašymas daryti pusės valandos pertrauką. Prašome balsuoti. Kas už tai, kad darytume pusės valandos pertrauką? (*Balsai salėje*) Būtinai suteiksiu po balsavimo.

Balsavo 84 Seimo nariai: už pusės valandos pertrauką dėl rezervinio 1 klausimo balsavo 56, prieš (tuoj pasitiksinsime balsavimą, nes išsijungė sistema), už – 56, prieš – 12, susilaikė 16. Pusės valandos pertrauka dėl mūsų apsisprendimo dėl sesijos pratęsimo ir kadangi yra užregistruota pasiūlymų.

Gerbiamasis A. Kubilius. Prašom.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Aš suprantu, kad kai aš atsistoju prie mikrofono, tai jus apima didelis nerimas.

PIRMININKĖ. Ne, manęs neapima, aš jus labai myliu.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Jūs pratęsinėkite sesijas, kiek jūs norite. Aš tik norėjau pasakyti vieną dalyką, kad tai, kaip Seimo dauguma atmetė E. Gentvilo pasiūlytą projektą ir net neleisdžia pateikti dėl miškų reformos, kuris, mūsų įsitikinimu, būtų kompromisinis, labai akivaizdžiai rodo, jog valdančioji koalicija neieškos su opozicija jokių kompromisų. Ir tai reiškia, kad valdančioji koalicija yra, taip, mes suprantame, mes esame laisvi elgtis šituo klausimu taip, kaip mums sąžinė lieps, nes tai suprantame, kad jūs turite pakankamai balsų ir jokių kompromisų su opozicija nenorėsite ieškoti. Tai galite tęsti ir sesijas, ir priiminėti tokias reformas, kokias jūs matote susiprojektavę.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Ar tai galime priimti kaip jūsų grasinimą ar tiesiog pastabą? Ačiū ir už jį.

Gerbiamieji kolegos, dėl įstatymo projekto, jūs puikiai žinote – dabar pasiūlytas įtraukti į darbotvarkę. Mes gi turėsime pratęstą sesiją, tikiuosi, ir dirbsime dar daug dienų. Tai viską dar galime suspėti. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Aš gal švelniau pasakysiu, kaip A. Kubilius pasakė. Aš planavau nekišti ir nepiršti frakcijai savo nuomonės dėl miškų urėdijų reformos. Nuo šitos sekundės, kai jūs atsisakėte leisti įtraukti ir pristatyti klausimą, kuris galėtų būti kaip kompromisinis variantas, aš pažadu jums, gerbiama pirmininke ir visi kiti kolegos, kad darysiu frakcijoje viską, kad už miškų urėdijos reformą, stumiamą buldozeriu, traktoriumi ir kombainu kartu sudėjus, neliktų frakcijoje nė vieno balso už šitą reformą. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkoju už jūsų tokią nuomonę. O šiandien miškų įstatymai nesvarstomi, tad gal galime dirbti nuosekliai toliau? (*Šurmuly salėje*)

Mūsų darbotvarkės 1-2 klausimas. A. Skardžius. Prašom, kolega.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Pirmininke, aš nežinau, kodėl valdančiosios daugumos didžiųjų partnerių niekas nereaguoja į siūlomą turgų. Juk plenarinių posėdžių salė – tai ne turgus ir dabar ne vieta derėtis: jūs už tai, mes už tai. Nepasiduokite, sakykime, prekybininko A. Kubiliaus ir kitų siūlymams. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pastabas. Emocijos, man atrodo, buvo labai audringos, o dabar labai atsakingai dirbkime. Ir visų pirma dėkoju, kad jūs šiandien, penktadienį, susirinkote, kaip ir buvome taręsi.

10.15 val.

Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-649(2) (priėmimas)

Mūsų darbotvarkės 1-2 klausimas – Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-649(2). Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pranešėją V. Ažuołą. Jo nėra. V. Rinkevičius. Ar mes čia turime kokių?.. Po svarstymo prašom pranešti.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Jokių pastabų ar pataisų. Yra Teisės departamento pastaba dėl datos ir iš dalies atsižvelgta. Įsigaliojimo data parašyta liepos 15 diena. Kol priimsime, kol pasirašys Prezidentė, ateis ta diena.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamieji Seimo nariai, jūs girdėjote komiteto pranešimą. Teisės departamento dėl datos buvo per ankstesnį svarstymo etapą, per priėmimą ir dėl 1, ir dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime 1 ir 2 straipsnius priimti? Galime.

Dėl viso įstatymo projekto keturi – už, keturi – prieš. Norinčių kalbėti nėra. Prašom apsispręsti ir balsuoti dėl Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 94, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymui (projektas Nr. XIIIIP-649(2)) pritarta. Jis priimtas. (*Gongas*) A. Vinkus.

A. VINKUS (*LSDPF*). Mano balsą įskaityti prie už.

PIRMININKĖ. Dėl protokolo – A. Vinkus ir A. Sysas balsavo už minėtąjį įstatymo projektą Nr. XIIIIP-649, kurį ką tik priėmėme.

10.18 val.

Valstybinės kultūros paveldo komisijos įstatymo Nr. IX-2453 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4589(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Valstybinės kultūros paveldo komisijos įstatymo Nr. IX-2453 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4589(3). Kultūros komiteto pranešėjas V. Kernagis jau tribūnoje. Ačiū. Ir mes aptarsime gautus pasiūlymus.

1 straipsnis, tai yra visa nauja redakcija. Dėl 1 straipsnio – „Įstatymo paskirtis“ pasiūlymų nebuvo gauta.

2 straipsnis – „Paveldo komisijos teisinė padėtis“, yra gautas Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas. Prašom.

V. KERNAGIS (*TS-LKDF*). Komitetas visoms Teisės departamento išvadoms pritarė.

PIRMININKĖ. Visoms departamento išvadoms pritarė ir dėl kitų straipsnių.

Dabar dėl 2 straipsnio yra pritarta. Galime bendru sutarimu pritarti komiteto nuomonei? Galime. 2 straipsnį galime priimti kaip ir 1 straipsnį? Galime.

3 straipsnis. Pasiūlymų nebuvo gauta. Dėl 4 straipsnio buvo gautas Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Galime.

Dėl 4 straipsnio 1 dalies buvo gautas Seimo narės A. Bilotaitės pasiūlymas. A. Bilotaitės nėra. Gal, gerbiamas komiteto pranešėju, galite kartu pristatyti? Kartu mes sutariame, kad leidžiame šią procedūrą vykdyti. Ir komiteto išvadą.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Komiteto išvada pritarti iš dalies, t. y. 1 daliai, kur Seimo narė siūlė, kad ministras skirtų du narius, o keturi nariai būtų skiriami asociacijų. Komitetas nepritarė ir siūlo palikti seną redakciją. O 2 dalį, kurioje kalbama apie penkerių metų darbo patirtį, komitetas siūlo papildyti, kad tai būtų kultūros paveldo apsaugos srities darbo patirtis. Todėl pritarti iš dalies.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime, kolegos, bendru sutarimu pritarti nuomonei komiteto, kuris įvertino A. Bilotaitės pateiktą pasiūlymą ir pritarė jam iš dalies? Galime.

Dėl šio straipsnio 4 dalies Teisės departamento. Komiteto nuomonė buvo atsižvelgti. Galime pritarti komiteto nuomonei? Galime. Dėl 4 straipsnio 6 dalies buvo Teisės departamento pasiūlymas ir komitetas pritarė. Galime pritarti komiteto nuomonei? Galime. Visą 4 straipsnį galime priimti? Galime.

5 straipsnis. Dėl 5 straipsnio pasiūlymų nebuvo gauta. Jį priimame. 6, 7, 8, 9, 10, 11 straipsnius galime priimti? Priimame, nes pasiūlymų nebuvo gauta. Visą 1 straipsnį galime priimti? Galime.

Visas 2 straipsnis – įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas, nes šis įsigaliojotų nuo 2017 m. spalio 1 d., o Lietuvos Respublikos Vyriausybė, kaip įgaliota institucija, iki rugsėjo 30 dienos priima šio įstatymo įgyvendinimo teisės aktus. Galime priimti? Galime. Dėkoju pranešėjui.

Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti nėra. Prašome balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 93, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymas (projektas Nr. XIIP-4589(3) priimtas. (*Gongas*)

10.22 val.

Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4590(3) (priėmimas)

Lydimasis projektas Nr. XIIP-4590(3). Gerbiamasis komiteto pranešėjau Vytautai Kernagi, kartu su jumis norime aptarti visus straipsnius.

1 straipsnis yra 7 straipsnio pakeitimas ir dėl jo buvo gautas Teisės departamento pasiūlymas.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Pasiūlymas. Komitetas šitam pasiūlymui pritarė.

PIRMININKĖ. Komitetas pritarė. Ar galime pritarti komiteto nuomonei pritarti Teisės departamento pasiūlymui? Galime, dėkoju.

Visą 1 straipsnį su komiteto pozicija ir Teisės departamento galime priimti? Galime. 2 ir 3 straipsnius galime priimti, nes pasiūlymų nebuvo gauta? Galime priimti. Dėkoju. Dėkoju pranešėjui.

Dėl viso įstatymo projekto – J. Olekas. Prašau, kolega. Nuomonė už.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Kadangi nėra oponuojančių, aš kviečiu pritarti pateiktam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašome apsispręsti ir balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 91 Seimo narys: už – 88, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymas (projektas Nr. XIIP-4590(3) priimtas. (*Gongas*)

10.24 val.

Regioninės plėtros įstatymo Nr. VIII-1889 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4464(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Regioninės plėtros įstatymo Nr. VIII-1889 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4464(3). Kviečiu Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pranešėją R. Jušką. Priėmimas. Priėmimo stadijoje yra gauta pasiūlymų ir mes turėtume juos aptarti. Gal, gerbiamas pranešėjau, atitinkamai pastraipsniui, ar ne?

R. JUŠKA (LSF). Taip.

PIRMININKĖ. Dėl 1 straipsnio yra gautas Seimo nario V. Simuliko pasiūlymas.

R. JUŠKA (LSF). Pritarta. Komitetas bendru sutarimu...

PIRMININKĖ. Nematau V. Simuliko. Manau, kad jis su tuo sutinka, ir 29 balsų dėl to neprašome, nes komiteto nuomonė pritarti. Galime pritarti komiteto nuomonei? Galime pritarti. Dėkoju.

Taip pat buvo gautas Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas.

R. JUŠKA (LSF). Pirmam Teisės departamento siūlymui komitetas bendru sutarimu pritarė, kaip redakcinio pobūdžio, kad Vyriausybė skiria regionų plėtros tarybos narį jos pasirinkimu. „Jos pasirinkimu“ išbrauktas kaip perteklinis. Komitetas tam bendru sutarimu pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti komiteto nuomonei pritardami Teisės departamento pasiūlymui? Galime pritarti.

Taip pat yra gautas ir antras Teisės departamento pasiūlymas.

R. JUŠKA (LSF). Antram pasiūlymui komitetas nepritarė, nes komitetas išskiria, jog vieni socialiniai partneriai dalyvauja balso teise, kiti – be balso teisės, todėl „kiti“ įstatymo projekte turi likti. Todėl šitam pasiūlymui nepritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti komiteto pozicijai dėl minėto Teisės departamento pasiūlymo? Galime. Ar galime priimti visą 1 straipsnį? Skirtingų nuomonių nėra. Galime priimti.

Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nebuvo gauta. Galime priimti? Galime. Dėkoju pranešėjui.

Dėl viso įstatymo projekto nuomonė už – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kviečiu palaikyti teikiamą projektą, nes jį priėmus regionų tarybos labiau atsivertų visuomenei. Čia dabar aiškiai pasakoma, kad trečdali tarybos narių sudaro socialinių partnerių atstovai. Tik labai svarbu, kaip Vyriausybė savo tvarka numatytų atstovų parinkimą. Svarbu, kad iš tikrųjų būtų pakviesti atstovai įtakingiausių organizacijų, kurios turi galimybę ką nors kompetentingai pasakyti apie regionų plėtrą. Tikėkimės, kad pavyks tokią normalią tvarką nustatyti.

Dar linkėčiau Vyriausybei kuo greičiau apsispręsti, kiek ir kokių tų regionų Lietuvoje mes numatome turėti. Dabar mes blaškomės tarp dabar esančių tų buvusių dešimties apskričių, kur tikrai ne visais atvejais yra realūs regionai su gyvybingais ekonominiais centrais. Blaškomės tarp įsivaizdavimo, kad sugebėsime europinių pinigų daugiau nugriebti, jeigu turėsime du regionus – Vilniaus ir likusios Lietuvos dalies, kas dabar, atrodo, kelia daug abejonių, ar tokie Europos Sąjungos principai išliks. Linkėčiau kuo greičiau išsiaiškinti. Man atrodo, reikėtų žiūrėti Lietuvos kontekstą, kur tikrai yra tie tikrieji ekonominės ir kitos traukos centrai, didieji miestai, aplink esantys rajonai. Be abejo, tų regionų turi būti mažiau, negu yra dabar.

PIRMININKĖ. Dėkoju už jūsų nuomonę, atkreiptą dėmesį ir pasiūlymus.

Gerbiamieji kolegos, labai prašyčiau K. Mažeikos ir kitų kolegų kalbėti truputį toliau, nes sa-lėje didžiulis triukšmas, o norime girdėti J. Oleko nuomonę už.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, aš irgi kviečiu pritarti pateiktam įstatymo projektui. Aš, skirtingai nei mano kolega J. Razma, noriu labiau atkreipti dėmesį į pačių visuomeninių organizacijų įtraukimą ir galimybę socialiniams partneriams įsitraukti net ir neturint padalinio tame konkrečiame regione, nes mes matome, kad ne visi socialiniai partneriai yra taip pasidalinę, kaip mes galvojame apie regionus. Todėl jų dalyvavimas būtų labai svarbus.

Kita, tas ne mažiau svarbu, kiek mes įsiklausysime į tų socialinių partnerių reikiamą nuomonę ir siūlymus, nes matome visokių vertinimų. Šiandien diskutavome Valstybės valdymo ir savivaldybių komitete, kur dalyvavo miškininkų, Miško pramonės profesinių sąjungų atstovai. Deja, jiems net žodžio nebuvo suteikta. Aš manau, kad dalyvavimas dalyvavimu, bet iš tikrųjų įsiklausymas būtų labai svarbu, todėl kviečiu pritarti pateiktam įstatymo projektui, o po to pažiūrėti, kad jis būtų gyvybingas ir gyvenime iš tikrųjų girdėtume socialinius partnerius visuomet, o ne tik tada, kada mums patinka.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiamam J. Olekui. Kviečiu visus balsuoti, nes nuomonių prieš nėra. Apsispręsite balsuodami.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 93, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymas (projektas Nr. XIIP-4464(3)) priimtas. (*Gongas*)

10.31 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-718(2) (priėmimas)

Skelbiu darbotvarkės 1-5 klausimą – Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-718(2). Nekviečiu pranešėjo, nes čia yra tik vienas straipsnis. Pasiūlymų dėl šio straipsnio negauta. „Programos lėšas administruoja Aplinkos ministerijos įgaliota institucija“, – taip skamba šitas straipsnis. Noriu prašyti dėl 1 straipsnio ar dėl viso įstatymo projekto išsakyti nuomones už, nuomones prieš priėmimo stadijoje.

Nuomonė prieš – V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Svarstymo stadijoje mes kalbėjome apie tai, kad yra esminės Teisės departamento pastabos ir į jas nebuvo atsižvelgta. Jūs tada pirmininkavote ir sakėte, kad komitetas apsvarstys, atsižvelgs ir priimti pateiks jau patobulintą variantą, bet viskas liko taip pat. Nežinau, kodėl mes vieną kartą taip kategoriškai reaguojame į Teisės departamento pastabas, o kitą kartą visai nereaguojame. Kodėl mes taip dvejopai elgiames nesuprantu, todėl balsuodamas susilaikysiu.

PIRMININKĖ. Dėkoju už jūsų nuomonę. Norinčių daugiau kalbėti nėra. Kviečiu balsuoti ir apsispręsti dėl Atliekų tvarkymo įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-718(2).

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 94, prieš nėra, susilaikė 5. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-718(2)) priimtas. (*Gongas*)

10.34 val.

Ūkininko ūkio įstatymo Nr. VIII-1159 6, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3441(4) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Ūkininko ūkio įstatymo Nr. VIII-1159 6, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3441(4). Komiteto pranešėjas – P. Čimbaras. Ačiū, kad jūs jau tribūnoje. Gal, gerbiamasis pranešėjau, tada mes pastraipsniui?

P. ČIMBARAS (LSDPF). Taip.

PIRMININKĖ. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų negauta. Galime priimti? Galime. Dėl 2 straipsnio ir 3 straipsnio pasiūlymų nebuvo gauta. Galime priimti? Galime.

Dėl 4 straipsnio buvo gautas Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas. Prašau, komiteto pirmininke.

P. ČIMBARAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Komitetas pritarė, čia yra techninė pastaba. Komitetas pritarė bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Galime pritari komiteto nuomonei? 4 straipsnį galime priimti? Galime priimti.

Dėl viso įstatymo projekto yra norinčių kalbėti. Nuomonė už – nėra. Nuomonė prieš – J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, aš labai norėjau dėl straipsnio kalbėti. Man pasirodė, ne visai tiksliai parašyta: yra „Vyriausybė arba jos įgaliota institucija“, anksčiau buvo „Vyriausybė arba Žemės ūkio ministerija“. Įgaliota institucija gali būti labai įvairi. Ar iš tikrųjų neturėtų būti ministerija? Deja, dabar kalbama apie visą įstatymo projektą, tai aš susilaikysiu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau norinčių kalbėti nėra. Apsisprendžiame ir balsuojame dėl Ūkininkų ūkio įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 74, prieš – 2, susilaikė 21. Įstatymas (projektas Nr. XIIP-3441(4)) priimtas. (*Gongas*)

10.35 val.

Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 6 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-208(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 6 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 6¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-208(2). Norėčiau atsiklausti gerbiamo komiteto pranešėjo, gerbiamo Juozo. Ar nebuvo gauta daugiau jokių pasiūlymų? (*Balsai salėje*) Ne, nebuvo. Gerbiamieji Seimo nariai, yra trys straipsniai. Kaip informavo komiteto pranešėjas, dėl jų pasiūlymų nebuvo gauta.

1 straipsnį galime priimti? Galime. 2 ir 3 straipsnius galime priimti? Galime.

Dėl viso įstatymo projekto. Nuomonė už – J. Olekas. Prašau, kolega.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, kviečiu pritari pateiktam įstatymo projektui. Šiuo įstatymu reglamentuojamas skaidresnis ir efektyvesnis šauktinių į Lietuvos kariuomenę proceso stebėjimas, numatomi kriterijai ir įpareigojama Vyriausybė tą tvarką nustatyti, taip pat yra apibrėžiami tam tikri reikalavimai atstovams, kurie galėtų atstovauti šiose komisijose, kad niekam nekiltų abejonių dėl paties atrankos proceso skaidrumo. Manau, kad, priėmę šį įstatymą, mes turėsime dar didesnę žmonių palaikymą dėl mūsų vykdomo kariuomenės stiprinimo. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kitų nuomonių norinčių išsakyti nėra. Prašome apsispręsti ir balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 97 Seimo nariai: visi 97 vienbalsiai pritarė Karo prievolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymui. Skelbiu šį įstatymą priimtą. (*Gongas*)

10.38 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos pratęsimo“ projektas Nr. XIIIIP-962 (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Gerbiami kolegos, praėjo pusė valandos dėl mūsų rezervinio klausimo – dėl Seimo nutarimo. Tai yra svarstymo tęsinys. Skelbiu diskusiją. Norintis kalbėti P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Dėkui, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų užsirašiau kalbėti dar vakar, kai prasidėjo visa ši keista procedūrinė mišrainė mūsų Lietuvos Respublikos parlamente. Lieku prie savo nuomonės, kad sesija pratęsta iš tiesų neaišku kam ir kodėl, nes tai, kuo mes šiandien užsiimame, sakyčiau, yra tam tikras papudravimas, makiažas ligoniui, kuriam reikia operacijos.

Mes ką tik priėmėme Atliekų tvarkymo įstatymą. Ir ką mes čia priėmėme? Ar čia išspręs tas problemas, tuos milijonus, dešimtis milijonų, šimtus milijonų, kurie pagal korupcines schemas iš tiesų gula kažkam į kišenes, apeidami valstybės kišenę. Dar prieš metus laiko Aplinkos ministerijos kancleris... Atsiprašau, aš čia kalbu kontekste miškų reformos, tai tinka visam aplinkos sektoriui, ten reikėtų daryti sistemingą reformą, nes kancleris mums pateikė, tiesą sakant, dabar jau atsištatydinęs kancleris, schemas, kaip vyksta milijonų plovimas.

Ką veikia valstybinė Aplinkos apsaugos tarnyba? Kėliu šį klausimą visiems aplinkos ministrams daug metų, kol pagaliau Valstybės kontrolė, kol pagaliau pati Aplinkos ministerija pripažino, taip, nieko neveikia. Šitoje sistemoje verkiant reikia pertvarkos čia ir dabar, nes iš tiesų vidury baltos dienos iš valstybės yra vagiami milijonai.

Dėl MBA įrenginių. Kol žurnalistai neparodo pirštu... Kiek aš kartų tempiau visus Seimo narius, pažiūrėkite, kas vyksta, nuvažiuojame, mums seka pasakas, viskas čia gerai, tvarka, jūs techniškai nesuprantate, viskas bus gerai. Tai ekologinė katastrofa, aplinkiniai gyventojai skundžiasi kvapais. Kitas dalykas, ar iš tiesų pagrįstai investuoti milijonai. Vienas dalykas. Kitas dalykas, ar susitvarko šie įrenginiai su jiemis keliamais uždaviniais? Nesusitvarko. Tai kol žurnalistai nepradeda kelti žurnalistinių tyrimų, mes nedarome reformų. Šitoje vietoje verkiant reikia reformos, ir ją tikrai palaikysime, ir aš palaikysiu. Taigi jeigu negali atskiri RAD'ai savo regionuose susitvarkyti, jeigu reikia centralizuoto koordinavimo valstybės lygmeniu, tai darykime, steikime. Jeigu VAT'as nesusitvarko, reorganizuokime šią instituciją. Sisteminės reformos, manyčiau, atliekų sektoriuje reikia visų pirma.

Dabar dėl miškų sektoriaus. Kiek iš valdžios atstovų vakar buvo nuėję į miškininkų mitingą? Taip, mačiau komiteto pirmininką, tačiau opozicijos atstovų buvo gerokai daugiau. Apie 2 tūkst. žmonių per lietu, per baisiausias audras stovėjo ir kovojo už savo teisę dirbti Lietuvos žemėje. Jie su plakatais – emigruosime. Tai ar mes norime, kad per šią vasarą, gavę tokį antausį prieš pat vasarą, per vasarą susikrautų lagaminus ir išvažiuotų tūkstančiai miškininkų? Iš kur mes juos paimsimė? Kas dirbs toje naujoje sistemoje, kai mes praktiškai nuviliame šimtus ir tūkstančius žmonių, dirbančių šioje sistemoje. Ar mums rūpi žmogus? Vienas dalykas.

Kitas dalykas, ar mums iš tiesų rūpi regioninė politika? Kai mes centralizuosime viską Vilniuje, pagal tą schemą, kurią siūlo Vyriausybė ir į jokių kompromisus daugiau nesileidžia, jokių kitų variantų, kurie buvo registruoti, taip pat ir mano, ir kolegų iš kairės, ir kolegų iš dešinės, buvo įregistruoti įvairūs kompromisiniai siūlymai, kaip galbūt evoliucijos būdu mes galime šią reformą padaryti, bet viskas nukertama ir pasakoma: centralizuojame – viena įmonė, ir viskas. Kai bus viena įmonė Vilniuje, tai ar išgyvens visi maži rangovai regionuose, kurie dabar atlieka įvairius su mišku susijusius darbus. Ne. Aš manau, kad to vieno didžiojo urėdo, kurį pasistatys valdžia, kažkokie per antras rankas pažįstami priims visus užsakymus, o mažos įmonės, įmonėlės, kurios šiandien gyvuoja įvairiuose regionuose, bus priverstos lygiai taip pat susikrauti lagaminus ir iškelti paskui miškininkus. Čia, mano supratimu, trumpai, keletas žodžių.

Aš manau, kai mes kalbėsime apie reformą kitą savaitę, bus galimybė daugiau pakalbėti apie šį klausimą, tačiau jeigu šios pratęstos sesijos savaitės pagrindinė mintis yra staiga, prieš vasarą padaryti miškų reformą, nepasitarus su sistemos darbuotojais, iš tikrųjų nepasiūlius kompromisų opozicijai, nes iš mūsų to valdžia reikalauja, jūs laikysite egzaminą, tai jūs, mieliaji, laikykite egzaminą, jūs laikote egzaminą prieš visą Lietuvą. Linkiu jums jį išlaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju kalbėjusiam. Kaip šio nutarimo iniciatorė, tiesiog noriu atkreipti visų dėmesį, kad tai nėra akcentas vien tik Miškų įstatymas. Valstybės sienos, Krašto apsaugos, Principinės kariuomenės, Valstybės ir savivaldybių įstaigų, Valstybės tarnybos, Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių įstatymų projektai, Teismų įstatymas, kolegos, yra daug įstatymų, dėl kurių mums reikia pratęstos sesijos. Dabar prašau apsispręsti. Kadangi mes buvome siūlę pratęsti Lietuvos Respublikos Seimo II sesiją iki liepos 7 dienos, yra gauti du pasiūlymai. Pirmasis pasiūlymas J. Razmos ir antrasis pasiūlymas P. Urbšio ir A. Širinskienės. Aš prašau dabar iš eilės pristatyti pagal registracijos datą. Pirmasis pasiūlymą pristato J. Razma. Prašom, kolega.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, peržiūrėjus teikiamą pratęstai sesijai įstatymų projektų sąrašą, aš matau, kad tikrai nėra jokių problemų juos apsvarstyti iki liepos 5 dienos. Todėl ir siūlau ne iki liepos 7 dienos pratęsti sesiją, bet iki liepos 5 dienos. Kas iš to, kad pratęsime iki liepos 7 dienos. Liepos 6 dieną juk mes nei kokių komitetų posėdžių rengsime. Ir patys, manau, privalome minėti Valstybės dieną. Nieko nepasistūmėsime daugiau, svarstydami projektus. Todėl aš manau, kad trečiadienį galima iš ryto palikti laiko, jeigu dar reikia komitetams posėdžiauti, po to padaryti Seimo posėdį ir viską išspręsti elgiantis racionaliai. Dėl Miškų įstatymo projekto, kur pranešėja naiviai neigia, ne pranešėja o pirmininkė naiviai neigia, kad jis nėra svarbiausias pretekstas, tai aš manau, jeigu valdantieji turės pritariančių balsų tam projektui, Vyriausybės pozicijai, tai nebus problemų balsuoti, kad jo priėmimas būtų trečiadienį. Tikrai tai jau nieko nekeis, ar trečiadienį balsuosime, ar penktadienį. Kviečiu pritari, jog sesija būtų pratęsta iki kitos savaitės trečiadienio.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Aš tik turėčiau patikslinti, jeigu turėtume balsuoti trečiadienį, tai turėtume skelbti skubą ir įsivaizduojame, kaip mes tai darome. Bet jūsų valia apsispręsti. Nuomonė už. Viską darome nuosekliai ir ramiai. Nuomonė už J. Razmos pasiūlymą, kad būtų pratęsta sesija ne iki 7 dienos, kaip buvo siūloma, o iki liepos 5 dienos. Šią nuomonę nori išsakyti E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, iš tiesų įstatymų mes galime daug prirašyti, ypač prisiminus, kiek teko ilsėtis pradžioje, dirbant iki pietų ir panašiai. Tai iš tikrųjų įstatymų rengimas nėra baigtinis procesas ir mes galime rašyti, rašyti ir rašyti. Tik klausimas, ar tokiu būdu turime priimti įstatymus, kai pratęsiame sesijas, kada pradėdame skubėti, kai darome neeilinius komitetų posėdžius, kai viskas eina neaiškia linkme, vien todėl, kaip čia buvo pasakyta, kad iš esmės mes svarstome ir liekame dirbti dėl vieno įstatymo, kur yra tam tikra ambicija valdančiųjų dalies priimti Miškų įstatymą. Tačiau jūs patys, ko gero, nelabai tikite, kad tai gali būti įgyvendinta, nepaisant vienuolika ar dar pusę mėnesio čia prasėdėsime. Iš tikrųjų, manyčiau, nėra ko atidėlioti, o galbūt tas atidėjimas kaip tik ir bus teigiamas mūsų sprendimas grįžti pas miškininkus, pasikalbėti su jais, išspręsti tam tikras problemas, nelaužyti rankų, o paprasčiausiai dialogo būdu, kaip jūs patys esat prižadėję, ir tokiu būdu išspręsti daugelį klausimų. Tuo labiau kad šandien nebuvo pritarta gerbiamojo E. Gentvilo pasiūlymui, kur buvo galima ieškoti kompromisinio varianto, tai, manyčiau, atšalkite truputį, šaltu protu tikrai gerus sprendimus galime priimti, o ne iš karštųjų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš J. Razmos pasiūlymą. Kalba A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš esmės sutikčiau su J. Razmos pasiūlymu daryti popietinį posėdį, bet mes neturime pamiršti, kad trečiadienis yra ne tik komitetų posėdžių darbotvarkės laikas, bet ir komisijų darbotvarkės laikas, kurios pradeda darbą pirmą arba antrą valandą. Plius ERK'o laikas. Aš siūlyčiau palaikyti pirminį variantą, nepalaikant iki 5 dienos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonės išsakytos. Prašome apsispręsti ir balsuoti dėl J. Razmos pasiūlymo pratęsti sesiją ne iki liepos 7 dienos, o iki liepos 5 dienos.

Balsavo 97 Seimo nariai. Už J. Razmos pasiūlymą pasisakė 45, prieš – 36, susilaikė 16. Pasiūlymui nepritarta.

Yra gautas kitas pasiūlymas – Seimo nario P. Urbšio. Prašom, kolega, pristatyti.

P. URBŠYS (LVŽSF). Mes pasitarėme ir nusprendėme atsiimti šį siūlymą.

PIRMININKĖ. Jūs atsiimate šį siūlymą. Lieka liepos 7-oji, ta data, kurią mes siūlėme. Po svarstymo galime pritarti bendru sutarimu? Prašom balsuoti. Kas pritariate, kad po svarstymo, kad Seimo nutarimas...

Atsiprašau, nepasakiau dėl motyvų. M. Majauskas – už.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš su tokiu nerimu klausau jūsų, nes jau antra diena pasakote netiesą. Vakar atkreipėte dėmesį dėl komisijos, sakėte, kad nesate girdėjusi apie komisiją, kuri yra siūloma tirti politikų ryšius su urėdijomis, nors komiteto pirmininkas tą yra pristatęs. Suprantu, kad ne tik komiteto pirmininkas pristatė ir mes visi girdėjome, bet ir gerbiami socialdemokratai labai gerai išiklausė, todėl panašu, kad jau yra pasirengę balsuoti už urėdijas.

Šandien antrą kartą pasakėte netiesą sakydama, jog sesija yra pratęsiama ne dėl miškų urėdijų, o dar perskaitėte daug kitų įstatymų projektų. Jeigu paprašyčiau dabar pasakyti juos neskaitant, matyt, būtų šiek tiek sudėtingiau. Aš vis dėlto manau, kad sesija pratęsiama dėl miškų urėdijų. Manau, kad yra teisinga ją pratęsti, nes reikia apsispręsti dėl šio labai svarbaus projekto.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – J. Razma, jeigu taip iš tikrųjų.

J. RAZMA (TS-LKDF). Iš tikrųjų aš siūlau nepritari teikiamam nutarimo projektui vien dėl to, kad motyvai dėl jo yra skelbiami neskaidriai ir nesąžiningai. Kai Seimo Pirmininko pavaduotoja išvardijo nemažai projektų, kuriuos, žinoma, galima priimti, bet tikrai vargu ar būtų sugebėta paaiškinti, kas tokio ypatingo atsitiks, jei jie būtų priimti vėliau.

Jeigu būtų pasakyta, kad tikrai mes norime miškų reformą padaryti iki vasaros, iki tos pertraukos, norime Bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai raportuoti, kad įvykdėme tą punktą, ir dėl to darome, taip būtų sąžiningiau ir skaidriau, galbūt ir požiūris būtų pozityvesnis, bent viskas nevyniojama į vatą.

Kai elgiamasi kitaip, tai aš kviečiu nepritari ir turėti daugiau laiko diskutuoti ir dėl tos formos, dėl kurios yra dar didelis nuomonių pasidalinimas, darbuotojų, dirbančių toje sistemoje, nepasitikėjimas. Turėdami laiko mes tikrai galime sprendimus daryti būdami darnesni, nesusi-priešinę, solidaresni, o skubotai sprendami to tikrai nepasieksime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonės išsakytos. Prašome apsispręsti ir balsuoti. Balsuojame už arba prieš. Tie, kurie balsuojate už sesijos pratęsimą iki liepos 7 dienos, balsuojate už, kas manote kitaip, tai išreiškiate nuomonę spausdami kitus mygtukus.

Balsavo 103 Seimo nariai: 68 Seimo nariai pritarė Seimo nutarimui, kad pratęstume sesiją iki liepos 7 dienos, prieš – 14, susilaikė 21. Seimo nutarimas po svarstymo.

O dabar priėmimas. Nuomonė už – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui, pirmininke. Iš tikrųjų džiaugiuosi, kad skinasi kelią šis sprendimas. Tik labai norėčiau atkreipti dėmesį į gerbiamųjų E. Gentvilo, K. Glavecko ir Gabrieliaus siūlymą. Tai yra siūlymas, kuris turėtų būti svarstomas, labai rimtai svarstomas. Tai yra įpareigojimas Vyriausybei priimti sprendimą, kiek ir kokių urėdijų turėtų būti. Vyriausybė neturėtų nusiplauti rankų nuo šio sprendimo, ir tai nėra Seimo atsakomybė įrašyti skaičių 1, 2, 3, ar 3,5. Tai yra Vyriausybės reikalas ir Vyriausybė turi priimti šituos sprendimus. Taigi nenuplaukime Vyriausybės, neleiskime jai nusišalinti nuo tų sprendimų ir priimkime atsakingą Seimo sprendimą, įpareigojantį Vyriausybę spręsti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kad nurimtų tam tikros aistros, aš tiesiog norėčiau pasakyti, kad aš, kaip Pirmininko pavaduotoja, sudarinėjanti darbotvarkes, minėtą įstatymo projektą (gerbiamojo E. Gentvilo) leisiu sau įrašyti į kitos savaitės darbotvarkę, kadangi toks pasiūlymas buvo.

P. Saudargas – nuomonė prieš.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiama posėdžio pirmininke. Iš tiesų aš pradėtu išvelgti čia dar negirdėto Lietuvoje masto sąmokslą. Man atrodo, kad dabartinė valdžia kaip tik persivertė ir sugalvojo šią kitos savaitės sesiją tik dėl to, kad pasižiūrėjo orų prognozes. Iš pradžių žadėjo karščio bangą, visi susiplanavo atostogas, o kai prapliupo lyti, sako, na gal eikime atostogauti savaitę vėliau. Taip ir išėjo. Dabar jūs matydami, kad vis tiek lis, žadate dirbti.

O kalbant rimtai, nematau jokio motyvo, kodėl visų kitų įstatymų projektų mes nebūtume galėję priimti šiandien ar, tarkime, per vieną pirmadienį ar antradienį, paskelbus vieną neeilinį posėdį. Tikrai galėjome drąsiai juos priimti.

Vadinasi, to neužtenka. Reikia miškų reformos ir iki pat penktadienio pratęsti sesiją. Būkite *biedni*, bet teisingi, pripažinkite, kad norite padaryti miškų reformą grubiai, prieš vasarą, nepasitarę. Išlaužytomis rankomis kai kurie kolegos, matyt, balsuos iš kairės, ir turėsime miškus galimai išdraskytus, pažiūrėsime po kelerių metų, kurios kategorijos miškai augs Lietuvoje, ar nebus taip, kaip Latvijoje.

Pripažinkite, mielieji, kad skubate vien tik dėl miškų reformos. Visi kiti įstatymų projektai, kuriuos mes čia svarstome, yra tik dūmų uždanga, nes juos tikrai galėjome drąsiai priimti per kelias dienas. Galėjome priimti, beje, pasispausti ir ankstesnėmis dienomis, nes mes posėdžiaudavome ir iki 6 ryto, jeigu reikėdavo. Pastaruoju metu Seimas dažniausiai posėdžiauja tik iki 6 vakaro. Galime pasėdėti šiek tiek ir ilgiau. Va, šypsosi posėdžio pirmininkė, matyt, pritaria mano nuomonei. Galėjome pasispaudę išeiti jau praeitą savaitę atostogų.

Gerbiamieji kolegos, siūlau nepritari įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė už – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Aš pasisakysiu už sesijos pratęsimą. Manau, kad, deja, per mažai dirbo-me per visą šią sesiją, tačiau reikia pabaigti darbus.

Visi pripažįstame, kai kurie nenori to pripažinti, kad tai dėl miškų urėdijų reformos. Pažiūrėkime labai konkrečiai, kur čia yra šunys pakasti dėl miškų urėdijų reformos terminų! Ponia pirmininke, jūs prisimenate, kad gegužės 12 dieną Seimo valdyba priėmė sprendimą nekartoti viešojo pirkimo procedūrų, parenkant ekspertus dėl miškų urėdijos reformos, ir procesas sustojo. Seimo Pirmininkas V. Pranckietis per žiniasklaidą pasakė – nereikia tos ekspertizės.

Kreipėmės į Etikos ir procedūrų komisiją. Tiesa, mus apkaltino, kad opozicija trukdo. Etikos ir procedūrų komisija nustatė, kad Seimo valdyba neturėjo teisės priimti tokį sprendimą ir eks-

pertų parinkimo procedūra privalo būti tęsiama. Ekspertų parengimo procedūra buvo atnaujinta birželio 14 dieną. Kas sugaišino ir kas prisiima atsakomybę už tai, kad tik šiandien mes gauname ekspertų išvadas? Vakar. Tai turėjo būti gauta gegužės mėnesio pabaigoje. Ir dėl to mes galėjome urėdijų reformos klausimus spręsti seniai. Tačiau, nepaisant viso to, ką sakau, aš tik noriu pasakyti, kad prisiimkite savo atsakomybę, o ne ieškokite opozicijos kalčių. Nepaisant to, siūlau pratęsti šią sesiją.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis kolega. Išties valdybos sprendimas toks buvo, jūs čia teisis. Valdyba prisiima atsakomybę, manau, visi valdybos nariai.

A. Kubilius – nuomonė prieš.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš noriu į jūsų visų racionalumą kreiptis. Ką mes čia dabar svarstome ir kodėl sesiją norima pratęsti? Yra tik dvi priežastys. Viena yra tai, kad valdančioji koalicija, kuri iki šiol nepasižymėjo kokiais nors dideliais darbais, nori įrodyti visuomenei, kad ji yra labai intensyviai dirbanti. Todėl nori dirbti ir toliau, ir po liepos 1 dienos, ir t. t., nes, žiūrėkite, aplinkui tvanas, kalnas griūna, o dabar čia Seimas nustos dirbti.

Aš tik noriu pasakyti, kad kuo Seimas daugiau dirba, tuo kalnas labiau griūna. Jeigu nustotų dirbti, tai gal ir kalnas nustotų griūti. O jeigu jau norima pavaizduoti, kad tikrai yra aktyviai dirbama ir čia susilyginti su kurių nors kitų Vyriausybių darbu, tai aš siūlau iš tikrųjų, kas jau buvo minėta, padirbėti per šią naktį, kad šita Vyriausybė galėtų irgi užsiklijuoti etiketę, kad ji vykdo naktines reformas. Tai bus išspręsta viena problema.

Dabar antra problema dėl miškų ūkio. Kaip aš suprantu, iš tikrųjų vėl noriu atkreipti dėmesį ne tiek į turinį, bet į tai, kad ir premjeras S. Skvernelis, ir R. Karbauskis miškų reformos klausimą sieja su pasitikėjimo Vyriausybe klausimu. Vadinasi, racionaliai svarstyti miškų reformos jau nebus galima. Štai ką tik Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetui buvo išdalinta kažkokia ekspertų pažyma, kažkodėl tik trijų puslapių santrauka, kai turinys 38 puslapiai. Kaip tai yra svarstoma, kai šitaip yra skubama? Jūs įsivaizduokite, kas įvyks, jeigu Vyriausybė neišlaikys pasitikėjimo klausimo? Reikės sudaryti Vyriausybę, liepos 7 dieną pradėti sudarinėti? Ar jūs turite bent sveiko proto? Tai rugsėjo mėnesį atleisime tą Vyriausybę iš pareigų ir ramiai susėdę sudėliosime naują Vyriausybę. Dabar vidury vasaros turėsime visi čia stenėti ir ruošti naują Vyriausybę. Tai turėkite sveiko proto. Siūlau nepratęsti. Dirbkime per šią naktį, baikime šią balaganą ir rugsėį išspręsime viską: ir miškų reformą, ir Vyriausybę.

PIRMININKĖ. Dėkoju už prisiminimą naktinių reformų. Suteikiu... Nuomonė už – V. Sinkevičius.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Iš tiesų kolegos viską sieja su Miškų įstatymu, bet turime daug ir kitų labai svarbių įstatymų, pirmiausia mūsų stojimo į EBPO. Liepos mėnesį vyks daug mūsų ataskaitinių komitetų, kur kai kurie įstatymai turi būti priimti dar šioje sesijoje. Taip, kai kurios iš ministerijų vėlavo juos teikti, todėl šiek tiek vėlinamės.

Man yra keista, žiūrint į dešinę pusę, kuri kažkada šlovingais premjero A. Kubiliaus laikais nebijodavo dirbti, nes reikėdavo traukti valstybę iš krizės, per naktį, dabar 7 dienas savo atostogų laiko, deja, negali paaukoti. Mes būtume jums labai dėkingi, gerbiamieji, jeigu jūs tas 7 dienas paaukotumėte valstybei, atsiminę tuos puikius laikus, kai premjeras A. Kubilius traukė Lietuvą iš krizinės situacijos. Kviečiu palaikyti ir pratęsti sesiją. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, mes įrodėme, kad galime dirbti ne tik ilgai, bet ir vasaromis galim dirbti, čia nieko baisaus. Bet, savaime suprantama, mes nenorime dirbti primetant tokius sprendimus, kurie turi būti sprendžiami išdiskutuoti. Šiandien jau ne vienas sakė, kad vis dėlto pagrindinis klausimas yra jūsų ambicijų klausimas, jūsų premjero ambicijų klausimas, kaip prastumti tą įstatymą. Daugelis, ko gero, ir iš jūsų tikisi, kad prastūmus tą įstatymą ateis vasara, visi užmirš, po to viskas bus gerai ir panašiai. Niekas neužmirš, gerbiamieji. Jūsų sprendimai liks ir jūsų balsavimai prieš regionus irgi liks. Šiandien ir sprendžiamas tas pagrindinis klausimas.

O mes galime, sakau, svarstyti visą vasarą, visas darbotvarkes, nes jos niekada nesibaigs. Nei mes pabaigsime, nei kiti pabaigs tų svarbių klausimų, nes gyvenimas vyksta, viskas keičiasi, visa-

da reikia svarstyti, visada reikia priimti sprendimus, aktualius tam laikmečiui, ir kiek jų yra, tiek ir bus. O skubėjimas visada neduoda teigiamų dalykų ir kuo daugiau mes įstatymų pravarom po vieną sakinį, po to grįžtame, taisome juos, tai tuo blogiau. Manychiau, kad reikia atšalti, susirinkti galbūt ne taip skubiai, jeigu reikia, susirinkti ir liepos pabaigoje, ir panašiai, bet nedarykime skubotų sprendimų, neskubinkime, nelipkime vieni kitiems per galvas, svarstykime įdėmiai ir atsakingai.

PIRMININKĖ. V. Bakas – nuomonė už.

V. BAKAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų mes sureikšminame Miškų įstatymą. Be abejo, tai yra labai svarbu, tai yra viso Seimo garbės reikalas. Bet aš noriu atkreipti dėmesį ir į kitus įstatymus, kurie yra susiję su principine kariuomenės struktūra. Mes per vieną dieną jo nepriimsime. Jeigu mes to nepadarysime, mes pažeisime įstatymą. Antras dalykas – mes sustabdysime krašto apsaugos sistemos plėtrą, tai yra labai svarbu. Klausimas susijęs su nacionalinio saugumo klausimu ir su gynybinių pajėgumų stiprinimu.

Antras labai svarbus įstatymas yra strateginę reikšmę turintis Įmonių įstatymas. Kaip žinote, paaiškėjo didžiuliai nepotizmo mastai, su valstybės interesais nesuderinamos investicijos. Mes turime tą įstatymą apsvarstyti ir priimti tam, kad vasarą ministerijos, Vyriausybė turėtų galimybę pasirengti pertvarkoms strateginę reikšmę turinčiose įmonėse. Todėl kviečiu balsuoti už ir pasi aukoti porą dienų.

PIRMININKĖ. Nuomonė prieš – L. Balsys.

L. BALSYS (MSNG). Gerbiami kolegos, galime sesiją pratęsti ir iki rugsėjo mėnesio. Aš manau, mes visi čia dirbame nereglamentuotą darbo dieną ir mūsų pareigos yra tęstinės. Tačiau čia tiek posėdžio pirmininkė, tiek kiti kolegos sako, kad Miškų įstatymas yra tokia smulkmenėlė, vienas toks mažukas įstatymukas tarp kitų daug svarbesnių. Turiu pasiūlymą. Pratęskime sesiją, išbraukime Miškų įstatymą, jeigu jis nėra toks svarbus, nukelkime į rudenį ir pratęskime sesiją su tais kitais nacionaliniam saugumui labai svarbiais klausimais. Manau, su tuo nesutiksime jokiais būdais. Iš to, kaip šiandien vyko svarstymas Valstybės valdymo ir savivaldybių ir Kaimo reikalų komitetuose, matyti, kad buldozeris važiuoja ne tik per EBPO ekspertus, bet ir per patį Seimo Pirmininką V. Pranckietį, kuris prieš išvykdamas su vizitu viešai Seimo vardu, vienintelis žmogus, įgaliotas kalbėti Seimo vardu, antras žmogus valstybėje, pasakė, kad miškai keliami į rudens sesiją. Deja, valdančiųjų valstiečių elitui, viršūnėlėms, tai nepatiko ir, nesant Seimo Pirmininko, mes matome, kas vyksta. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitete buvo svarstoma be išvadų, ekspertų išvada atsirado praėjus pusei valandos. Antroji išvada, ta jau blogoji išvada valstiečiams atsirado praėjus pusei valandos nuo posėdžio pradžios. Seimo nariai, komiteto nariai sakė, kad jie nespėjo susipažinti. Tačiau, nepaisant to, buvo daromas sprendimas ir vieno balso persvara pritarta. Kaimo reikalų komitete išvados iš viso nebuvo. Trys Kaimo reikalų komiteto nariai kreipėsi į Etikos ir procedūrų komisiją, aš kreipiausi dėl savivaldybių reikalų į Etikos ir procedūrų komisiją. Tokiais metodais dirbti neleistina, gėda ir... Nežinau, net ką dar pridėti. Neįtikėtina, koks yra cinizmas ir teisinis nihilizmas. Todėl pasisakau prieš sesijos pratęsimą, nes šitas buldozeris turi būti sustabdytas.

PIRMININKĖ. Dėkoju už išsakytas nuomones, už aštrią kritiką ir už atkreiptą dėmesį. Apsispręskime ir balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 64, prieš – 18, susilaikė 16. Seimo nutarimas, kad pratęstume sesiją iki liepos 7 dienos, priimtas. (*Gongas*)

Replikos po balsavimo. Pradedu nuo I. Degutienės. Prašau, gerbiamoji kolege.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, man, kaip buvusiai Seimo Pirmininkei, tikrai labai gaila, kad šis Seimas padarė spjūvį, tokį didelį, išvykusiam į komandiruotę su labai rimtu vizitu į Ameriką, į Kongresą, Seimo Pirmininkui, kuris prieš išvažiuodamas aiškiai sakė, kad sesijos pratęsimo nebus. Kai buvo gautos ekspertų išvados dėl Miškų įstatymo, jis labai logiškai ir teisingai ir Seime pasakė, ir per radiją kalbėjo apie tai, kad reikia dar diskutuoti šiuo klausimu ir miškų

reformos klausimą spręsti rudens sesijoje. Deja, nespėjo jis išskirti, kaip kitą dieną nuomonė kardinaliai pasikeitė. Tikrai man ir skaudu, ir nemalonu, ir tai yra tam tikras požiūris į mūsų Seimo Pirmininką.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Noriu tiesiog atsakyti iš karto, kadangi su Seimo Pirmininku palaikome ryšį, jo nuomonę žinome. Jis pritaria sesijos pratęsimui, o kitą savaitę jis bus čia. Kaip žinote, antradienį prasideda tik svarstymas, tad viską išgirsite iš jo lūpų ir jo poziciją. O jo nuomonę pratęsti sesiją yra teigiama. P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pradėsiu mažorine gaida. Džiaugiuosi, kad Lietuva vis dar turi valdančiąją daugumą, kuri sugeba priimti sprendimus. Tikiu, kad taip bus ir toliau.

Negaliu tylėti, ypač išklauses Ekonomikos komiteto pirmininko replikas apie norą dirbti, kitų kolegų, apie paaukojimą kelių dienų iš atostogų. Nors aš irgi esu Seimo naujokas – tik trečią kadenciją, bet neprisimenu tokių trumpų posėdžių per savo, kaip politiko, istoriją. Mūsų laikais iš tiesų... Prašom nesityčioti, nes ypač išmanydamas ekonomiką, būdamas Ekonomikos komiteto pirmininku suprantate, kas yra ekonominė krizė visoje Europoje ir visame pasaulyje, ir su tam tikra pašaipia... Replikoje tikrai skambėjo pašaiapos dozė, kad štai A. Kubiliaus laikais čia tempėme Lietuvą iš krizės. Būtent tą ir darėme negailėdami savo laiko, posėdžiai trukdavo ir pratęsta sesija būdavo išvis didžiąją vasaros dalį. Taigi apie norą dirbti ir apie pasiaukojimą tikrai replikų siūlau nesakyti.

PIRMININKĖ. P. Čimbaras. Prašau.

P. ČIMBARAS (LSDPF). Labai ačiū, pirmininke. Aš norėčiau kreiptis į Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininką ir jo paklausti. Jis minėjo, kad bus labai svarbus Miškų įstatymas dėl poligonų plėtros. Bet šiandien mane tikrai nustebino į Kaimo reikalų komitetą atėjęs aplinkos ministras, o per praeitą komitetą viceministras. Šiandien aplinkos ministras pasakė, kad jie prieš poligonų plėtrą. Tą patį pasakė ir aplinkos viceministras. Aš norėčiau paklausti, ar nerūpi mūsų nacionalinis saugumas, jeigu Vyriausybės atstovai atėję kalba vieną poziciją, premjeras – kitą. Jūs man paaiškinkite, kas čia yra?

PIRMININKĖ. Kolegos, gal išsiaiškinsime, nes jau sprendimą priėmėme. Dabar yra replika po balsavimo, o ne atsakymų vakaras.

V. Sinkevičius buvo paminėtas, suteiksiu žodį.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Gerai, dėkoju. Aš tiktai gerbiamam kolegai noriu... Aš nelabai suprantu. Aš kalbėjau visiškai rimtai ir mano, kaip naujoko, atmintis manęs neapgauna, kad tada dar labai maža Valstiečių sąjungos frakcija (ar trys žmonės) rėmė ir per naktį dirbo kartu su Vyriausybe. Gerbiamas Pauliau, aš nežinau, kur jūs matote humorą, ar jūsų darbe, ar mano žodžiuose? Aš kalbėjau visiškai rimtai ir kviečiau jus visiškai rimtai palaikyti. Gaila, kad neišgirdote.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norėjau jau nutraukti diskusijas, tačiau V. Kamblevičiui, kuris yra šiandien mūsų susirinkimo dirbti iniciatorius, aš privalau suteikti žodį, nes jis tas žmogus, kuris labai pageidauja, kad mes dirbtume ilgai ir nuosekliai. (*Šurmulyš salėje*)

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Aš dėkoju gerbiamai pirmininkei už pasakytas protingas mintis. Bet ką noriu pasakyti ir dar jus nustebinti – kitą savaitę dar sesija nepasibaigs. Šiandien ir vėl Kaimo reikalų komitetas su pirmininku priešakyje pažeidė Statutą, todėl antradienį jūsų įrašytas klausimas bus atidėtas. Kadangi pažeidė Statutą, mes apskundėme Etikos ir procedūrų komisijai, ji turės apsvastyti ir tada Kaimo reikalų komitetas ir toliau... Dirbsime iki rudens! (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Labai gerai. Ačiū už jūsų tokią pasiūlymą.

Gerbiamieji kolegos, naudodamasi replikos teise, aš tiesiog atsakysiu, nes taip pat buvoastos replikos, ir M. Majauskui apie kažkokias komisijas. Išties gandai nesivadovauju, oficialiai jokių sprendimų dėl naujų komisijų sudarymo neturiu, todėl nereikėtų manipuliuoti. Suprantu gerbiamo J. Razmos dėmesį miškų išskirtinumui, šio įstatymo išskirtinumui. Džiaugiuosi, kad kolegos supranta, kad kartu yra ir kitų įstatymų. Taip, tas įstatymas svarbus. Jūs jį darbotvarkėje matote, tačiau niekada nesutiksiu su tuo, kad sesijų, apie kurias mes šiandien kalbame ir pratęsiame, pratęsimo nebuvo. Aš, pateikdama šitą Seimo nutarimą, akcentavau: buvo ir iki liepos 20 dienos, ir iki 19 dienos, ir iki 17 dienos, ir iki 15 dienos. O labiausiai noriu atkreipti dėmesį į 2009

metus – Tėvynės sąjungos labai aktyvų norą, valdančiosios daugumos ir A. Kubiliaus Vyriausybės, tada dirbome iki liepos 23 dienos. Tai buvo ilgiausias laikotarpis. (*Balsai salėje*)

Gerbiamajam P. Saudargui noriu akcentuoti – nebus atostogų, nes jos nėra fiksuotos. Pakeiskime kitu žodžiu. Jūs taip akcentuojate – atostogos. Taip, mūsų darbas yra nustatomas mūsų pačių, tačiau išties, kolegos, matome šią situaciją, pamirštame praeitį.

Aš kviečiu dabar susitelkti, padirbti dar, kiek nutarėme. Juo labiau kad tokių atostogų, kaip kad jūs sakote, nenumatyta, o Seimo darbas, dar kartą akcentuoju – tik keturis kartus per 20 metų Lietuvos Respublikos Seime buvo dirbama iki birželio 30 dienos. (*Balsas salėje*) Paminėjau J. Razmą. Taip, gerbiamasis kolega.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Iš tikrųjų, pirmininke, mes nesakome, kad negalima dirbti pratęsiant sesiją. Tų pratęsimų ir neeilinių sesijų tikrai būdavo ir anksčiau, bet mes tik viena sakome, kad jūs sąžiningai pripažintumėte, kad sesijos pratęsimas yra susijęs tik su jūsų priimtu politiniu sprendimu pratęstoje sesijoje priimti sprendimus dėl miškų reformos. Jūs puikiai žinote, kad visur jūsų planuose paskutinė diena buvo birželio 30 diena iki to momento, kol jūs frakcijoje nepriėmėte politinio sprendimo dėl miškų reformos. Tiesiog jūs taip visada atrodote kaip sąžiningai kalbantis žmogus. Negadinkite savo įvaizdžio šituo atveju ką nors bandydama įvynioti į vatą, ir viskas bus gerai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Iš tikrųjų jūs lyg ir nesate mūsų frakcijos narys, ir nežinote, ką mes frakcijoje tarėmės, bet iš tiesų ne veltui mes minėjome daugelį ir kitų įstatymų, ir šį taip pat. Nesiginčijame! Dirbame toliau.

11.16 val.

Geležinkelių transporto kodekso 3, 7, 10, 11, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-604(3) (priėmimas)

Aš skelbiu darbotvarkės 1-8a klausimą – Geležinkelių transporto kodekso 3, 7, 10, 11, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-604(3). Priėmimas. Ekonomikos komiteto pranešėjas – R. Martinėlis. Jūs jau tribūnoje, dėkoju.

Toliau posėdžiui pirmininkauja Pirmininko pavaduotojas A. Nekrošius. Suteikiu galimybę priimti toliau.

R. MARTINĖLIS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Po svarstymo yra gauta Teisės departamento pastaba dėl Nr. XIIIIP-604. Pastaba redakcinio pobūdžio. Jai yra pritarta. Projektas bus atitinkamai suredaguotas po priėmimo. Daugiau jokių pastabų nebuvo.

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Einame pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio taip pat nėra. Galime sutarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 3 straipsnio taip pat pastabų nėra. Galime pritarti? Dėkoju, pritarta. Dėl 4 straipsnio taip pat nėra pastabų. Galime sutarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 5 straipsnio taip pat nėra. Galime sutarti? Ačiū, pritarta. Dėl kitų straipsnių taip pat nėra pastabų. Gal galime bendrai sutarti dėl visų straipsnių? Ačiū, pritarta. Yra viena redakcinė pastaba, kuriai pritarė. Irgi galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Motyvai dėl viso. Užsirašė V. Sinkevičius. Prašau. Nuomonė už.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Gerai. Sako, nekalbėti. Kadangi, matau, nėra oponuojančių, tiesiog pasidžiaugsiu, kad priimsime, manau, labai gerą įstatymą, taupantį mokesčių mokėtojų pinigus ir optimizuojantį viešąjį sektorių. Ačiū, kolegos.

PIRMININKAS. Taip pat nuomonė už – P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Dėkui, gerbiamas pirmininke. Kadangi kaip tik dėl šito įstatymo projekto mes ir susirinkome šiandien, aš labai rimtai raginu visus pasvarstyti ir balsuoti už. Labai remiu šią projektą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Nuomonės prieš nėra. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 90 Seimo narių: už – 88, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-604(3)) priimtas. (*Gongas*)

11.20 val.

Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-605(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8b klausimas – Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-605(3). Išvadas pristato R. Martinėlis.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Po svarstymo pasiūlymų ir pastabų nebuvo, visiems pritarta komitete.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kadangi nėra jokių pastabų, ar galime pritarti abiem straipsniams bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Motyvai dėl viso. Niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 81 Seimo narys: už – 80, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-605(3)) priimtas. (*Gongas*)

11.21 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-606(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-606(2). Pastabų, kaip matau, taip pat nėra. Ar galima pritarti abiem straipsniams bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Motyvai dėl viso. Niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 80 Seimo narių: visi 80 balsavo už, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-606(2)) priimtas. (*Gongas*)

11.22 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-607(3) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-607(3). Taip pat jokių pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu abiem straipsniams? Dėkoju, pritarta.

Motyvai. Niekas neužsirašė kalbėti. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 83 Seimo nariai: visi 83 balsavo už, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-607(3)) priimtas. (*Gongas*)

11.23 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 37, 43, 47, 48, 53, 56, 57, 58, 59, 60, 64, 68 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 5¹, 56³ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-282(3) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Švietimo įstatymo Nr. I-1489 37, 43, 47, 48, 53, 56, 57, 58, 59, 60, 64, 68 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 5¹, 56³ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-282(3). Pranešėjas – E. Jovaiša. Toliau posėdžiui pirmininkauja Seimo Pirmininko pavaduotoja R. Baškienė.

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiamasis komiteto pirmininke, gal mes tiesiog pastraipsniui, aptarsime kiekvieną straipsnį, nes dėl jų po svarstymo gauta pasiūlymų Teisės departamento ir Seimo narių. Nuosekliai dirbame.

Dėl 1 straipsnio yra gautas Teisės departamento pasiūlymas projekto 1 straipsnį papildyti 5¹ straipsnio 1 punktu. (*Balsai salėje*) Komiteto nuomonė? Jūs, kiek matau, pritariate?

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Komiteto nuomonė yra pritarti.

PIRMININKĖ. Kolegos, galime sutarti, kad mes pritariame Teisės departamento ir komiteto bendrai sutartai nuomonei dėl šio pasiūlymo? Dėkoju.

Dėl 2 dalies yra gautas Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas?

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Pritarė.

PIRMININKĖ. Pritarė. Galime bendru sutarimu pritarti? Galime.

Dėl 3 dalies taip pat yra gautas Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto nuomonė?

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Pritarti.

PIRMININKĖ. Pritarti. Galime pritarti? Galime.

Dėl 4 dalies yra gautas Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto nuomonė?

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Nepritarti, nes pedagogui, kaip ir vadovui, yra keliami tie patys reikalavimai.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Tie patys etikos reikalavimai.

PIRMININKĖ. Dėkoju už komiteto išsakytus argumentus. Ar galime pritarti komiteto išsakytiems argumentams? Galime. Dėkoju. Galime priimti visą 1 straipsnį? Norinčių kalbėti nėra. Galime priimti.

2 straipsnis. Dėl 2 straipsnio, o tai yra 37 straipsnio pakeitimas, yra gautas Teisės departamento pasiūlymas.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Iš dalies pritarti.

PIRMININKĖ. Norėčiau girdėti komiteto pasiūlymus, nes jūs siūlėte nepritarti, kad pastaba taikoma 11 straipsnio 29...

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Taip, čia nepritarti, nes tai yra skirta konkrečiai mokyklai.

PIRMININKĖ. Dėkoju už paaiškinimą. Ar, gerbiamieji Seimo nariai, galite pritarti komiteto nuomonei pritarti iš dalies Teisės departamentui? Galime.

Dėl 2 punkto, straipsnio dalies yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė iš dalies.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Iš dalies.

PIRMININKĖ. Jūsų argumentai.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Tai yra tas pats motyvas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Galime bendru sutarimu. Ir dar vienas Teisės departamento techninio pobūdžio pasiūlymas.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Mes iš dalies pritarėme ir išbraukėme žodžius „švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka“ kaip perteklinius.

PIRMININKĖ. Galime pritarti? Galime. Dėl viso 2 straipsnio? Galime jį priimti? Skirtingų nuomonių nėra. Galime priimti?

3 straipsnis. Yra Teisės departamento pasiūlymas.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Pritarti.

PIRMININKĖ. Galime pritarti? Galime. Galime priimti visą 3 straipsnį? Galime.

Dėl 4 ir 5 straipsnių nėra gauta pasiūlymų. Galime juos priimti? Priimame. Dėl 6 straipsnio yra gautas Teisės departamento pasiūlymas.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Pritarti.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė? Pritaria. Galime sutarti bendru sutarimu? Galime. Ir dar yra gautas Teisės departamento pasiūlymas dėl to paties straipsnio. Komiteto nuomonė?

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Iš dalies pritarti.

PIRMININKĖ. Taip pat yra atsižvelgiama į technikos reikalavimus.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Galime bendru sutarimu pritarti?

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Galime. Dėl viso 6 straipsnio. Galime jį priimti? Norinčių kalbėti nėra. Galime priimti.

7 straipsnis. Dėl 7 straipsnio 3 dalies yra gautas Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Nepritarti, nes yra švietimo pataisos ir rugsėjo 1 dieną įsigalioja naujas įstatymas. Mums reikia sinchronizuoti ir ta numeracija turi būti tokia, kokia yra mūsų variante.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti komiteto nuomonei? Galime. Visą 7 straipsnį galime priimti? Galime.

8 straipsnis. Dėl 8 straipsnio yra gautas Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto nuomonė?

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Pritarti.

PIRMININKĖ. Sutariame? Sutariame. Pritariame komiteto pozicijai. Dėl 6 dalies yra gautas Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas nepritarė ir prašome sakyti argumentus.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Palaukite, 6 dalis. Taip, aš turiu 6 dalį. Matote, mes galvojame, kad penkeri metai švietimo sistemai yra laikas, per kurį labai daug kas keičiasi, todėl kompetencijas visada reikia patikrinti iš naujo.

PIRMININKĖ. Dėkoju komiteto pirmininkui už išsakytą nuomonę. Ar galime pritarti komiteto argumentams? (*Balsai salėje*) Galime. Taip pat yra gauta dėl projekto 8 straipsnio, siūloma papildyti įstatymo 56³ straipsniu. Komitetas iš dalies pritarė Teisės departamento pasiūlymui.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Taip, mes suradome kompromisą, kad čia kalbame apie rezervo žmones, „jam sutikus“ gali būti išbrauktas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Galime pritarti? Pritariame. Dėl viso 8 straipsnio, nes ten dar yra vienas Teisės departamento pasiūlymas – „išbraukti žodžius „naujų“ ir jį išdėstyti taip“. Čia tiesiog techninio pobūdžio, galime pritarti.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Visi dėl šio straipsnio pateikti pasiūlymai aptarti. Galime priimti visą 8 straipsnį? Galime.

9 ir 10 straipsniai, dėl jų pasiūlymų nebuvo gauta.

11 straipsnis. Dėl 11 straipsnio gautas Seimo nario P. Urbšio pasiūlymas. Ar sulauktume 29 Seimo narių, kurie pritartų galimybei pristatyti? Reikia balsuoti? Kas pritariate, kad P. Urbšys pateiktą, prašom balsuoti, išreikšti savo nuomonę.

Taip, gerbiamas P. Urbšys pateikia savo pasiūlymą, už tai balsavo 41 Seimo narys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, iš tikrųjų mes visi esame suinteresuoti, kad švietimo įstaigų vadovai nebūtų politizuoti ir netaptų politinių susitarimų įrankiais, kad vis dėlto, kaip galų gale deklaravome ne kartą rinkimų kampanijos metu, pirmiausia yra žmogaus kompetencija, vertybės, o po to – vienoks ar kitoks politinis lojalumas, todėl yra aiškiai atribota konkurso organizavimo tvarka savivaldos lygmeniu. Savivaldos lygmeniu nuo pradžios iki galo sprendimus priima politikai, todėl mes žinome, kad šiandien yra tiesiogiai išrenkami merai, taryba išrenkama pagal sąrašus. Mes turime surasti tam tikrą politinį balansą, kuris leistų vis dėlto organizuoti konkursą ir patvirtinti laimėtoją ne pagal vienpusį politinį susitarimą, o surasti konsensą. Todėl ir yra siūloma, kad viešąjį konkursą savivaldybių švietimo įstaigos vadovo pareigoms eiti organizuoja savivaldybės meras, o būtent viešojo konkurso būdu į pareigas penkeriems metams skiria ir iš jų atleidžia, iš tų pareigų, savivaldybės taryba. Tokiu būdu mes sudarome galimybę nori nenori sėsti toms politinėms jėgoms ir nuo pat pradžių pradėti nepolitizuotą procesą. Aš linkiu, ypač apeliuodamas į Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungą, kurie rinkimuose deklaravote pirmiausia žmogaus kompetenciją ir vertybes, ir prašau neatidaryti Pandoros skrynios, skiriant švietimo įstaigų vadovus savivaldybėms. Kviečiu palaikyti mano siūlymą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Komitetas labai įdėmiai ir ne vieną kartą svarstė šitą P. Urbšio pasiūlymą. Pradžioje pasiūlymas buvo nuo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto. Žinote, kad Seimas praeito balsavimo metu buvo apsisprendęs, ir štai naujas balsavimas buvo toks: už P. Urbšio pasiūlymą – 1, prieš pasiūlymą – 7, susilaikė 1 komiteto narys. Dabar Seimo nariams norėčiau truputį paaiškinti. Taip, mūsų rinkimų kampanijoje taip ir buvo, kad mes siekėme...

PIRMININKĖ. Gerbiamasis pranešėjau, ne apie rinkimų kampanijas mes turėtume kalbėti, o apie komiteto argumentus dėl pateikto pasiūlymo. Jūs turėtumėte kalbėti tai, kas parašyta komiteto išvadoje, ir pristatyti komiteto argumentus.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Ačiū. Trumpai tariant, šio demokratiškumo principo mes labiausiai ir laikėmės, mes ir ėmėmės depolitizavimo šiame įstatyme. Depolitizavimas atsiskleidžia sudarant bendruomenių tarybas ir sudarant rinkimų komitetus. Svarbiausias dalykas čia yra štai koks: mes iš esmės pakeičiame mokyklų vadovų vertinimą, mes atsisakėme vertinimo, kuris buvo nacionalinio lygmens, ir atidavėme vertinimą, pirmiausia padarėme mokyklų vadovų kasmetinę ataskaitą. Ir tą kasmetinę ataskaitą svarsto ta pati bendruomenė. Jeigu ji yra tinkama ar netinkama, siunčia į savivaldybę, o jeigu tarp jų yra koks nors ginčas, tai tada atsiranda arbitras – Švietimo ir mokslo ministerija. Matote, pats vertinimas yra pasikeitęs, pati idėja pasikeitusi ir pačių depolitizavimo principų yra laikomasi.

Antra vertus, komiteto posėdyje dalyvavo Švietimo ir mokslo ministerijos atstovai...

PIRMININKĖ. Gerbiamasis komiteto pirmininke, jūs dabar jau ilgai pasakojate, kas, kur, kada dalyvavo, jūsų pozicija ir jūsų...

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Išsakyta labai aiškiai.

PIRMININKĖ. Jūs išsakėte, dabar klausome Seimo narių nuomonės. Nuomonė už – J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke, aš prašyčiau manęs taip necenzūruoti, kaip akademiką cenzūruojate, jeigu pasakysiu keletą žodžių ir daugiau.

Iš tikrųjų aš suprantu ir tuos motyvus, kuriuos išsakė komitetas ir Švietimo ir mokslo ministerija, bet man atrodo, kad kolegos P. Urbšio iniciatyva ir siūlymas yra iš tikrųjų geras, siekiantis turėti papildomo neutralumo faktorių. Manau, kad vertėtų įsiklausyti į jo pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – A. Anušauskas. Prašom, kolega.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų laikas liautis spekuliuoti žodžiu „depolitizavimas“. Mano galva, yra siūloma priešingai, kaip tik yra siūloma politizuoti, nes ne visų švietimo įstaigų dalininkė yra savivaldybė arba ne vienintelė dalininkė. Taigi siūlymas kaip tik numato politizuoti. Visi argumentai, kurie buvo išsakyti pataisos teikėju, yra už politizavimą. Kaip tik, aš manau, nesuprantamas žodžio „depolitizavimas“ turinys. Tai būtent tokie siūlymai ir gimsta. Siūlau palaikyti komiteto poziciją ir nepalaikyti šio siūlymo.

PIRMININKĖ. Nuomonės išsakytos. Gerbiamieji kolegos, prašom grįžti į savo darbo vietas, apsispręsti ir balsuoti. Kas pritariate Seimo nario P. Urbšio pasiūlymui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, ją išreikškite spausdami kitus mygtukus.

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 39, prieš – 19, susilaikė 27. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas mūsų Teisės departamento pasiūlymas. Atsižvelgiant į tai, kad... Komitetą prašom pateikti savo poziciją.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Nepritarti, nes šis įstatymas nustato prievolę ministrui apibrėžti reikalavimus dėl metų veiklos ataskaitos ir jos vertinimo tvarkos.

PIRMININKĖ. Galime sutarti dėl komiteto nuomonės dėl Teisės departamento pasiūlymo? Galime.

Seimo narė A. Papirtienė yra pateikusi pasiūlymą dėl įstatymo 59 straipsnio 3 dalies kitokio išdėstymo: siūlant išbraukti. Ar būtų 29 Seimo nariai, kurie sutiktų, kad būtų pateiktas pasiūlymas? Prašom apsispręsti balsuojant. Taip, gerbiamoji kolege, prašome pateikti, nes 48 Seimo nariai jums suteikia galimybę.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Pasiūlymas susijęs su Seimo principiniu sprendimu neriboti švietimo įstaigų vadovų kadencijų. Todėl valstybinės ir savivaldybės švietimo įstaigos vadovas, baigęs penkerių metų kadenciją, turi teisę dalyvauti tos pačios švietimo įstaigos viešame konkurse vadovo pareigoms eiti. Todėl siūlau išbraukti toliau esančią

išlygą, kurios egzistavimas reikštų netiesioginį kadencijų skaičiaus ribojimą toje pačioje įstaigoje. Tam Seimas jau anksčiau nepritarė. Ačiū.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Komiteto nuomonė yra pritarti: už – 7, prieš nebuvo, susilaikė 2.

PIRMININKĖ. Ar reikia mums?.. Ne, procedūros yra tokios, kad priėmimo stadijoje 29 Seimo nariai pristato pasiūlymą. Komiteto nuomonę išklausome, o gal jūs turite kitą nuomonę. Ar norite balsuoti, ar bendru sutarimu? Bendru sutarimu pritarėme Seimo narės A. Papirtienės pateiktam pasiūlymui, kuriam komitetas pritarė. Puiku.

Dirbame toliau. 5 punktas. Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas...

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Pritarti.

PIRMININKĖ. ...kuriam komitetas pritarė. Galime pritarti? Galime.

Kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas dėl 59 straipsnio 4 dalies 4 punkto.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Nepritarti. Šio straipsnio objektas yra mokykla.

PIRMININKĖ. Galime pritarti komiteto argumentams? Galime. Teisės departamentas atkreipia dėmesį į 59 straipsnio 7 dalies 1 punktą.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Nepritarti, nes mokyklos vadovas turėtų imtis iniciatyvos ieškoti trūkstamų mokytojų, o ne juos atrinkti.

PIRMININKĖ. Galime pritarti komiteto argumentams? Gerbiamasis A. Palionis nori argumentuoti, kad mes, teisingai, kažkur jau kažkas yra supainiota, mes turime tikrai atkurti poziciją. Per šoninį mikrofoną A. Palionis. Prašom.

A. PALIONIS (LSDPF). Norėjau tik perspėti, kad jūs iš pradžių pristatėte 7 dalies 4 punktą ir pranešėjas argumentavo, kad nepritarta dėl mokyklos ir švietimo. Tai buvo argumentacija dėl 7 dalies 1 punkto. O dabar jūs pristatėte 7 dalies 1 punktą – nepritarti, o pranešėjas argumentus pasakė dėl 7 dalies 4 punkto. Sukeisti pranešėjo atsakymus, o...

PIRMININKĖ. Sukeisti pranešėjo atsakymus, nes konsoliduotas buvo pateiktas būtent toks. Ačiū už jūsų pastabą. Manau, redaguojant šį įstatymą tikrai į tai bus atkreiptas dėmesys. Labai ačiū, kad nuosekliai sekate.

Seimo departamento pasiūlymas dėl projekto 59 straipsnio 8 dalyje siūlomų numatyti pozicijų.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). 8 daliai yra iš dalies pritarti.

PIRMININKĖ. Ir komiteto pasiūlymas?

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Iš dalies pritarti, kad savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, naudodamasi šio įstatymo norma, priims racionalų sprendimą. Čia tokia argumentacija.

PIRMININKĖ. Galime pritarti bendru sutarimu komiteto argumentams?

Dėl 59 straipsnio 9 dalies taip pat yra Teisės departamento pasiūlymas.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Mums atrodo, kad nepritartina, nes tai yra perteklinė pastaba.

PIRMININKĖ. Perteklinė. Galime pritarti komiteto pozicijai? Galime.

Dėl 59 straipsnio 10 dalies taip pat yra gautas Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto argumentai.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Nepritarti, nes visi komisijos nariai turi lygias teises ir pareigas.

PIRMININKĖ. Galime pritarti, kolegos, bendru sutarimu? Galime.

Dėl 11 dalies yra Teisės departamento pasiūlymas.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Yra nepritarti, nes gali būti tiek švietimo pagalbos įstaigų, bet ir kitų švietimo ir mokslo įstaigų, ministro įsteigtų įstaigų, vadovų vieši konkursai.

PIRMININKĖ. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime.

Dėl 12 dalies taip pat yra gautas Teisės departamento pasiūlymas.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Iš dalies pritarti, nes čia klausimas, kas atsitiks, kai kuriama nauja mokykla, negalės būti septyni nariai. Tai mes įrašome nuostatą, kad tokiu atveju komisiją sudaro keturi nariai.

PIRMININKĖ. Dėl 13 dalies.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Pritarti.

PIRMININKĖ. Ir čia sutariame kartu. Anksčiau taip pat pritarėme komiteto pozicijai. Dėl 14 dalies Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto argumentai.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Yra nepritarti, nes mes esame nustatę, kad jeigu savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija sutinka su tarybos ataskaitos vertinimu, ji priima sprendimą atleisti vadovą iš pareigų.

PIRMININKĖ. Galime bendru sutarimu? Galime. Dėl 14 dalies gauto Teisės departamento pasiūlymo pritariame komiteto pozicijai.

15 dalis. Dėl 15 dalies taip pat yra Teisės departamento pasiūlymas.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Yra nepritarti, nes švietimo įstaigų vadovui keliami etiniai reikalavimai ir vadovas bus nušalinamas nuo pareigų už nusikalstamos veikos padarymą vadovaujantis kitais teisės aktais.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Galime pritarti komiteto argumentams? Galime.

Taip pat dėl 15 dalies yra Seimo nario P. Urbšio pasiūlymas. Reikia 29 Seimo narių, leidžiančių jam išsakyti šį pasiūlymą. Apsispręskite balsuodami.

Gerbiamas Povilas pateikia pasiūlymą. 47 Seimo nariai šito prašo.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, nors jus įtikinėja, kad iš tikrųjų čia viskas gerai yra su tuo įstatymu, iš tikrųjų yra saugikliai nuo tam tikro politinio susidorojimo su nepriklausomais kompetentingais švietimo įstaigos vadovais, bet ši pataisa ir tas nepritarimas komitetą aki-vaizdžiai demaskuoja, kad taip nėra. Mano siūlymas yra labai paprastas. Jeigu meras nušalina švietimo įstaigos vadovą ir paskiria kitą asmenį laikinai eiti pareigas, jis turi prievolę informuoti raštu tarybos narius. Aš nesuprantu, kodėl komitetui netinka šis siūlymas, kuris sako, tikrai mes esame suinteresuoti, kad nebūtų politikavimo būtent skiriant vadovus. Aš siūlau vis dėlto Seimui apsispręsti, ar jūs dangstote tą įstatymą, kuris leistų švietimo įstaigas paversti, sakykime, politinėmis įstaigomis, ar vis dėlto jūs norite švietimo įstaigas išsaugoti kaip misiją atliekančias auklėjant ir ugdant mūsų vaikus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto argumentai.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Komitetas nepritarė: už pasiūlymą 1, prieš pasiūlymą – 7, susilaikė 1. Argumentai. Komitetas mano, kad tai yra perteklinis reglamentavimas. Seimas svarstymo stadijoje pritarė šioje dalyje išdėstyti nuostatai, kad tarnybinių patikrinimų atlikimo tvarką nustato švietimo ir mokslo ministras. Ministro patvirtintame dokumente bus išdėstytos visos tarnybiniu patikrinimu su nušalinimu susijusios procedūros. Be to, Seimas jau pritarė nuostatai, kad vietoj nušalinto vadovo gali būti laikinai paskirtas eiti vadovo pareigas nebūtinai tik tos švietimo įstaigos darbuotojas.

PIRMININKĖ. Dėkoju komiteto pirmininkui.

Nuomonė už P. Urbšio pasiūlymą. J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš suprantu ir komiteto poziciją, bet manau, kad teikiamas pasiūlymas nieko kito nenusako, kaip tik informuoti tarybos narius. Tokia informacija galėtų būti, aišku, ministro tvarkos apraše, bet mes nežinome, ar ji bus, ar nebus. O Seimas galėtų išreikšti poziciją, kad norėtume žinoti, kad tas vadovas yra nušalintas ir vietoj jo yra paskirtas kažkas kitas. Nemanyčiau, kad čia kaip nors kirstųsi su mūsų tomis teisinėmis nuostatomis, o prie viešumo ir informatyvumo prisidėtų. Manau, kad galima būtų pritarti.

PIRMININKĖ. Nuomonė prieš – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamieji kolegos, meras taip pat turi įstatymu numatytas savo funkcijas, gali, kaip tik viena iš funkcijų, priimti ir atleisti. Neįsivaizduoju tos formos, koku būdu, ar laiškus rašyti, nėra nuspręsta, nes iš esmės informuoti tarybą, tai turi daryti tarybos posėdį, įtraukti klausimą į darbotvarkę ir pagal darbotvarkę svarstyti šį klausimą. Priešingu atveju ką reiškia informuoti tarybą? Tai iš tikrųjų nereikalingas įrašymas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji, prašome apsispręsti balsuojant, ar pritariate P. Urbšio pasiūlymui dėl 59 straipsnio 15 dalies, kad informuotų savivaldybės tarybą.

Balsavo 90 Seimo narių: už – 47, prieš – 15, susilaikė 28. Pasiūlymui pritarta.

Dėl viso 11 straipsnio su aptartais mūsų Teisės departamento ir Seimo narių pasiūlymais. 11 straipsnį galime priimti, nes nuomonių už ir prieš norinčių kalbėti nematau? Galime priimti.

12 straipsnis. Dėl 12 straipsnio 5 dalies, keičiamo įstatymo 60 straipsnio 5 dalies, yra Seimo nario P. Urbšio pasiūlymas. Prašau.

Ar yra 29 Seimo narių palaikymas? Taip, 40 Seimo narių iš balsavusių 55 kviečia P. Urbšį pateikti pasiūlymą. P. Urbšys.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Dabar, nors mes neribojame kadencijų, bet nustatėme, kad kasmet yra vertinamas vadovas ir daugiau svertų vertinimui suteikiame ne kam kitam, bet savivaldybių politiniams veikėjams. Atsižvelgiant į tai, kad per kadenciją vieną kartą švietimo įstaigos vadovas bus įvertintas patenkinamai, viskas baigsis, jis neturės teisės dalyvauti kitoje kadencijoje.

Norint apsaugoti nuo politizuoto vertinimo, kad nebūtų vėl vertinama subjektyviai, vis dėlto norima, kad turėtų saugiklį. Saugiklis yra tai, kad Švietimo ministerijos ar jos įgalios institucijos atstovas dalyvautų tame vertinime. Kalbėjimas apie tai, kad, žinote, yra tvarka ir ta tvarka viską reglamentuos... Mes žinome, kaip vyksta konkursai į viešąją tarnybą. Yra tvarka, bet mes žinome, kaip gyvenime yra paskiriami politinio pasitikėjimo valstybės tarnautojai. Taip pat kalbama apie tai, kad ministerija sako: žinote, mes neturėsime žmonių. Palaukite, gerbiamieji, jeigu jie patys patvirtino savo tvarką, jie neturi nusiplauti rankų. Ir nekalbama vien apie ministerijos darbuotojus, bet ir jos įgaliotų institucijų atstovai gali dalyvauti. Man atrodo, šiuo atveju tai būtų tikrai saugiklis, kuris apsaugotų sąžiningus, kompetentingus švietimo įstaigų vadovus nuo politinio susidorojimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju P. Urbšiui už pateiktą pasiūlymą. Komiteto argumentai.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Komitetas nepitaria atsižvelgiant į tai, kad ministerijos ar įgalios įstaigos atstovas nebus mokyklos tarybos narys, nebus. Visiškai neaiškios vertinime dalyvausiančio šio atstovo funkcijos, teisės ir pareigos. Neaišku, ar atstovo balsas vertinime ką nors reikš. Be to, ministerijai būtų sunku įvykdyti tokią įstatymo normą, nes kasmet būtų vertinama daugiau kaip 2 tūkst. vadovų metų veiklos ataskaitos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė už, nuomonė prieš. V. Simulikas – už P. Urbšio pasiūlymą.

V. SIMULIK (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Pritardamas P. Urbšio siūlymui, manyčiau, kad objektyvumo niekada nebūna per daug. Jeigu ministerija mano, kad reikalingi tokie vertinimai kiekvienais metais ir nori dalyvauti pati šiame procese, tai ir turi deleguoti savo atsakingą atstavą. Atsiminkime, kad ministerija turi struktūras, kurios yra regionuose. Čia nebūtina, kad ministerijos darbuotojas būtų, yra krūva visokios kvalifikacijos turinčių žmonių, kurie kompetentingi dalyvauti ekspertų komisijose. Puikiai galima tai išspręsti. Siūlau tai palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. M. Adomėnas turi kitokią nuomonę. Prašom, kolega.

M. ADOMĖNAS (*TS-LKDF*). Kolegos, nesuklyskime. Čia visiškai nesisteminis siūlymas. Mes esame iš tikrųjų apibrėžę visą ataskaitos tvirtinimo tvarką: ją svarsto mokyklos taryba, tada perduoda steigėjui, dažniausiai tai bus savivaldybės taryba, kuri pritaria arba nepitaria. Paskui išvada jau eina į ministeriją, ypač jeigu yra nepritarimo atvejis, kai yra vertinama, ar yra tam rimtas pagrindas, ar ne ir kaip reaguoti į tą situaciją. Čia yra visiškai ištrauktas iš skrybėlės nesisteminis siūlymas. Jau buvo minėta, kad kelis tūkstančius žmonių, kurių reikėtų ir tos ataskaitos eitų vienu metu, tikrai organizaciškai yra labai sunku surasti.

Ir dar svarbesnis dalykas turbūt yra tai, kad jeigu mes pradedame stiprinti mokyklos savivaldą ir šios pataisos įtraukia bendruomenės tris atstovus į vadovo skyrimo komisiją, mokyklos taryba svarsto veiklos ataskaitą, tai dabar į tą bendruomenės susirinkimą staiga paskirtas kažkoks komisaras. Tai viena ranka stipriname savivaldą, kita ranka ją atimame.

Kolegos, siūlau nepritarti, nes tikrai yra visi svertai apsaugoti direktorių nuo neadekvataus vertinimo, ministerijos priežiūra ir kontrolė yra kitais būdais įgyvendinta ir to siūlymo tikrai nereikia.

PIRMININKĖ. Nuomonės išsakytos. Prašome apsispręsti balsuojant.

Už pasiūlymą pasisakė 19 Seimo narių, iš viso balsavo 90: prieš – 33, susilaikė 38. Pasiūlymui nepritarta.

Dėl viso 12 straipsnio. Galime jį priimti įvertindami dabar aptartą pasiūlymą? Galime.

13 straipsnis. Yra Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Galime pritari bendru sutarimu? Visą 13 straipsnį galime priimti.

14 straipsnis. Pasiūlymų negauta. Galime priimti?

Galime. 15 straipsnis – baigiamosios nuostatos. Gautas Teisės departamento pasiūlymas dėl 2 punkto. Komiteto argumentai.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Nepritarti, nes ir praeitoje versijoje buvo labai aiškiai išdėstyta šita norma ir visiškai nereikalingi pataisymai pertekliniai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir dar vienas Teisės departamento pasiūlymas dėl 7 dalies. Komiteto nuomonė.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Pritarti.

PIRMININKĖ. Pritarti. Dėl viso 15 straipsnio. Jį galime priimti? Galime. Ačiū komiteto pirmininkui. Aptarėme visus straipsnius. Dėl viso įstatymo projekto. Nori kalbėti G. Steponavičius – nuomonė už.

G. STEPONAVIČIUS (*MSNG*). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, išties svarstydami Lietuvos Respublikos Prezidentės Švietimo įstatymo pateiktas pataisas, šandien pritardami joms, galime žengti į priekį sustiprindami lyderystę Lietuvos mokyklose. Neabejoju, kad daugeliui debatų praužus, šiandien mes galime pamatyti gerokai labiau išbaigtą įstatymo projektą. Noriu akcentuoti, kodėl tai yra žingsnis į priekį ir kodėl mes šiandien turime balsuoti už.

Pirma. Yra įvedamos penkerių metų vadovų kadencijos, tiesa, neribojant jų skaičiaus, bet bet koku atveju tai yra į kaitą orientuotas sprendimas. Yra atsisakyta kasmetinio, centralizuoto ir į biurokratiją orientuoto vadovų vertinimo, o vietoj to yra stiprinama mokyklų bendruomenių atsakomybė. Stiprėja mokyklų bendruomenės vaidmuo renkant naujus vadovus, nes 7 narių komisijoje bent 3 mokyklos bendruomenės atstovai dalyvaus ir spęs, kas ateityje vadovaus jų organizacijai. Kalbu apie tai, kad ir tėvų, ir mokinių, ir mokytojų atstovai turės didesnę nei anksčiau svorį.

Bus suformuotas švietimo vadovų rezervas ir tai irgi yra labai svarbu, bet čia didelis darbas laukia Švietimo ir mokslo ministerijos, kad iš tiesų būsiamiems ir esamiems vadovams būtų aišku, kad tai yra patraukli pozicija, kad atlygis, tobulėjimas, būsimų vadovų parengimas išties yra tie darbai, kuriuos ministerija turės padaryti.

Įstatymu taip pat yra įtvirtinamas ir būsimų vadovų gebėjimų patikrinimas ir tai irgi yra labai stiprus filtras depolitizuojant atranką ir į įmanomas pozicijas atvedant geriausius vadovus. Todėl, gerbiami kolegos, kviečiu balsuoti už, nes nuo vadovų mokyklos kokybės situacija priklauso iš esmės ir tai tikrai šiandien yra žingsnis į priekį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – P. Urbšys.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Man atrodo, visi, kurie vis dėlto vaikšto po savo apygardas ir vaikšto į mokyklas, jie mato vieną dalyką, kad suremontuotos, renovuotos mokyklos yra daugiausia tos, kurių direktorius priklauso vienai ar kitai partijai. Gaila, tenka apgailestauti, kad ta politinė jėga, kuri atėjo tam, kad šitą principą pakeistų iš esmės, dalyvauja Pandoros skrynios atidaryme. Aš suprantu kitas politines jėgas, kurios irgi labai sėkmingai tą dalyką daro, bet kodėl tą dalyką daro Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos rankomis? Nes, gerbiamieji, jeigu mes kalbame apie atrankos politizavimą, mes tai padarėme. Jeigu mes norime įtvirtinti dar didesnę švietimo įstaigų vadovų priklausomumą nuo politikos ambicijų, mes tai padarome. Aš manyčiau, kad tai žingsnis ne į priekį, o žingsnis atgal, ir netrukus mes matysime pasekmes. Nuo to nukentės mūsų ateitis, nes mūsų ateitis yra vaikai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. G. Skaistė – nuomonė už.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Tiesą sakant, man sudėtinga suprasti, kur čia oponentai išvelgia politizavimą ir didesnę politizavimą, negu jis iki šiol būdavo. Man atrodo, netgi atsižvelgiant į tai, kad įstatymo projektas buvo gerokai pakoreguotas ir keičiamas, aš manau, įstatymo rengėjų pagrindiniai tikslai vis dėlto jame išliko ir tie gerieji tikslai bus įgyvendinti, nes šiame įstatyme atsirado ir vadovų kadencijos, kurios užtikrins ir valdymo efektyvumą, ir kartu ir atsinaujinimą, taip pat bus skaidresnė atranka, bus stiprinama mokyklų savivalda reglamentuojant tarybų sudėtį ir ten jau nebe galės dalyvauti politikai ir politinio asmeninio pasitikėjimo pareigūnai, kaip būdavo anksčiau.

Kartu didinama ir vadovų kompetencija, ir jų atskaitomybė įtraukiant nepriekaištingos reputacijos kategoriją. Aš manau, kad tikrai reikia palaikyti šitą įstatymą, ir manau, atsiras tikrai ir daugiau efektyvumo, ir skaidrumo, ir rotacijos regionuose, apie kurią kartais irgi kalbame.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – V. Simulikas.

V. SIMULIK (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Aš klausausi ir stebiuosi, mieli kolegos. Įspūdis, kad šiandien švietimo įstaigos vadovas yra nekontroliuojamas, skiriamas trims bičiuliams

susirinkus ir t. t. Aš labai gerai atsimenu, kai gerbiamas ministras G. Steponavičius buvo sukūręs sistemą, kaip yra atestuojami, įvertinami vadovai, kurie gali eiti į konkursą. Ta sistema ir šiandien funkcionuoja. Gerai, blogai – aš turiu savo nuomonę, bet ji yra. Žmogus važiuoja, jį tikrina psichologai, specialistai, vadybininkai, žmonės vertina, ir jis turi galimybę arba neturi galimybės dalyvauti vadovo konkurse. Konkursas vyksta savivaldybėje, jeigu tas steigėjas yra savivaldybė. Yra iš įvairių žmonių sudaryta komisija. Jūs dabar šnekate apie tokią Dievo košę, kur nieko nebuvo. Viskas yra – 27 institucijos kontroliuoja švietimo įstaigos vadovo darbą. Kiek dar reikia? Norint vadovą iš darbo atleisti ir politiniais leitmotyvais... Šiauliuose meras, politiškai nusprendęs, kad tas direktorius netinka, pralošė teismą, susimokėjo 21 tūkst. eurų ir net apeliacijos nepadavė. Kur dar einame? Dar daugiau norime padaryti – politrukus.

Džiaugiuosi, kad išminties užteko parlamentui neužsiimti rotacijomis. Paklauskite policijos pareigūnų vadovų apie rotaciją. Tikrai vyrai bijo pasakyti. Cirkas, klounada. Sako, perkelsime iš vieno miesto į kitą, bus mažiau korupcijos. Pakeliui vienas gyvena Šiauliuose, kitas gyvena Kėdainiuose. Juos sukeitė, o jie vis tiek važiuoja namo. Naujiena. Labai apgailėstauju, kad jūs įsivaizduojate, kad vadovai yra kokie nors menkystos, kurie nėra verti žmonių pasitikėjimo. Noriu labai sąžiningai, paprastai pasakyti: vadovai yra kompetentingi, kaip ir politikai, kaip ir visuomenė. Visko yra. Tik nereikia pagal vieną kokį nors blogą variantą visus vadovus tepti.

Mieli politikai, paskaitykite laikraščius, ką apie mus rašo.

PIRMININKĖ. Dėkoju už jūsų argumentus.

M. Adomėnas – nuomonė už.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Kolegos, mano supratimu, tai yra pavyzdinis įstatymo projektas. Jis ne tik sprendžia pagrindinę užduotį – vadovų skyrimą, bet tvarkant vadovų skyrimo tvarką, įvedant skaidrius konkursus buvo išspręsta daugybė kitų dalykų. Ilgą laiką buvo kalbėta apie mokyklos savivaldą. Pirmą kartą iš tiesų tai savivaldai suteiktos kažkokios teisės. Mokyklos bendruomenei yra gausiai atstovaujama komisijoje, kuri konkurso būdu skiria mokyklos vadovą. Kitaip tariant, mokyklos savivalda jau įgyja realias galias, o nėra tikrai tuščias žodis. Vėlgi depolitizavimas kaip tik ir įvyko dabar įvedus reikalavimą, kad konkurso komisijoje nebūtų politikų ir tiesioginių politinių jėgų atstovų.

Vadovų rezervas, mano supratimu, – tai labai inovatyvus dalykas, kuris leidžia mums matyti visus mokyklų vadovavimo žmogiškuosius išteklius ir ne tik jais disponuoti kviečiant vadovauti mokykloms ir dalyvauti konkursuose, bet taip pat ir mentorystės būdu.

Vėlgi įtvirtinta gera, balansuota, nuolatinės būklės stebėsenos tvarka, kai ataskaitą vertina ir mokyklos bendruomenė, ir steigėjas, ir yra centralizuota viso to priežiūra. Taigi yra daugybė gerų bruožų. Čia iš prezidentūros pasiūlymas atėjęs buvo gana toks paprastas, bet apaugo visomis tomis nuostatomis, kurios iš tiesų pradėjo keisti mokyklos valdymo tvarką ir padėjo pamatus tolesnei reformai. Tai yra pirmas labai svarbus ir geras žingsnis. Tikrai siūlau pritarti. Labai nesuprantu kolegų, kurie nemato šito įstatymo projekto privalumų ir agituoja prieš jį.

PIRMININKĖ. Nuomonė prieš – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Aš mėginsiu ir pasakyti tuos argumentus, kodėl yra abejonių dėl šito įstatymo. Mes gerai žinome tokią istoriją, kai generolo klausia karalius, kodėl pilis neužimta. Sako, yra 30 priežasčių. Gal išvardink jas? Sako, pirma, nėra parako. Sako, 29 gali ir nevardyti. Visa problema sukasi apie tai, kaip mes tuos vadovus... Kokia galimybė jiems realiai dirbti? Aš tikrai netikiu jokiais rotacijomis. Aš tikiu kontrole, priežiūra. Tai realiai pas mus Lietuvoje veikia. Kontroliuoja, žiūri, skundžia, visa kita, prižiūri – tvarka. Tai šiame įstatyme yra, bet pats sudėtingiausias ir iš esmės realiai nekontroliuojamas dalykas – naujas konkursas, kur nustatoma, kas vertintojai, kokie nori, iš kur nori, ir iš esmės paskiriami tokie vadovai, kokių nori. Mes dabar mokytojus, direktorius pastatome į tokią permanentinio penkerių metų laiko padėtį, kai jie turės gaudyti politinius vėjus ir prisitaikyti prie tų, kas dabar atėjo į savivaldą, nes po penkerių metų dėl jų bus priimamas politinis sprendimas. Būtent toks. Mes padažninome šitą procesą.

Kur čia tas laimėjimas? Nėra čia to parako. Visa kita yra labai geri dalykai – rezervas ir visa kita, bet jie yra visiškai pagalbiniai dalykai. Esmė, kad mes į permanentinius dalykus įkišame vertinimus. Kaip rodo praktika, kad tikrai mes neišsprendžiame tų dalykų, šita sistema neveikia. Aš matau to įstatymo plusus, bet linkęs susilaikyti, nes šiuo atveju, man atrodo, mes ne viską padarėme.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų, kaip ir visi įstatymai, ir šis bus tikrinamas, kaip veikia. Savaime suprantama, kad jis sėkmingai veiktų, neužtenka vien to, ką mes surašėme įstatymo projekte, bet tam reikės ir finansinių resursų ir mes turbūt pamatysime ir įsitikinsime, kaip vis dėlto įstatymas paveiks norą konkuruoti į direktorių vietas. Jeigu mes nepriimsime ir Vyriausybė nesiims kitų poįstatyminių aktų priėmimo arba finansavimo didinimo, iš tikrųjų gali būti tokių atvejų, kokių yra ir šiuo metu, t. y. kai į direktorių vietas faktiškai nėra jokios konkurencijos. Aš ir siūlau Vyriausybei pagalvoti, kaip vis dėlto sudaryti tokias sąlygas, kad konkurencija atsirastų.

Taip pat turbūt yra problemų ir su vadinamuoju rezervu. Šiandien komitete svarstėme, kad iš tikrųjų tas rezervas nesukuria kokių nors papildomų sąlygų, kad buvimas rezerve kaip nors tau suteiktų tam tikrą pirmumą dalyvaujant konkurse. Tai elementarus sąrašas potencialių direktorių, kurie eis ir dalyvaus konkursuose. Tai vėlgi manau, kad ir šioje srityje turėtume pagalvoti, kaip vis dėlto tas rezervas galėtų sudaryti sąlygas tobulėti asmenims, kurie nori konkuruoti užimant direktorių pareigas.

O šiaip iš tikrųjų reikėtų pasidžiaugti, kad šis įstatymas turbūt vienas iš tų, kai buvo ieškota tam tikrų kompromisų, nes, kaip žinome, po svarstymo stadijos dar buvo griežta nuostata, kad turi būti rotacija. Tai šiuo atveju manyčiau, kad atsisakymas tų neaiškių dalykų, kai galbūt gerai dirbantis direktorius galėjo būti nušalintas iš pareigų arba priverstas važiuoti kur nors kitur, iš tikrųjų geras pasiekimas. Manau, kad bent jau tos pačios tvarkos turėtume laikytis ir dėl kitų savivaldybių įstaigų, institucijų, kur, tarkim, dar įmonėse liko, kai savivaldybių įmonių direktoriai gali būti nušalinti...

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolega.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). ...po dviejų kadencijų. Iš tikrųjų turėtų būti viena sistema.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – J. Narkevičius.

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Ko mes pasiekėme? Mes pasiekėme tai, kad pateikimo stadijoje ir paskui pažeminome visus sąžiningai, kūrybingai, kruopščiai dirbančius įstaigų vadovus. Neva dėl vieno ar kito atvejo reikia padaryti kardinalią priemonę, nesudaryti galimybės tęstinumui gerų rezultatų pasiekiančiai įstaigai, dėl visko kaltas vadovas. Tai yra apmaudu ir gėdinga.

Antras dalykas. Mes pritariame, kad iki šiol veikianti vertinimo ir kontrolės sistema yra niekam tikusi, bet nepasakėme, kas gi dėl to kaltas, kodėl jinai yra niekam tikusi ir kaip tai reikia taisyti. Vėl atradote atpirkimo ožį – švietimo įstaigos vadovą. Nesvarbu, kad valstybė išnaudojo milijonines lėšas, kad vadovai tobulintųsi, kad vadovai turėtų galimybę skleisti savo gerą patirtį, sukurti vertinimo centrai ir taip toliau.

Kitas dalykas, pritrūko sisteminio požiūrio. Kokio būtent sisteminio požiūrio? Mes kalbame tik apie vadovų galimybę dirbti penkerius metus. O kur sąlygos, kokiomis jie dirba, kur ministerijos steigėjų parama, valstybės parama tam, kad vadovas klestėtų ir galėtų save visiškai atiduoti švietimo darbui? Ir, be abejo, neteisinga, kad gerai dirbančiam vadovui nesuteikta galimybė po pirmos kadencijos be konkurso siekti antros kadencijos. Maža to, netgi po penkerių metų gerų ir labai gerų įvertinimų dar turės būti jo kompetencijos vertinimas. Gėdinga, gerbiamieji, todėl balsuosime prieš. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės išsakytos. Prašome apsispręsti ir balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 90 Seimo narių: už – 70, prieš – 9, susilaikė 11. Švietimo įstatymas (projektas Nr. XIII P-282(3) priimtas. (*Gongas*)

Gerbiamieji Seimo nariai, matau Etikos ir procedūrų komisijos pirmininkę salėje ir norėčiau kreiptis į ją – priimant Seimo nutarimą dėl sesijos pratęsimo buvo išsakytos Seimo narių abejonės dėl galimai procedūrų pažeidimo komitetuose, teigiant, kad yra nusistebėjimų V. Kamblevičiaus, kitų Seimo narių. Labai prašyčiau jūsų, esant galimybei, pasidomėti, ar tikrai buvo procedūrinių

pažeidimų, kad mes išsklaidytume bet kokias abejones kuo greičiau. Jeigu būtų galima, dar ir šiandien surengiant posėdį.

Etikos ir procedūrų komisijos pirmininkė R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Be abejo, posėdžio pirmininkas tokią iniciatyvos teisę turi. Tuomet kreipiuosi į Etikos ir procedūrų komisijos narius, kad po posėdžio susirinktume, paprašysime Posėdžių sekretoriato salės, kad toli nenueitume, ir apsvarstysime gautus du skundus – Kaimo reikalų komiteto ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto.

PIRMININKĖ. Ačiū jums.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Ir ačiū Etikos ir procedūrų komisijos nariams, nes iš tiesų mums svarbu viską laiku išsiaiškinti, išsklaidyti abejones, kad neliktų nė mažiausio nerimo dėl mūsų skaidraus ir sąžiningo darbo.

12.16 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 6, 9, 21, 25, 30 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4599(2), Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 18, 31, 34, 39, 40, 41, 43, 44, 49, 51, 52, 58, 67, 70, 71, 72, 74, 75 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 39¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-4598(2), Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 5, 6, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 30, 40, 41, 42, 49, 54, 56, 58, 65 straipsnių pakeitimo, aštuntojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir 33 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-4600(2) (svarstymas)

Skelbiu darbotvarkės 1-10a klausimą – Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 6, 9, 21, 25, 30 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4599(2). Taip pat ir jo lydymasis. Svarstymas. Lydimieji yra projektas Nr. XIIP-4598(2) ir projektas Nr. XIIP-4600(2). Ir tuo baigiame.

Kviečiu Ekonomikos komiteto pranešėją V. Poderį pateikti komiteto išvadą.

V. PODERYS (LVŽSF). Gerbiamoji pirmininke, mielieji kolegos, pristatau Ekonomikos komiteto išvadą dėl Energetikos įstatymo projekto. Išvada skamba taip: pritarti Ekonomikos komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjui. Taip pat dėl lydimųjų, jeigu galite, pateikti išvadas dėl visų.

Kviečiu A. Nekrošį, kad toliau pirmininkautų plenariniame posėdžiui.

V. PODERYS (LVŽSF). Dėl Elektros energetikos įstatymo išvada skamba taip: pritarti Ekonomikos komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Bendru sutarimu. Ir dėl Atsinaujinančios energetikos išteklių įstatymo analogiškai – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju komiteto pranešėjui už pateiktas išvadas dėl pagrindinio Energetikos įstatymo ir jo lydimųjų įstatymų. Diskusija. Užsirašė kalbėti A. Skardžius. Prašau. Ačiū jums. A. Skardžius – penkios minutės.

Toliau posėdžiui pirmininkaus A. Nekrošius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Laikas eina, turiu kalbėti. Kadangi buvo pristatyti trys įstatymų projektai, aš kalbėsiu apie Elektros energetikos įstatymo 27 straipsnį, t. y. įstatymo projekto Nr. XIIP-4598(2) 75 straipsnį.

Gerbiamieji Seimo nariai, ypač tie, kurie turite daug žemės ir kito turto. Atkreipiu jūsų dėmesį į tai, kad šiuo įstatymu keičiamas 75 straipsnis. Tinklų operatorius, nesvarbu, ar perdavimo, ar skirstymo operatorius, turi teisę iš jūsų išsireikalauti servitutą privaloma tvarka ir tada servitute įrengti įvairius įrenginius, nes kompensavimo mechanizmas visą laiką buvo sprendžiamas įstatymų nustatyta tvarka – žemės ar kito nekilnojamojo turto servitutams išspręsti su šiuo savininku buvo sprendžiamas teismuose ir turėdavo sutarti. Šiuo atveju numatyta, kad tą spres būtent Vyriausybė, nustatys servituto kompensacijos dydį ir ji bus išmokėta to nekilnojamojo turto savininkui, ar tai būtų žemė, ar kitas daiktas. Tos teisės bus suteikiamos. Tai reiškia, kad privatus asmuo, šiuo atveju akcinė bendrovė „Litgrid“ arba akcinė bendrovė ESO, galės panorėjusios per jūsų nekilnojamojo turto, žemę ar jūsų statinyje įsirengti įrenginius ir sakys: štai aš jums kompensuoju Vyriausybės numatyta tvarka, ką numatys Kainų ir energetikos kontrolės komisija. Nesvar-

bu, ar tai miestas, kaimas ar dar kažkas. Mes įteisiname tam tikrą privatizacijos modelį, kuris leis kitam privačiam asmeniui iš privataus asmens atimti disponavimo savo turtu teisę.

Aš vis dėlto siūlyčiau, baigėsi kolūkių laikų nacionalizacija, gyvename demokratinėje valstybėje, baigti tokius išdykavimus. Šiandien didžioji dalis akcijų priklauso, *listinguojamų*, akcinėms bendrovėms „Litgrid“ ir ESO, valstybei. Gali būti privatūs operatoriai, čia galios visiems.

Todėl manau, kad yra ydingos nuostatos, galbūt J. Sabatauskas kalbės apie atitiktą Konstitucijai ir visam kitam, bet čia dar numatytas veikimas atgal, nes yra daug teisminių procesų. Dabar tiems, kurie įsivėlė į teisminius procesus, po šio įstatymo įsigaliojimo bus išmokėtas paskaičiuotas kainų reguliuotojo kompensacijos dydis už servitutą. Tame servitute numatyta, kad bus galima šeiminkauti, kaip norės: plėsti, neišeinant iš servituto ribų, t. y. žemėje ir pastatuose statyti savo įrenginius ir visa kita, tiesiog apribojant jūsų disponavimo šiuo turtu teisę. Jeigu norėsite po linijomis arba servituto ribose, kitaip tariant, kasti griovius, aptverti gyvulius ir t. t., turėsite gauti jau naujojo servituto turėtojo sutikimą.

Todėl tokios nuostatos, manau, yra ydingos. Siūlau iki priėmimo sureguliuoti tuos nuosavybės santykius, nuosavybės paėmimo, teisingai atlyginant už nuosavybę, ir neleisti išdykauti, prisidengiant vien tuo, kad yra strateginiai tikslai, reikia daryti sinchronizaciją ir t. t., net ir skirstomųjų tinklų operatoriams, kurie yra privatūs. Todėl mano siūlymas būtų iki priėmimo patobulinti šias nuostatas ir ypač jų atitiktą Konstitucijai. Ačiū.

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Dėkojame. Toliau kalbės J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, iš tiesų atsiprašau jūsų visų, kad iki šito momento, iki svarstymo stadijos nebuvau atidžiai išnagrinęs šio įstatymo projekto, tų siūlomų naujų pakeitimų. Iš tiesų dabar perskaitęs, įdėmiau pažiūrėjęs matau tam tikrų probleminių vietų. Probleminių vietų, kurias, man atrodo, mes buvome išsprendę, nes ankstesnių kadencijų Seimuose reikėjo spręsti problemą dėl to, kad Lietuva tiesė elektros perdavimo liniją iš Lenkijos į Lietuvą, taip pat iš Švedijos. Reikėjo spręsti problemas dėl galimybės privačiuose sklypuose nutiesti elektros perdavimo linijas, statyti stulpus, statyti transformatorines ar kitus įrenginius. Ir kas išeina dabar, perskaičius čia?

Išeina, kad operatoriai tiesti perdavimo ar kitokias linijas galės, čia pažymėta – „tik“. Vadinasi, tik tada, kai bus suderintas su savininku nuosavybės teise jo valdomo turto naudojimo klausimas. Tačiau toliau rašoma, kad jam bus sumokėta vienkartinė kompensacija Vyriausybės... Taip, pagal Vyriausybės paskaičiuotą metodiką, įkainį, pagal Vyriausybės nustatytus įkainius.

Kaip buvo daroma, kai buvo tiesiama linija iš Lenkijos? Buvo deramasi su kiekvienu savininku ir buvo mokama suderėta suma. Dabar kokia prasmė derybų, jeigu po to, nesvarbu, kiek mes suderėsime, mes sumokėsime tik tiek, kiek nustato Vyriausybė.

Klausimas toks. Man iš karto iškyla klausimas dėl Konstitucijos 23 straipsnio, t. y. nuosavybė neliečiama. 2 dalis – nuosavybės teisę saugo įstatymai (o čia, manyčiau, priešingai) ir nuosavybė gali būti paimama tik įstatymo nustatyta tvarka visuomenės poreikiams, teisingai atlyginant. Kas yra teisingai atlyginant? Ne taip, kad aš nuspręsiu... Aš suprantu, kad savininko norai gali būti kosminiai, o derybininkų galimybės žemiškos. Visada turi būti prieinama prie kompromisų, bet tai nereiškia, kad gali būti diktuojama ir nepaisoma interesų. Iš kitos pusės, man pasakys, kad čia neatimama nuosavybė. Palaukite, ten bus statomas įrenginys ir prie to įrenginio visada bus galima, savininkas privalo leisti priėti, servitutas tai ir reiškia, kad prie tos kitam savininkui priklausančios nuosavybės bus galima priėti visada. Bet ten tos nuosavybės šiandien nėra, ji atsiras tik po šio įstatymo priėmimo. Vadinasi, mes suteikiame įstatymu galimybę įsiterpti į kitą žemę.

Prisiminkite vieno galbūt kai kam nepopuliaraus rašytojo pasaką „Molio Motiejus – žmonių karalius“. Ateina *ubagas*, įkala aikštėje savo lazda ir sako, ar galiu palikti ją? Prašom. Po to ateina, pririša karvę. Ar galiu palikti? Prašom. Paskui tą karvę reikia šerti ir prižiūri miestas.

Tas pats bus ir čia. Aišku, aš šaržuoju. Aš turiu omeny, kad šiuo atveju mes sukeliame dideles problemas. Kodėl dabar reikia keisti šitą įstatymą, jeigu tiesiant liniją iš Lenkijos, atrodytų, viską buvome padarę? O kas bus, jeigu savininkas užsispirs ir pamatęs Vyriausybės įkainius nesutiks? Nes parašyta: tik tada galima tiesti liniją, kai sutiks nuosavybės savininkas. Todėl aš manau, kad šis įstatymas turi problemų, kurios, mano manymu, turi ir konstitucinę potekstę.

PIRMININKAS. Dėkojame. Toliau kalbės V. Poderys.

V. PODERYS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, prieš pasisakant už iš esmės apie įstatymą, aišku, užkliūva servituto reikalai. Visų pirma dėl servituto. Kokia yra sistema ir kokia siūloma sistema?

Visų pirma, operatorius, tiesdamas ar *kabeliuodamas* liniją, turi susitarti su savininku, ir tai yra įrašyta ir tai yra sąžininga, dėl naudojimo, nes yra natūriniai dalykai, kaip operatorius galės eiti remontuoti ar tvarkyti transformatorinę, stulpą ar liniją. Dabar dėl kainos. Sakoma, kad Vyriausybės nustatyta tvarka. Dabartinėje tvarkoje yra pasakyta, kad nustatant kainą už servitutą yra atsižvelgiama į sklypo vertę. Tai čia, man atrodo, viskas yra gerai. Jeigu yra siūlymas, kad valstybės valdoma įmonė, t. y. tinklų operatorius, ar tai būtų „Litgrid“, ar ESO, mokėtų sutartinę kainą kiekvienam, tai reikia suprasti, kad tą sutartinę kainą mes, visi elektros tarifo mokėtojai, turėsime padengti. Yra du dalykai.

Šiuo atveju turi būti rastas balansas, kitaip sakant, turi būti arbitras. Ir tas arbitras yra Vyriausybė, kuri savo nustatyta tvarka ir ieško to kompromiso, nes valstybės valdoma įmonė negali mokėti bet kokios kainos, kurios nori žemės savininkas. Lygiai taip pat yra ir viešasis interesas, ir paprastas žmogiškasis interesas per kieno nors sklypą sąžiningai užsimokant nutiesti liniją iki kito savininko, nes gi yra tokių sklypų, kurie yra apsupti kitų privačių sklypų. Aš siūlau žiūrėti iš visų pusių. To balanso, tos pusiausvyros ir ieškoma Vyriausybės nutarimu, kuriame visa tai yra apkalbama. Dėl to prieš priimant sprendimą šiuo klausimu aš siūlau labai labai pasvertai pažiūrėti ir nežiūrėti tik iš vienos pusės, vieno kurio nors sklypo savininko akimis.

Į ką dar norėjau atkreipti dėmesį, dėl ko šis įstatymo projektas, man atrodo, yra svarbus? Tai yra trečiasis paketo įstatymas, tai yra Atsinaujinančios energetikos įstatymas. Šiuo atveju yra aiškiai duodamas ženklas mažosios energetikos plėtrai, kai ir buitiniai vartotojai, ir mažasis verslas lengvai ir be daugelio leidimų galės įsirengti savo elektrines, ar jos būtų saulės, ar vėjo, ar biokuro: buitiniams vartotojams – iki 10 kilovatų, juridiniams asmenims – iki 100 kilovatų. Ir leidimų sistema yra aiškiai supaprastinama nuo dabartinių pusės metų iki kelių savaičių.

Kitas dalykas, plečiama ta kvota, iki kiek gali būti tokia plėtra, nuo dabartinių 10 megavatų iki 100 megavatų. Kitaip sakant, ta didžioji pridėtinė vertė, kurią matau šiame pakete, tai yra tos mažosios, žaliosios, paskirstytinosios elektros energetikos plėtra šalyje. Jau vien dėl to būtų galima pasakyti už. Be abejo, ir kiti du įstatymai taip pat turi gerų tikslų. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkui. Diskusijos baigtos. Nuomonė už, nuomonė prieš dėl viso. Atsiprašau. Žiūrime dėl pasiūlymų. Yra Seimo nario G. Kindurio pasiūlymas dėl 37 straipsnio 2 dalies. Kviečiame pristatyti komisijos išvadą. Atsiprašau, G. Kindurys pristato savo siūlymą.

G. KINDURYS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, labai noriu atkreipti dėmesį, kad savivaldybė šiandien turi iš anksčiau gavusi elektros tinklų linijas ir šiandien yra ta pati galiojanti tvarka, ką siūlo truputį patikslinti, kad, kai savivaldybė parduoda šią elektros liniją, kad susigražintų, tai aš siūlau, faktiškai patirtas išlaidas, kas yra ir dabar, nes tos linijos šiandien yra neįregistruotos, nėra bylos. Tik padarius bylą, atlikus matavimus, užregistravimą galima vertinti. O pagal įstatymo pakeitimo projektą siūloma gražinti tik lėšas, kurios susijusios su objekto vertės nustatymu. Neteisinga. Savivaldybė dirba, daro lyg ir tvarką ir po visos procedūros turi nuostolį. Čia nekalbama, kad savivaldybė užsidirbtų, o tiesiog susigražintų patirtas išlaidas. Tai labai prašyčiau šitam pasiūlymui pritarti. Čia nėra jokio biznio, jokio pelno, tiesiog faktiškai patirtos išlaidos būtų sugražinamos. Dabar, man atrodo, yra redakcija, kad faktiškai patirtos ir „ministro nustatyta tvarka“ dar yra pridėta. Tai tikrai yra visiškai suprantamas dalykas. Ačiū.

V. PODERYS (LVŽSF). Komiteto nuomonė yra nepritarti, nes tos išlaidos gali būti visokios, o čia yra reguliuojamas verslas, todėl bet kokių pagrįstai ar nepagrįstai patirtų išlaidų, kurios po to eitų į tarifą, negalėtų būti kompensuojamos. Ir tai būtų tam tikra dalis, kaip ir yra išdėstyta įstatyme. Tai yra komitetas nepritaria.

PIRMININKAS. Aišku, supratome. Kviečiu balsuoti dėl Seimo nario siūlymo. Kas palaikote Seimo nario, balsuokite už, kas palaikote komiteto nuomonę, balsuokite prieš. Balsuojame.

Balsavo 60 Seimo narių: už – 12, prieš – 31, susilaikė 17. Komiteto išvadai pritarta. Dėl kitų straipsnių pastabų nėra.

Dabar motyvai dėl viso po svarstymo. Nuomonė už. Nėra. Prieš – R. J. Dagys. R. J. Dagys – nuomonė prieš.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Čia dėl viso? Dėl viso įstatymo aš užsirašiau po svarstymo. Gerbiameji kolegos, iš tikrųjų įstatymu, aišku, sprendžiami kiti dalykai, bet nesureguliuavus pagrindinių, man atrodo, bus labai sudėtinga jį priimti tokį, kokį reikia, ypač dėl paėmimo interesų iš privačių savininkų servituto klausimu. Servituto klausimas nėra toks paprastas, jis ir anksčiau Vyriausybės sudėtingai buvo sprendžiamas. Yra du svarbūs subjektai, nes Konstitucija aiškiai garantuoja tik paėmimą valstybės poreikiams. Jeigu mes išsileidžiame privatų subjektą, labai sunku čia pasakyti, kurioje vietoje baigiasi valstybė, kur to privataus intereso tenkinimas – pastatyti kokį pastatą, pastangos dar ką nors plėtoti ir panašiai. Tokiu būdu tavo nuosavybė sudarkoma taip, kad ji praras tam tikrą vertę.

Kitas dalykas – teisingumo klausimai. Pagal mūsų valstybės sandarą teisingumą vykdo teismai. Mes dabar lyg ir Vyriausybei permetame spręsti, kas yra teisinga atlyginti, kas ne. Dar tokiu... čia reikėtų dar labai gerai pagalvoti, kaip tą padaryti, nes Vyriausybė neturėtų būti čia arbitras. Įstatymai turėtų numatyti aiškia tvarką, kaip žmogus galėtų gintis nuo tos pačios Vyriausybės ir t. t. Vis tiek jis turbūt eis gintis į teismus dėl savo kainos. Tai mes tik dar labiau užsukame spiralę papildomiems ginčams, jau dabar su Vyriausybe teisiantis, nes čia šitie dalykai yra labai svarbūs ir turbūt labai preciziški. Nors aš nesu privačios nuosavybės šalininkas, bet tai yra konstitucinė nuostata ir mes ją turime gerbti, kitaip tada sunku surasti tuos bendruosius kriterijus. Tikiuosi, kad iki priėmimo kaip nors pavyks tuos dalykus išspręsti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Nuomonė už – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Taip, iš tikro tiek J. Sabatauskas, tiek A. Skardžius ir R. J. Dagys išsakė nemažai abejonių, bet, manyčiau, kryptis yra teisinga. Vyriausybė nustatė kainą, projektas vykdomas toliau, tai yra nestabdomas, nevilkiamas, o jeigu savininkas nesutinka su įkainotos žemės kaina, jis gali skųstis teismui. Ir teismas jau ar po metų, ar po dvejų, ar po trejų jam galbūt priteis didesnę sumą. Bet kas yra svarbiausia? Nestabdomas keleriems metams projektas, kas yra taip pat labai svarbu.

Antras dalykas, į ką aš norėčiau atkreipti dėmesį. Vis dėlto gyvename XXI amžiuje ir turėtų būti strategija daugiau *kabeliuoti* elektros tinklus, o ne oro linijas tiesti. Kas tai yra tarša ir aplinkos, ir panašiai, tą įstatyme taip pat gal reikėtų kur nors numatyti, kad toks yra tikslas, kad kur įmanoma kuo daugiau, ypač miestuose, kur yra brangi žemė, būtų priverstas tokiu atveju elektros linijų tiekėjas pamąstyti ir galbūt tokiu atveju *kabeliuoti* linijas, o ne tiesti viršų. Aš pasigendau šitos nuostatos įstatyme, bet galbūt čia savaime tai išeis, jeigu į žemę bus nemaža kompensacija numatyta. Aš manau, kad reikėtų pritarti, o priėmimo stadijoje gal šiek galima būtų ir pataisyti.

Antras dalykas. Šiandien, žinoma, jeigu tiestų kokia nors privati įmonė tinklus, tai nebūtų valstybės objektas ir negaliojūt šis įstatymas. Kiek aš suprantu, jeigu kokia nors kompanija privačiai sumąstytų tiesti sau elektros liniją, tai jau ne valstybės poreikiams, tai privatus poreikis, ir šis įstatymas, mano supratimu, negaliojūt. Iš principo siūlau balsuoti už ir galbūt priėmimo stadijoje dar vieną kitą smulkų pataisymą padaryti.

PIRMININKAS. Motyvų laikas baigėsi. Kviečiu balsuoti. Kas palaikote šį įstatymo projektą, balsuokite už, kas turite kitą nuomonę, balsuokite prieš arba susilaikykite.

Balsavo 66 Seimo nariai: už – 54, prieš – 1, susilaikė 11. Po svarstymo įstatymo projektui Nr. XIIP-4599 pritarta.

Toliau projektas Nr. XIIP-4598(2). Gauta Seimo nario V. Sinkevičiaus pastaba dėl 21 straipsnio 3 dalies. Prašom pristatyti.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Kolegos, mano pakeitimas susijęs su tuo, kad vienas iš svarbiausių aspektų, lemiančių investicinės aplinkos valstybėje gerinimą, konkurencingumą, yra gamybinių projektų pritraukimas. Vienas iš pagrindinių elementų, lemiančių investuotojų ir mūsų įmonių investavimą, pirmiausia yra prisijungimas prie elektros tinklo, greitis, kaina. „Doing Business“ reitinge praeitais metais mes buvome vos 55, kai kitos regiono valstybės kaip Estija yra 38 vietoje, Latvija – 40, Slovėnija – 16. Tai iš tiesų sunkina mūsų valstybės galimybes pritraukti investuotojus. Todėl mano pasiūlymo esmė yra tokia, kad vartotojai, kurių prisijungiamų elektros įrenginių

leistinoji naudoti galia yra didesnė kaip 1 megavatas ir kurie su skirstomųjų tinklų operatoriumi yra sudarę sutartį, kuria įsipareigoja 10 metų nuo elektros energijos persiuntimo paslaugos sutarties įsigaliojimo momento nemažinti leistinos naudoti galios, apmoka 10 % skirstomųjų tinklų operatoriaus sąnaudų arba moka pagal šį dydį apskaičiuotą ir komisijos patvirtintą įkainį. Tai esminis pasikeitimas, prieš tai buvo 40 %. Mes didiname tą valstybės prisiėmimą, bet aš džiaugiuosi, kad šį mano projektą palaiko Energetikos ir Ūkio ministerijos, nes tai valstybei labai svarbus žingsnis į priekį, kuris, manau, pasimatys taip pat tame pačiame „Doing Business“ reitinge, kur, manau, aplenksime kitas regiono valstybes. Kviečiu palaikyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Komiteto nuomonė.

V. PODERYS (LVŽSF). Komitetas iš dalies pritarė. Kodėl iš dalies? Taip, iš dalies pritarėme, kad būtų toks sąnaudų paskirstymas – 10 %, bet kad tą darytų, tai galiotų tik stambiajam verslui, industriniam ir tai negaliotų gyvenamosios paskirties įrenginiams ar pastatams, ar vartotojams.

PIRMININKAS. Ar iniciatorius sutinka su pastabomis? Neprašote balsuoti. Gerai. Ar galime pritari komiteto išvadai bendru sutarimu? Taip, ačiū, pritari.

Kitas siūlymas taip pat V. Sinkevičiaus. 21 straipsnį papildyti 7 dalimi ir ją išdėstyti.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Aš esminį siūlymą pristačiau. Čia dabar yra daugiau redakcinio pobūdžio. Šiuo siūlymu siūloma, kad tuo atveju, kai vartotojas, kurio elektros įrenginiai buvo prijungti prie elektros skirstomųjų tinklų taikant šio straipsnio 7 dalies 2 punktą, apie kurį ką tik kalbėjau, nurodytų sąnaudų paskirstymo tvarka sumažina leistiną naudoti galią, nepraėjus 10 metų nuo elektros energijos persiuntimo paslaugos sutarties įsigaliojimo, vartotojas privalo apmokėti visas patirtas skirstomųjų tinklų operatoriaus sąnaudas, susijusias su vartotojo elektros įrenginių prijungimu prie skirstomųjų tinklų. Tai yra kompensuoti valstybei jos praradimus.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė.

V. PODERYS (LVŽSF). Komitetas pritarė iš dalies. Kodėl iš dalies? Esmė yra ta, kad vartotojas turėtų sumokėti už tą dalį, kuria jis sumažino leistinąją galią, tik ta dalimi turi kompensuoti, proporcingai.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Džiaugiuosi komiteto patobulinimais ir visiškai sutinku.

PIRMININKAS. Dėkojame. Ar galime bendru sutarimu pritari komiteto nuomonei? Ačiū, pritari.

Daugiau dėl šio įstatymo projekto pasiūlymų neturime. Nuomonė už – V. Poderys.

V. PODERYS (LVŽSF). Atsisakau žodžio. Agituojau už.

PIRMININKAS. V. Sinkevičius – nuomonė už. Dėl viso.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Kolegos, aš kaip ir išdėčiau, kviečiu palaikyti. Manau, kad labai reikalingas valstybei įstatymas, reikalinga žinutė ir investuotojams. Tai žingsnis į priekį iš tiesų skatinant gamybą, nes turbūt daugelis jūsų matėte pranešimus apie tai, kad vienas iš paslaugų centrų paliko Lietuvą. Taip yra, su paslaugų centrais padarėme didelį žingsnį į priekį, jų Lietuvoje daug įsikūrė, tačiau jų investicijos yra tos, kurios gali labai greitai ir išėiti, ir tai gali būti visai nesusiję su valstybe, o tiesiog galbūt pasikeitus įmonės vizijai keliama į valstybes, kuriose yra pigesni kaštai. Todėl gamyba, gamybos skatinimas turi būti prioritetai. Tai taip pat sukurs ir gerai apmokamas darbo vietas visoje Lietuvoje ir regionuose. Tai nėra tos būtent investicijos, kurios pasitrauktų akimirksniu pasikeitus vienam ar kitam sprendimui. Kviečiu palaikyti siūlymus ir šį projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš palaikau patį įstatymo projektą ir visus siūlymus, kuriems pritarė komitetas, išskyrus 27 straipsnį, arba keičiamojo 75 straipsnį, kalbant apie nuosavybės nusavinimą, privačios nuosavybės kito privataus asmens nusavinimą ir atlyginant tik pagal Vyriausybės nustatytą metodiką ir tvarką. Mes galime kalbėti, nežinau, grįžti į sovietinius laikus, lyginame nesulyginamus dalykus. Štai privatus operatorius užsimanys per kažkur, per Seimo, tarkim, automobilių stovėjimo aikštelę tiesti laidus. Automobilių nebus galima statyti, vertė to turto išties didelė, galimas didelis aukštingumas, bet operatoriumi suteikiamas prioritetas, jis nusitėsia per vidurį aikštelės laidus todėl, kad jam taip patogiau, o Kainų ir energetikos komisija paskaičiuoja, sakykime, kompensacijos dydį. Tai yra išties grįžimas į sovietų lai-

kus, nes privačios nuosavybės sukuriama nusavinimo forma neteisingai atlyginant. Galimai čia yra prieštaravimas Konstitucijai, todėl, aš manau, būtent dėl šito straipsnio – 27 straipsnio, arba keičiamo 75, reiktų iki priėmimo aiškiai išdiskutuoti, nustatyti tvarką. Čia yra didžiulis skirtumas, palyginti su tuo, kas paima valstybės reikmėms, čia paimama būtent kito privataus asmens reikmėms. Tai mes bandome sulyginti tokius dalykus, kur geležinkeliai, keliai ir t. t., o šiuo atveju kalbame apie laidukų tiesimą ir taip, kaip patogiau privačiam operatoriui. Todėl, aš manau, šį straipsnį reikia tobulinti, o šiaip už įstatymą pasisakau už.

PIRMININKAS. Dėkojame. Nuomonės išsiskyrė. Kviečiu balsuoti. Kas palaikote šį projektą, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 66 Seimo nariai: už – 57, prieš – 2, susilaikė 7. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

Kitas klausimas – projektas Nr. XIIP-4600(2). Turime pastabų. Seimo nariai P. Saudargas, K. Masiulis V. Vingrienė, K. Mažeika 12 straipsnio 7 dalimi nori pakeisti 20 straipsnio 12 dalį. Kas galėtų pristatyti? Matau V. Vingrienę, vienintelę iš iniciatorių. Ar norėsite pristatyti? Arba gal K. Mažeika galėtų pristatyti savo pasiūlymą?

V. PODERYS (LVŽSF). Galiu padėti, jeigu...

PIRMININKAS. Tada gal komiteto nuomonė.

V. PODERYS (LVŽSF). Mūsų kolegės siūlo, kad mažieji vartotojai... Visų pirma įvedame, kad ir juridiniai asmenys gali būti tie vartotojai, kurie gamina. Dabar jūsų siūlymas yra, kad nebūtų jokios ribos, kokios galios įrenginius jie gali įsirengti. Mes manome, kad turi būti riba, ir tai yra 100 kilovatų, nes tai užtikrintų ir tvarkingą plėtrą neišbalansuojant sistemos.

Kita vertus, gali būti ir toks makabriškas scenarijus, kad vienas užima visą 100 megavatų kvotą, kas būtų visiškai neteisinga. Tai nebūtų... (*Kalba vienas per kitą*) Dėl to komitetas nepritaria.

PIRMININKAS. Ar iniciatoriai sutinka su šia nuomone? Ar reikalaujate balsuoti? Kaip supratome, pritariate. Gerai.

Kitas siūlymas buvo Lietuvos Respublikos Vyriausybės...

V. PODERYS (LVŽSF). Dėl datos.

PIRMININKAS. Taip, dėl datos. Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies.

V. PODERYS (LVŽSF). Iš dalies pritariame. Komiteto nuomone, teisės aktai turi būti priimti iki šių metų liepos 31 dienos.

PIRMININKAS. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Motyvai dėl viso. Niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 65 Seimo nariai: už – 63, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

12.52 val.

Miškų įstatymo Nr. I-671 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-777(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Miškų įstatymo Nr. I-671 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-777(2). Išvadas pristato K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, noriu pristatyti komiteto sprendimą: pritarti įstatymo projektui, komiteto išvadoms dėl šio projekto ir teikti Miškų įstatymo Nr. I-671 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą ir jo lyginamąjį variantą.

Balsavimo rezultatai: už – 7, susilaikė 2.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kaimo reikalų komiteto nuomonę pristato J. Rimkus.

J. RIMKUS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Kaimo reikalų komitetas, kaip papildomas komitetas, šių metų birželio 28 dieną pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui Nr. XIIP-777 ir pasiūlė pagrindiniam Aplinkos apsaugos komitetui tobulinti įstatymo projektą pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir Seimo narių siūlymus, kuriems komitetas pritarė.

Balsavimo rezultatai – 8 už. Bendru sutarimu pagrindinis komitetas patobulino įstatymo projektą. Siūlau pritarti įstatymo projektui po svarstymo.

PIRMININKAS. Dėkojame. V. Bakas pristato Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadas.

V. BAKAS (LVŽSF). Ačiū pirmininkui. Gerbiami kolegos, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, kaip papildomas komitetas, birželio 21 dieną svarstė įstatymo projektą ir bendru sutarimu pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadas mums pristatys R. Andrikis. R. Andrikis gal galėtų pristatyti Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadas dėl Miškų įstatymo?

R. ANDRIKIS (TTF). Birželio 21 dieną Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė projektą. Balsavimo rezultatai tokie: už – 8, susilaikė 1, prieš nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkojame. Skelbiu diskusiją. Pirmasis užsirašęs kalbėti K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Aš siūlau palaikyti šį įstatymo projektą, suprasti dabartinę geopolitinę situaciją ir priminti kai kuriuos įvykius, kurie buvo anksčiau. 1997 metais kariškiai atsisakė dalies poligonų teritorijų – Ruklos ir Pabradės, nes tuo metu buvo visai kita politinė, geopolitinė situacija ir tokių grėsmių, kurios šiandien yra, nebuvo. Tada jie sakė (atsimenu, nes man teko pasirašyti kaip tik tokius dokumentus): jeigu reikės, tikriausiai rasime pritarimą dėl teritorijų vėlgi praplėtimo arba sugražinimo. Štai dabar tas metas atėjo.

Dar iš istorijos. 2007 metais Seime buvo sudaryta specialioji komisija, kuri taip pat žiūrėjo poligonų teritorijas, ir tada kariškiai taip pat dalies teritorijų atsisakė, jos buvo atiduotos nuosavybei atkurti. Bet štai dabar atėjo tas metas, kai reikia, kad poligonai vis dėlto būtų sutvarkyti, išplėstos kai kurių poligonų teritorijos.

Kuo aš galiu pasidžiaugti, kad čia privačios žemės nepatenka. Kaip buvo svarstant ankstesnį klausimą dėl elektros linijų tiesimo abejojama dėl privatininkų interesų, tai čia tokių nėra, čia yra valstybiniai miškai. Kaip girdėjome viename ar kitame komitete, buvo keletas susilaikiusių. Aš manau, jie galvojo apie tam tikras kompensacijas, bet čia būtų iš vienos kišenės į kitą kišenę pinigų dėjimas. Mums reiktų ieškoti biudžete, o po to, kad tas kompensavimas lyg ir būtų valstybiniams miškams vėlgi skirti tie pinigai. Šiandien mes svarstome ir urėdijų klausimus, daug diskutuojame, manau, to žingsnio tikrai daryti nereikia.

Dar viena. Man kelia nuostabą tai, kad šį projektą pateikė Vyriausybė, tačiau kai svarstėme komitete, aplinkos ministro pavaduotojas prieštaravo šiam Vyriausybės sprendimui. Šiandien vėlgi buvome susitikę su aplinkos ministru ir aplinkos ministras pasakė, kad jų, Aplinkos ministerijos, yra atskira nuomonė. Mane iš tikrųjų stebina Aplinkos ministerijos pozicija šiuo labai svarbiu nacionalinio saugumo klausimu. Aš tikiuosi, kad mes šiandien pritarisime šiam sprendimui ir žiūrėsime į ateitį, nes jeigu geopolitinė situacija pasikeis, tai tos teritorijos, kurių šiandien reikės mūsų kariuomenei, vėl bus gražintos, kaip buvo prieš kažkiek metų padaryta.

Be to, žala miškams tikrai nebus padaryta, kaip kiti įsivaizduojame, milžiniška. Gal atsiras vienas kitas statinys, gal manevrams vykstant bus nupjautas vienas kitas medis, tačiau kariškiai tikrai sutinka ir sutiks dalyvauti talkose atsodinant kitose vietose medžius. Šiose vietose kokių nors statybų ar pramoninių objektų tikrai nebus statoma. Ateityje gamta vėl priims šiuos plotus į savo globą. Ačiū.

PIRMININKAS. Kitas ateina V. Bakas. Diskusija.

V. BAKAS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų svarstomas klausimas nėra tas atvejis, kai mes prašome kokios nors išskirtinės privilegijos mūsų kariuomenei, krašto apsaugai. Tai – ne privilegijos klausimas, tai – mūsų saugumo strategijos klausimas. Mes esame pasirašę SOFA sutartį dėl JAV pajėgų buvimo Lietuvoje. Mūsų žemėje yra dislokuotos NATO sąjungininkų pajėgos ir tam, kad galėtume užtikrinti tinkamą atgrasymą, sudaryti tinkamas sąlygas mūsų partneriams, mūsų pačių kariams, labai svarbu išplėsti keletą poligonų. Šiuo įstatymu iš esmės siekiama dviejų tikslų. Vienas tikslas – sudaryti sąlygas, kaip minėjau, mūsų sąjungininkams ir mūsų kariams. Antras tikslas – sutrumpinti procedūras, kurios susijusios su teritorijų planavimu. Jeigu šio įstatymo mes nepriimtume, šiandien savo partneriams NATO mes, mūsų diplomatai, mūsų ministrai galėtų pažadėti tinkamas sąlygas kariams užtikrinti po trejų metų. Jeigu mes pakeisime, padarysime pakeitimus, pasirengimo darbai sutrumpės penkis kartus, t. y. iki šešių mėnesių.

Gerbiamieji kolegos, ypač artėjant ypatingai „Zapad“ pratyboms, mums svarbu nuosekliai priimti sprendimus ir nuosekliai įgyvendinti nacionalinio saugumo strategiją, tą nacionalinį susi-

tarimą, dėl kurio mes patys susitarėme. Taip, kyla tokių balsų, kad neva mes čia kirsime miškus, bet noriu pasakyti, mano duomenimis, šiam įstatymui įgyvendinti galimai iškirto miško plotas bus perpus mažesnis, nei mes per metus iškertame dėl kitų reikmių: ūkio, verslo ir panašiai. Čia nėra tragedija. Ir netgi nėra jokia problema.

Dabar dėl atsodinimo. Iš tiesų buvo užsiminta, kad mes – miškininkai, šauliai, kariuomenė, partijų nariai, parlamento nariai – turime puikią progą padaryti gražias talkas ir tą 1 tūkst. 500 hektarų miško iki mūsų kadencijų pabaigos sėkmingai atsodinti. Tikiuosi, kad šiuos sprendimus priimsime bendru sutarimu ir išsišūsime tikrai gerą žinią pasibaigiant mūsų parlamento sesijai.

PIRMININKAS. Dėkojame. Diskusijos. Kviečiu J. Oleką.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gerbiamieji kolegos, aš tik noriu priminti, kad jau ne vienas miško plotas yra pasodintas, tuos, kurie naujai prisijungė prie šito darbo, kviečiu prisijungti, nes turime gražių pavyzdžių: ir J. Basanavičiaus tėviškė, ir Ukmergėje, Pabaiske, kur yra pradėtas sodinti kariuomenės ažuolynas. Kviečiu dalyvauti ir pratęsti tą gražią tradiciją. Lygiai taip pat kaip dėl teritorijų perėmimo – manau, kad tai yra labai svarbu, nes mes dabar žinome, ko kariuomenei tiksliai reikia, kuriose vietose turėtume sudaryti sąlygas vykdyti batalionų pratybas, kur kuopos lygio... Ir būtent tiems dalykams yra prašoma perimti teritorijas kariniams tikslams ir įrengti pagal tai, kaip reikalaujama treniruočių, pratybų sąlygose.

Tas dalykas yra labai svarbus ir tikiu, kad parlamentai palaikys tokią iniciatyvą. Šiek tiek aišku, problemų kelia miško sodinimas. Turi būti labai aiškiai apsispręsta. Jeigu bus priimtas toks sprendimas ir lėšos nebus gaunamos iš krašto apsaugos sistemos, tai tos lėšos turėtų atsirasti miškininkuose, jos turėtų būti arba skirtos iš biudžeto, arba nustatant planus ir pelną būtų atsižvelgta, kad tie pinigai liktų būtent miško atsodinimo darbams, nes kitaip tiesiog nebus, iš ko tą mišką atsodinti.

Aš tiesiog turiu tam tikrą abejonę ir kviečiu komitetą dar kartą pasižiūrėti sąvokas. Iki šiol, kas yra karinė teritorija, yra labai aiškiai apibrėžta. Dabar, kas yra teritorija, skirta kariniams tikslams ir pasienio tikslams? Jeigu viskas gerai, tai gerai, nes kitaip mes turėsime ginčus, ar ši teritorija, skirta kariniams tikslams, priklauso, ar ne, nes, kaip žinote, kariuomenė juda, kariuomenė vykdo pratybas, kad paskui mes nesusidurtume su papildomomis problemomis. O šiaip kviečiu pritarti po svarstymo pateiktam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau dalyvauti diskusijoje niekas neužsirašė.

Turime įvairių pasiūlymų. K. Mažeiką kviečiame pristatyti komiteto išvadas. Seimo narys V. Simulikas siūlo papildyti 1 straipsnio 1 dalį. Pristatyti niekas, matau, nenori. Gal galėtų komiteto pirmininkas?

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Seimo nario nematau, jeigu trumpai, tai buvo papildymas – pridėti žodį „rekreacinėms“ teritorijoms, tačiau komiteto nuomonė – nepritarti, nes tai yra labai neapibrėžta sąvoka ir bus sunku įgyvendinti poįstatyminiais teisės aktais.

PIRMININKAS. Supratau. Ar galime pritarti bendru sutarimu komiteto nuomonei? Ačiū, pritarta.

Toliau yra S. Gentvilo, J. Baublio ir S. Šedbaro siūlymas. Kas galėtų pristatyti? J. Baublys gal? Prašau.

J. BAUBLYS (LSF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Noriu atkreipti dėmesį, jog savivaldybių teritorijoje, kurios miškingumas didesnis nei 50 %, su problema susiduria ne tik krašto apsauga, bet ir pačios savivaldybės. Jos negali surasti savo teritorijoje žemės sklypų statyboms, investicijoms, taip pat, kada reikalinga infrastruktūra (tiesti kelius), turi iškirsti mišką. Šiuo metu galiojančio Miškų įstatymo 11 straipsnio 8 dalyje numatyta, kad asmenys, inicijuojantys valstybinės miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis, privalo į valstybės biudžetą sumokėti piniginę kompensaciją. Ta kompensacija sudaro ne tik miško veisimo ir užauginto miško vertę, bet ir tą sumą, kurią sudarytų, kai miškas užaugtų iki tam tikros brandos.

Taip pat savivaldybės turi formuoti žemės sklypus, grąžindamos žemės savininkams savivaldybių teritorijoje, mieste turėtus žemės sklypus ir formuodamos tuos pačius sklypus turi taip pat sumokėti į valstybės biudžetą. Todėl šia įstatymo pataisa siūlome, kad kaip krašto apsaugai, taip ir savivaldybėms nereikėtų mokėti už iškirstą mišką ir miško žemės pavertimą...

PIRMININKAS. Laikas!

J. BAUBLYS (*LSF*). ...kitos paskirties žeme nereikėtų mokėti kompensacijų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Komiteto išvada.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Komitetas nepritarė šiam siūlymui, nes pasiūlymų tikslas yra visiškai kitas. Manome, kad tai yra piktnaudžiavimas ir bandymas pasinaudoti esama situacija. Reikėtų tai svarstyti atskirai.

PIRMININKAS. Supratome. V. Vingrienė užsirašiusi prieš. Prašau.

V. VINGRIENĖ (*LVŽSF*). Norėjau pasisakyti būtent dėl dabar pristatytos pataisos. Kaip ir minėjo gerbiamasis komiteto pirmininkas, komiteto nuomonė buvo prieš. Juo labiau kad ir Konstitucinis Teismas yra pasisakęs dėl savivaldybių... ne vien tik dėl, kad tai nėra šios pataisos objektas, bet ir Konstitucinis Teismas yra pasisakęs, kad keičiant miško paskirtį arba atkuriant mišką turėtų būti paisoma viešojo intereso. Manytume, kadangi miškų panaudojimas krašto apsaugai yra pakankamai jautrus dalykas, savivaldybėms neturėtų būti išimtis, juo labiau kad savivaldybės iš tiesų jau ir taip turi galimybę keisti miško paskirtį ir, be abejojimo, turėtų kompensuoti į biudžetą jos panaudojimui skirtas...

PIRMININKAS. Dėkojame. J. Baublys kaip iniciatorius negali pasisakyti už savo pataisas. Ar iniciatoriai pritaria komiteto nuomonei, ar prašo balsuoti? Balsuojame. Siūlome balsuoti. Kas pritariate iniciatoriams, balsuojate už, kas pritariate komiteto nuomonei, balsuojate prieš.

Balsavo 71 Seimo narys: už – 14, prieš – 29, susilaikė 28. Iniciatoriams nepritarė, pritarė komiteto nuomonei.

Kitas siūlymas. Prašom.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu prašau perbalsuoti, nes mes truputį suklydome.

PIRMININKAS. Tęsiame posėdį. Kitas siūlymas buvo Seimo narių S. Gentvilo, J. Baublio, S. Šedbaro. 11 straipsnio 8 dalis. Iniciatoriai, prašome pristatyti.

J. BAUBLYS (*LSF*). Šiuo punktu siūloma, kad 11 straipsnio 8 dalyje... kurioje formuojami atskirieji želdynai ar įrengiamos kapinės... kurioje atkuriamos piliečių nuosavybės teisės ar formuojamos visuomeninės paskirties, bendro naudojimo, pramonės ar sandėliavimo objektai, gyvenamosios teritorijos miestuose ar inžinerinės infrastruktūros teritorijos, apimančios komunikacinius koridorius, inžinerinius tinklus, susisiekimo komunikacijas ir aptarnavimo objektus šioms formuojančioms teritorijoms aptarnauti, kai miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis inicijuoja savivaldybė, kurios teritorijos miškingumas yra didesnis kaip 50 % ir kurioje nėra galimybės šių teritorijų formuoti ne miško žemėje, administracijos direktorius, išskyrus Neringos savivaldybę. Už tai nemokėti kompensacijų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Nuomonė prieš – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, yra dažnas atvejis, kai įstatymo pataisymu siekiama vienokių tikslų, bet žmonės, turintys kažkokį kitą interesą, paprastai stengiasi prie taisyso straipsnio prikabinti dar papildomus vagonus. Baikime tą praktiką, žiūrėkime, kad visiškai neatitinka siūlymų esmės. Jeigu norite teikti savo siūlymus, tai turite tam visas galimybes atskirai registruoti įstatymo pataisas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Komitetas nepritaria. Kviečiu balsuoti, nes iniciatoriai neatsiima. Kas palaikote iniciatorius, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuokite prieš ir palaikykite komiteto nuomonę.

Balsavo 73 Seimo nariai: už – 12, prieš – 44, susilaikė 17. Pritarė komiteto išvadoms.

Dėl viso. K. Starkevičius – už.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Taupydamas laiką, aš atsisakau, nes prieš, matau, nėra.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – M. Bastys.

M. BASTYS (*LSDPF*). Dėkoju. Aš susilaikysiu dėl šio įstatymo projekto. Iš esmės suprantama, kad turi būti sprendžiami klausimai, kurie yra susiję su krašto apsaugos infrastruktūros gerinimu, tai yra suprantama. Tik tas principas, kaip yra sprendžiama, mano supratimu, yra neteisingas. Kaip pavyzdys, už miško paskirties žemę, jeigu tas plotas yra paimamas gamtiniais ištekliams naudoti, sakykime, smėliui, žvyriui, durpynams ir panašiai, už tai yra kompensuojama. Manau, ir čia turėtų išlikti tas principas, turėtų būti už tai kompensuojama, kadangi šiuo atveju miškai yra

saugomi dėl aplinkosauginių ir, be abejo, iš dalies ir ekonominių dalykų. Taigi šiuo atveju, mano supratimu, prisidengiant tuo, kad reikia viską greitai daryti, kadangi tai susiję su krašto apsaugos klausimais, nereikia už tai kompensuoti, manau, nėra teisinga, nes mes pažeidžiame bendrus principus. Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kadangi nuomonės išsiskyrė, kviečiu balsuoti. Kas palaikote šį įstatymo projektą, balsuokite už, kas turite kitą nuomonę, prieš arba susilaikykite.

Balsavo 78 Seimo nariai: už – 75, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

13.18 val.

Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-778(2) (svarstymas)

Lydimasis – Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 31 straipsnio papildymo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-778(2). Išvadas pristato K. Mažeika. Toliau posėdžiui pirmininkaus R. Baškienė.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Komiteto sprendimas yra pritari projektui ir komiteto išvadoms dėl šio projekto ir teikti Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 31 straipsnio papildymo įstatymo projektą ir jo lyginamąjį variantą. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Dėkoju. J. Rimkus. Nematau J. Rimkus, kas gali pateikti? Yra J. Rimkus. Prašom, Kaimo reikalų komiteto išvada.

J. RIMKUS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, Kaimo reikalų komitetas kaip papildomas šių metų birželio 28 dieną pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui Nr. XIIIIP-778 ir pasiūlė pagrindiniam Aplinkos apsaugos komitetui tobulinti įstatymo projektą pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymą, kuriam komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai: bendru sutarimu už. Pagrindinis komitetas patobulino įstatymo projektą. Siūlau pritari šiam įstatymo projektui po svarstymo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininką V. Baką pateikti komiteto išvadą.

V. BAKAS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, birželio 21 dieną komitetas kaip papildomas svarstė įstatymo projektą. Bendru sutarimu pritarėme iniciatorių pateiktam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. R. Andrikis, Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada.

R. ANDRIKIS (TTF). Birželio 21 dieną Teisės ir teisėtvarkos komitetas priėmė sprendimą siūlyti pagrindiniam komitetui tobulinti įstatymo projektą atsižvelgiant į Teisės departamento pastabą, kuriai komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai: už – 9, prieš, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Nuomonė už, nuomonė prieš. Norinčių kalbėti nėra. Po svarstymo galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Prašom balsuoti.

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 73, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarstymo pritarta Saugomų teritorijų įstatymo projektui.

13.22 val.

Lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 13 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-837(2), Transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 1, 2 ir 5 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-838(2) (svarstymas)

1-12a ir 1-12b klausimai – tai Lygių galimybių įstatymo projektas Nr. XIIIIP-837(2) ir projektas Nr. XIIIIP-838. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš tiesiog norėčiau paprašyti pertraukos iki kito posėdžio, nes nėra pateiktos lyginamosios lentelės direktyvos perkėlimo ir norėtume pasižiūrėti tikslumą.

PIRMININKĖ. Frakcijos vardu? Frakcijos vardu dėl to, kad nepakankamai pateikti visi dokumentai. Kolegos, ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Prašom balsuoti. Teisėtas frakcijos var-

du išsakytas prašymas. Kas už pertrauką, balsuoja už, kas prieš ar susilaiko, vadinasi, turi kitą nuomonę.

Balsavo 74 Seimo nariai: už pertrauką pasisakė 47, prieš – 22, susilaikė 5. Pritarta pertraukai.
A. VINKUS (*LSDPF*). Už mano balsas.

PIRMININKĖ. Jūs taip pat. Gerbiamasis A. Vinkus taip pat pasisako, kad reikia pertraukos. Dėl protokolo pažymėsime jūsų balsą. Skelbiama pertrauka iki kito posėdžio.

V. Čmilytė-Nielsen – replika po balsavimo.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš tiesiog norėčiau atkreipti dėmesį, kad tai yra direktyvos perkėlimas su mūsų teisėmis. Jau labai vėluojame ir dėl to buvo Vyriausybės prašyta skubos tvarkos, kuriai buvo pritarta. Taigi tikrai toks prašymas mažų mažiausiai stebina, nes rudenį jau mums gresia ganėtinai didelės baudos, jei ši direktyva nebus perkelta laiku.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų pastabas. Išties skubos tvarkos prašė ne Vyriausybė, bet Žmogaus teisių komitetas ir prašymas yra labai prasmingas. Manau, kad antradienį susirinkę mes šį įstatymą svarstysime ir galėsime, tikėtina, jį ir priimti.

13.24 val.

Baudžiamojo kodekso 271¹ ir 277¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-479 (svarstymas)

Mūsų darbotvarkės klausimas – Baudžiamojo kodekso 271¹ ir 277¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-479. Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Svarstymas. Siūloma gražinti iniciatoriams tobulinti. J. Sabatauskas dėl įstatymo projekto Nr. XIII-479.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamieji kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Baudžiamojo kodekso 271¹ ir 277¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Atsižvelgęs į Teisės departamento nuomonę, taip pat Aukščiausiojo Teismo, Generalinės prokuratūros nuomonę, komitetas nusprendė siūlyti Seimui gražinti įstatymo projektą iniciatoriams tobulinti, nes, mūsų manymu, netinkamai apibrėžiamas subjektas ir didelė žala. Taip pat įvertinus sistemškai siūlomos nuostatos nederą su kitais Baudžiamojo kodekso straipsniais, taisytina ir galiojanti siūlomo keisti įstatymo straipsnio redakcija dėl kaltės formos, klaidinanti nuostata „didelė turtinė žala asmeniui“, kuri nederą su kodekso skyriaus objektu, todėl jos atsakytina.

Už tokią komiteto nuomonę balsavo septyni kolegos, kurie dalyvavo posėdyje, nesant nė vieno prieš, nė vieno susilaikiusio. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamasis kolega. Ar galime bendru sutarimu, nes nuomonės už, nuomonės prieš nėra? Galime pritarti gražinimui tobulinti? Galime pritarti.

13.26 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 4, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-308 (svarstymas)

Kadangi jau sutarėme, kad pritartume gražinimui tobulinti, yra dar vienas įstatymo projektas, rezervinis 3 – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 4, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-308. Taip pat siūloma gražinti iniciatoriams tobulinti. Kviečiu Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininko pavaduotoją T. Tomiliną. Gal jūs galėtumėte pristatyti? Galėjo pristatyti R. J. Dagys? Puiku. Jau T. Tomilinas yra tribūnoje. Leiskime jam, kaip pavaduotojui, tai padaryti.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiamieji kolegos, šįryt Socialinių reikalų ir darbo komitetas svarstė Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 4, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Komiteto narių nuomonės išsiskyrė ir buvo priimtas sprendimas gražinti įstatymo projektą iniciatoriams tobulinti. Trys balsai buvo už įstatymo projektą ir trys balsai buvo prieš. Nulėmė komiteto pirmininko balsas. Taigi komitetas kaip pagrindinis siūlo įstatymą gražinti iniciatoriams tobulinti.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Galite sėsti. Nuomonė už komiteto pasiūlymą gražinti iniciatoriams tobulinti. Šitaip užsirašėte? (*Balsas salėje: „Ne, ne, aš esu užsirašęs už įstatymo projektą.“*) Jūs užsirašėte kitaip. Ar yra norinčių kalbėti, norinčių pritarti siekiui gražinti, komiteto išvadai, kad gražintume iniciatoriams tobulinti? Suteikiu žodį teisingai užsirašiusiam A. Gelūnui. Nuomonė prieš komiteto poziciją. A. Gelūnas.

A. GELŪNAS (LSF). Gerbiamieji, labai trumpai norėčiau paprašyti šiais metais nors vieną kartą padaryti ką nors gero kultūrai ir menininkams šioje salėje, nes šių metų sausio 1 dieną tikrai įsigaliojo nuostata, kuri labai radikaliai pablogino daugybės daugybės kūrėjų padėtį. Vertėjų, poetų, rašytojų. Jie dažnai turi po antrą darbą, sumoka visus „Sodros“ mokesčius, išlaiko savo šeimas ir versdami, vieną knygą rašydami per metus dabar dar turi sumokėti nuo viso honoraro mokesčius. Labai prašau atitaisyti šitą skriaudą, kuri tęsiasi jau daugiau nei pusę metų, ir ne gražinti tobulinti, o perduoti Kultūros komitetui svarstyti. Kuo greičiau įveikime šią problemą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kitų nuomonių nėra. Replika. Dėl vedimo tvarkos – V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Aš, vengdamas viešųjų ir privačių interesų, nusišalinu nuo balsavimo ir nuo bet kokio svarstymo šioje stadijoje ir, jeigu bus, dar kitame balsavime taip pat. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gal dėl vedimo tvarkos? Dėl vedimo tvarkos.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš taip pat turiu nusišalinti, nes esu su knyga susijęs.

PIRMININKĖ. R. Šarknickas.

Dėkoju už išreikštas pozicijas. O dabar mes turime apsispręsti ir balsuoti.

A. MALDEIKIENĖ (MSNG). Turbūt ir aš privalau nusišalinti.

PIRMININKĖ. Ačiū. A. Maldeikienė.

Gerbiamieji Seimo nariai, kas už tai, kad gražintume iniciatoriams tobulinti taip, kaip siūlė komitetas, balsuojate už, kas manote, kad reikia toliau svarstyti šį įstatymo projektą, pasisakote prieš.

Balsavo 70 Seimo narių: už pasisakė 4, prieš – 59, susilaikė 7. Įstatymo projektą gražinti nepritarta.

Mes, vadovaudamiesi Seimo statuto 151 straipsniu, arba turime sudaryti atskirą komisiją, arba paskirti kitą komitetą. Kokį siūlote paskirti kitą komitetą? Pirma apsispręskime, ar reikia paskirti kitą komitetą, ar galime bendru sutarimu. G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, kadangi paklausėte, kokį komitetą, aš siūlau Biudžeto ir finansų komitetą.

PIRMININKĖ. Jūs siūlote Biudžeto ir finansų komitetą. R. Karbauskis?

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Aš siūlau Kultūros komitetą.

PIRMININKĖ. Yra du pasiūlymai. Balsuosime alternatyviai. Nuskambėjo dėl Kultūros komiteto pasiūlymas ir A. Gelūno. Kadangi pirmiausia buvo išgirstas Kultūros komiteto pavadinimas, tai tie, kurie balsuos už, pasisako, kad šį įstatymo projektą perduotume svarstyti Kultūros komitetui, tie, kurie balsuos prieš, pasisako, kad toliau svarstyti Biudžeto ir finansų komitetą. (*Balsai salėje*) Skelbiu balsavimą. Už – Kultūros komitetas, prieš – Biudžeto ir finansų komitetas. Noriu kolegų... Na, paskui pasakysiu repliką.

Balsavimo rezultatai. Balsavo 71 Seimo narys: 49 pasisakė už Kultūros komiteto tolesnį darbą ir šio įstatymo svarstymą, 22 manė, kad tą darys Biudžeto ir finansų komitetas. Atitinkamai Kultūros komitetas turi įpareigojimą ir jūsų priimtas sprendimas artimiausiame komiteto posėdyje galimai, jeigu jūs paskelbsite... Ar mes turime dabar paskelbti datą? Svarstymo datą mes suderiname po to, kai jūsų komitetas pateiks parengtą savo išvadą. Dėl datos.

Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Aš, kaip Seimo narys, frakcijos vardu prašau, kad papildomas komitetas būtų Biudžeto ir finansų komitetas, kadangi čia yra mokesčių klausimas.

PIRMININKĖ. Kolegos, tie, kurie manote... Balsuojame ar bendru sutarimu? Tie, kurie manote, kad reikalingas Biudžeto ir finansų komitetas... Stasys, komiteto pirmininkas, yra ir jo nuomonė labai svarbi.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Tai nėra tiesiogiai Biudžeto ir finansų komiteto sritis, tai yra daugiau Kultūros arba Socialinių reikalų ir darbo komitetų. Aš manau, jie, bendradarbiaudami su

Seimo teisininkais, gali priimti sprendimus. Mes neatsisakome, tačiau manome, kad mums nėra būtina svarstyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Supratau. Kadangi nuomonės išsiskyrė, prašom balsuoti. Kas už tai, kad papildomu komitetu būtų Biudžeto ir finansų komitetas, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, spaudžiate kitus mygtukus.

Balsavo 69 Seimo nariai: už pasiūlymą Biudžeto... Pirmasis ir vienintelis pasiūlymas buvo, 26 pasisakė, vadinasi, lieka Kultūros komitetas, nes prieštaravo 28 Seimo nariai, susilaikė 15.

G. Steponavičius – replika.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Labai ačiū. Aš dėl vedimo tvarkos. Noriu pasiūlyti, kad vis dėlto Seimas nuspręstų dėl datos, nes tai yra tempo numatymas ir mes žinotume, į ką turime orientuotis. Aš siūlau liepos 5 dieną.

PIRMININKĖ. Liepos 5. Jūsų pasiūlymas dėl liepos 5. Aišku, komitetas turi suspėti ir atitinkamai turi laikytis visų procedūrų. Tai mes galbūt derinsime. Komiteto pirmininke, kada numatote svarstyti? (*Balsai salėje*) Ačiū. Yra pasiūlymas svarstyti ir nustatyti datą dar šioje pratęstoje sesijoje. Galime sutarti bendru sutarimu? Galime. Dėkoju. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš atsiprašau. Liepos 5 diena, man atrodo, yra trečiadienis, tai plenarinio posėdžio nebus.

PIRMININKĖ. Mes kalbame, kad liepos 5 dieną svarsto komitetas, komitetas svarsto liepos 5 ir tada pateikia išvadą, einančią į plenarinių posėdžių salę. Sutarėme.

Gerbiamieji Seimo nariai, jeigu leistumėte pateikti ir rezervinį 2 klausimą dėl mūsų pratęstos sesijos darbotvarkės, būčiau labai dėkinga. Posėdžiui toliau pirmininkaus A. Nekrošius.

13.36 val.

Savaitės (2017-07-03–2017-07-07) – 2017 m. liepos 4 d. (antradienio) ir 7 d. (penktadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, jau pati ir pristaciau klausimą. Dėkoju už jūsų dėmesį, kad jūs esate šiuo metu salėje. Darbotvarkę turime ir antradienio, ir penktadienio, kaip ir nutarėme pratęsti mūsų sesiją. Valstybės sienos apsaugos įstatymas iš tikrųjų labai svarbus, kad numatytume administracinę atsakomybę už teisės aktų, kuriais reglamentuojamas valstybės sienų kirtimas ir patikrinimas... Yra daug prieštaravimų, tai reikia užtikrinti, kad jų nebūtų. Dėl krašto apsaugos sistemos organizavimo vėlgi yra Vyriausybės teikimas, dėl gyvenamosios vietos deklaravimo taip pat yra Vyriausybės teikimas. Noriu atkreipti dėmesį, kad Lygių galimybių įstatymą ir Valskybės tarnybos įstatymą teikia mūsų ministrai. Atkreiptinas dėmesys į Teismų įstatymo svarstymą, Lietuvos Respublikos Prezidentės teikimą, taip pat labai svarbų įstatymo projektą – Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių... Antradienio darbotvarkė tuo ir... Aišku, yra daug kitų teisės aktų. Suprantama, kad Miškų įstatymo svarstymo antradienį būti negali, nes nebus laikomasi procedūrinių Statuto nustatytų reikalavimų.

Penktadienis ar kitos posėdžių dienos – atitinkamai pagal pateiktus įstatymų projektus. Atkreipiu dėmesį, kad ištisai tai nėra tie įstatymai, kuriuos galėtume atidėti, tai yra tie įstatymai, kurių priėmimo tikrai reikia dar šioje pratęstoje sesijoje.

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Nori paklausti A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (TTF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Čia gal, gerbiama pirmininke, būtų ne visai dėl darbotvarkės, tačiau norėčiau. Daug neaiškumo ir daug vilkinimo yra dėl Vyriausybės išvadų. Žinau, kad dabar lyg ir žmogus paskirtas kažkoks, tarpininkas ar kaip. Tai gal keletą žodžių, kaip jūs manote, ar pajudės tie dalykai?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Iš tikrųjų noriu pasakyti, kad Vyriausybės ir Seimo darbas tampa kas kart vis sklandesnis, yra didesnis susiklausymas. Vyriausybės paskirtas atstovas iš tikrųjų talkina ir mes randame tikrai nuoseklų visų teisės aktų derinimą. Dabar, kadangi Vyriausybės jau pateikti įstatymai, čia Vyriausybės išvadų nereikia, jų pozicija jau išsakyta. Aš labai tikiu, kad mes sklandžiai priimsime tuos įstatymus juos svarstydami.

Taip pat noriu atkreipti dėmesį į E. Gentvilo pasiūlymą dėl projekto Nr. XIIP-4291, dėl tuo numeriu registruoto teisės akto.

PIRMININKAS. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama pirmininke, jūs posėdžio pradžioje nesutikote atmes-
ti visų pateikimų, kurie bus pateikomi sesijoje. Galbūt dar galite įtraukti pateikimą dėl Seimo na-
rių teisių ir pareigų, tą naująjį variantą? Aš manau, kad per vasarą bus galima rimtai pasirengti.
Kuo greičiau, tuo bus geriau, kai tos teisės jau bus apibrėžtos ir jau pradės galioti, kad ir nuo spa-
lio mėnesio.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamasis Sergejau, iš tikrųjų labai puikus jūsų pasiūlymas. Aš ma-
nau, A. Nekrošius, kaip darbo grupės vadovas, tai padarys dar šioje sesijoje. Tiesiog laukiame
Teisės departamento išvados ir, kai tik ji bus pateikta, tikimės čia pateikti, o po to laukti jūsų pa-
siūlymų.

PIRMININKAS. Klausia A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš tiktai norėjau pasiteirauti. Seniūnų suei-
goje šnekėjome dėl projekto Nr. XIIP-4688. Nespėjau pasižiūrėti, ar papildė šituo projektu, ar ne.
Čia Žemės įstatymo 9 straipsnis.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Taip, šitas įstatymas... Bent jau buvo kalbėta apie tai, kad jis turi būti,
ir, manau, yra. Aš dar patikslinsiu, kad tikrai jūsų pasiūlymas būtų išgirstas.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia Z. Jedinskis.

Z. JEDINSKIJ (LLRA-KŠSF). Ačiū, pirmininke. Prašom pasakyti, koku tikslu penktadienį pla-
nuojama pietų pertrauka, kai po pertraukos tik valanda darbo yra darbotvarkėje?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Viskas priklauso nuo mūsų darbo. Jūsų pastaba teisinga. Kad ir šian-
dien mes neplanavome pertraukos, bet mūsų posėdis užsitęsė ir atsiprašome tų žmonių, kurie
atvyko pateikti įstatymų projektus. Jeigu mes sklandžiai dirbsime, galbūt tos pertraukos nedary-
sime arba mes sutarsime bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Klausia A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju, pirmininke. Aš noriu jūsų pasiteirauti ir paprašyti įtraukti į
kitos savaitės, ko gero, penktadienio darbotvarkę Baudžiamojo kodekso pataisas, kurios yra susi-
jusios su privataus Baudžiamojo proceso įstatymo... Pataisas, kurios yra susijusios su privataus
kaltinimo išbraukimu. Mūsų kolegos V. Gailius ir S. Šedbaras dar praėjusias metais padarė patei-
kimą. Tikiuosi, kad Teisės ir teisėtvarkos komitetas trečiadienį apsvartys. Tai yra labai svarbus
projektas, tiesą sakant, dėl aibės įvykių, kurie yra susiję su seksualiniu priekabiavimu, bet ir kitais
nusikaltimais, kad tiesiog silpnesnioji pusė neturėtų pati įrodinėti, o prokurorai galėtų palaikyti
valstybinį kaltinimą. Tikrai būtų labai didelis žingsnis į priekį.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū už labai puikų jūsų pasiūlymą. Mes apie tai kalbėjome. Tikrai vi-
liamės, kad Teisės ir teisėtvarkos komitetas pateiks išvadą. Tikrai tai labai reikšmingas ir svarbus
įstatymas, kurio priėmimas būtų reikalingas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau klausiti niekas nenori. Ar galime pritarti bendru sutari-
mu ir patvirtinti darbotvarkę? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Patvirtiname.

13.43 val.

**Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 7, 15, 17, 21, 22, 23, 24, 30, 39 straipsnių ir priedo
pakeitimo ir 45 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-912ES,
Branduolinės saugos įstatymo Nr. XI-1539 2, 3, 9, 11, 14, 17, 22, 25, 26, 27, 28, 30, 32, 35, 36, 38, 39,
41, 42, 50 straipsnių, septintojo skyriaus pavadinimo ir 2 priedo pakeitimo ir papildymo 341 ir
391 straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIP-913ES, Radiacinės saugos įstatymo Nr. VIII-1019
71 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-914, Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971
9 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-915 (*pateikimas*)**

Toliau darbotvarkės klausimas – Branduolinės saugos įstatymo Nr. XI-1539 kai kurių straip-
snių, septintojo skyriaus pavadinimo ir 2 priedo pakeitimo ir papildymo 341 ir 391 straipsniais
įstatymo projektas Nr. XIIP-913ES. Pranešėjas – viceministras E. Purlys. Gal galite ir lydimuosius
pristatyti?

E. PURLYS. Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, pristatau Vyriausybės teikiamus keturis įstatymų pakeitimus.

Pirma. Branduolinės energijos įstatymo, Branduolinės saugos įstatymo, Radiacinės saugos įstatymo ir Civilinės saugos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimus.

Pirmiausia projektais siekiama perkelti 2014 metų Branduolinės saugos direktyvą. Šią direktyvą perkeliančios nuostatos turėtų įsigaliooti iki 2017 m. rugpjūčio 15 d.

Kitos svarbios pakeitimo priežastys yra susijusios su poreikiu į nacionalinę teisę perkelti Branduolinės saugos konvencijos nuostatas ir procedūrinius šios konvencijos vykdymo aspektus, taip pat nustatyti VATESI neplaninių patikrinimų pagrindus, patikslinti šios inspekcijos veiklos organizavimo aspektus, nustatyti ir patikslinti licencijų išdavimo nuostatas ir patikslinti kai kurias avarines parengties nuostatas, atlikti kitus techninius pakeitimus.

Branduolinės saugos įstatyme siūloma nustatyti branduolinės energetikos objektų branduolinės saugos tikslus, patikslinti saugos užtikrinimo principus, tikslinti saugos analizės ir pagrindimo bei peržiūros įvertinimo aspektus, taip pat įtraukti visuomenę ją informuojant, reglamentuoti visuomenės dalyvavimą priimančias sprendimus ir taip pat Branduolinės saugos direktyvoje nustatytų tarptautinių ekspertinių vertinimų organizavimo tvarką. Siūloma įtraukti ir nuostatas, susijusias su Branduolinės saugos konvencijos nuostatų įgyvendinimu. Detaliau nustatyti, kaip atliekami VATESI neplaniniai patikrinimai, supaprastinti licencijų išdavimo reglamentavimą, taip pat numatyti avarinės parengties planų parengimo reglamentavimą atsižvelgiant į Baltarusijoje statomos Astravo atominės elektrinės keliamą grėsmę.

PIRMININKAS. Dėkojame. Niekas nenori jūsų paklausti. Nuomonė už, nuomonė prieš. Taip pat niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti dėl visų keturių įstatymų projektų.

Balsavo 53 ir visi 53 buvo už, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymų projektams po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Energetikos komisija, atsiprašau, Ekonomikos komitetas. Toliau papildomas dėl Nr. XIIIIP-915 – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Papildomų niekas nesiūlo? Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Siūloma svarstyti rudens sesijoje.

13.47 val.

Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-920, Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 2, 4 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-921, Energetikos įstatymo Nr. IX-884 8, 17 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-922, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 9, 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-923, Akcizų įstatymo Nr. IX-569 581 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-924 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-920. Kartu su lydymaisiais. Pristato viceministras E. Purlys.

E. PURLYS. Dėkoju, pirmininke. Dar vienas pakeitimų paketas. Tai yra Gamtinių dujų įstatymo, Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo, Elektros energetikos įstatymo ir Akcizų įstatymo pakeitimai. Jau artimiausią pusmetį pradės veikti SGD mažos apimties pakartotinio dujinimo vadinamoji SGD stotelė Klaipėdoje. Taip pat dar viena tokia pati stotelė atsiras Druskininkuose, siekiant užtikrinti nepertraukiamą gamtinių dujų tiekimą Druskininkų miesto šilumos tinklams, taip pat Druskininkų miesto gyventojams. Įgyvendinant regionines gamtinių dujų rinkos bei gamtinių dujų rinkos prekybos liberalizavimo tikslus, su regioniniais partneriais – Latvija, Estija yra sutarta supaprastinti gamtinių dujų tiekimo licencijavimo procesą numatant, kad tokia veikla yra galima be išankstinio leidimo.

Pažymėtina, kad šiais metais jau atvėrus Latvijai gamtinių dujų rinką, pakeitimas tampa itin aktualus siekiant paskatinti tarptautinę prekybą gamtinėmis dujomis su kaimyninėmis šalimis.

Taip pat siūloma supaprastinti nepriklausomą elektros energijos tiekimo veiklos licencijavimą analogišku principu, kad veikla galima pradėti be išankstinio leidimo.

Papildomai susidūrus ir sprendžiant klausimus, susijusius su garantiniu tiekimu, kai kyla grėsmė, kad gali būti neužtikrintas gamtinių dujų tiekimas, siūlome pakoreguoti garantinio gamtinių dujų tiekimo kainos nustatymą ir garantinio tiekimo principus ir tam tikras nuostatas.

Taip pat numatome, kad reikėtų įgyvendinti Gamtinių dujų direktyvoje numatytą išimtį, jog ribotoje mažoje teritorijoje veikiančioms gamtinių dujų skirstymo operatoriams nebūtų taikoma privaloma kainodara.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Jūsų nori paklausti V. Poderys.

V. PODERYS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiamasis viceministre, kaip suprantu, stotelės yra alternatyva vadinamosioms vamzdinėms dujoms. Iš Druskininkų pavyzdžio mes matome, kaip tai veikia. Bet mūsų Energetikos komisijoje Seime mes nagrinėjome savivaldybių apsirūpinimą dujomis ten, kur nėra magistralinio dujų tinklo, bet kur yra vadinamosios balioninės dujos arba lokalūs tinklai, ir aiškiai matome, kad ten yra problemų, nes dažnai tas paslaugas teikia privatus sektorius, kuris turi savų interesų. Ar ši suskystintų dujų stotelių plėtros į kitas savivaldybes galimybė yra numatoma ir kokios tai būtų perspektyvos, nes tokia reali galimybė, kaip suteikti derybinę galią kalbantis su vietiniais dujų tiekėjais, turbūt būtų labai labai sveikintina.

E. PURLYS. Dėkoju už klausimą. Iš tikrųjų mes girdime tam tikrą jautrią informaciją ir galbūt tam tikras grėsmes, kad Mažeikių mieste arba kituose miestuose gali įvykti suskystintų naftos dujų tiekimo sutrikimai arba tikrai yra vietų, kurios yra neprijungtos prie centralizuotų tinklų, tačiau vartotojai, investuotojai pageidautų tose vietose vartoti dujas. Šie pakeitimai įgalintų tokias stoteles statyti atokiose vietose, taip pat pakeisti suskystintas naftos dujas šiuo atveju gamtinėmis dujomis.

PIRMININKAS. Klausia R. Sinkevičius.

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis viceministre, tiesiog V. Poderys buvo greitesnis ir atspėjo tą klausimą, kurį aš norėjau paklausti, apie negazifikuotų, arba nedujofikuotų, mūsų rajonų centrų aprūpinimą LNG. Mano tik palinkėjimas pasiskaičiuoti investicijas ir tą procesą vykdyti, na, kaip galima naudingiau ir žmonėms, ir kompanijoms, kurios tą darys.

E. PURLYS. Dėkoju.

PIRMININKAS. Daugiau klausiančių nėra. Motyvai dėl viso. Nuomonė už, nuomonė prieš. Niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti dėl visų projektų.

Balsavo 58 Seimo nariai ir visi 58 balsavo už. Pagrindinis komitetas siūlomas Ekonomikos komitetas. Papildomų niekas nesiūlo. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta.

13.53 val.

Vaikų išlaikymo fondo įstatymo Nr. X-987 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4321, Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 17 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-946, Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-947 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Vaikų išlaikymo fondo įstatymo Nr. X-987 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4321. Pranešėjas – viceministras E. Bingelis. Gal galite pristatyti ir lydimuosius kartu?

E. BINGELIS. Laba diena, gerbiamasis pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai. Teikiame Vaikų išlaikymo fondo įstatymo pakeitimo ir papildomai lydimuosius dokumentus – Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo pakeitimo ir Socialinių paslaugų įstatymo pakeitimo įstatymų projektus. Esminiai Vaikų išlaikymo fondo įstatymo projekto siūlomi pakeitimai ir jų esmė yra efektyvinti skolų atgavimo procesus, konkretizuoti išmokų gavėjų nutraukimo pagrindus, siūlome, kad išmokų administravimą nuo šiol vykdytų „Sodra“, ir apibrėžti pareiškėjo ir skolininko pareigas.

Kituose įstatymuose – Socialinių paslaugų įstatyme ir Socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme – yra labiau tokie techniniai pataisymai – suvienodinti terminus. Mūsų siūlymas, kad įstatymo projektas įsigaliotų 2018 m. sausio 1 d. Kviečiame pritarti. Gal turite klausimų, pasiūlymų?

PIRMININKAS. Dėkoju. Jus nori paklausti M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Ačiū pranešėjui. Iš tiesų gerbiu jus kaip profesionalą ir kaip tikrai rimtą socialinės politikos ekspertą, tačiau tai, ką jūs pateikėte šiandien čia, yra labai didelis nusivylimas, tikrai didelis nusivylimas. Taip, reikia gerinti išieškojimą iš alimentų nemokančių tėvų, taip, reikia perduoti išieškojimą „Sodrai“, nors tai iš esmės problemos nespres, tiktai valstybės paslaugų apribojimas galėtų reikšmingai pakeisti situaciją. Tačiau jūs šiuo įstatymo projektu siūlote nustatyti išmoką šeimoms, kur vienas iš tėvų neišlaiko savo vaiko, neatitinkančią jokių minimalių standartų – 57 eurus.

Gerbiamasis viceministre, 57 eurus jūs siūlote skirti vaikui, kurio neišlaiko vienas iš tėvų. Ir šita išmoka, primenu, nesikeitė daugiau kaip dešimt metų, šiuo metu sudaro 15 % minimalios mėnesinės algos. Ir jūs tai darote žinodamas, kad vienišos šeimos yra didžiausia rizikos grupė, gyvenanti skurde, vadinasi, ir didžiausia socialinė grupė, gyvenanti skurdo rizikoje. Ar galite argumentuoti, kodėl jūs taip elgiatės?

E. BINGELIS. Ačiū už klausimą. Esminis dalykas, kad šis įstatymas – tai pirmas žingsnis efektyvinti pačią sistemą. Jūsų kartu su kolege I. Šimonyte pateiktam pasiūlymui mes, ministerija, pritarėme, tik šiuo metu bijome, kad įvedus tai kartu su šiuo įstatymu tiesiog nebus rasta papildomų lėšų. Tačiau esminis dalykas, kurį mes jau darome ateinančiam periodui, yra būtent vaiko pinigai, kad per vaiko pinigus būtų kompensuojama ir padedama, ir suteikiama pagalba šeimoms. Perėmus administravimą „Sodrai“, mes tikimės geresnio išieškojimo ir tą sumą didinti. Taip pat kitas svarbus darbas, kuris yra mums pakeliui, t. y. minimalių poreikių dydis, kad jis būtų kartu indeksuojamas su valstybės remiamomis pajamomis ir kartu bazinėmis socialinėmis išmokomis. Tai yra nuoseklus ėjimas į priekį. Šiuo metu abejojama, ar biudžetui pavyktų tiesiog tai įgyvendinti.

PIRMININKAS. G. Skaistės nematau. I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamasis viceministre, aš tam tikra prasme pratęsiu Mykolo klausimą, nes kai yra teikiama nauja redakcija, visą laiką yra tikimasi, kad kaip nors į problemą bus pažiūrėta iš esmės iš naujo. Taip? Dabar tai, kad jūs perduodate administravimą, yra labai gerai, kad „Sodra“ neabejotinai pagerins išieškojimą, irgi yra labai puiku, bet vaikai, kurie yra šio įstatymo adresatai, jų finansinė padėtis neturėtų priklausyti nuo to, kaip gerai dirba valstybės institucijos ir ar jos sugeba išieškoti skolas iš skolininkų.

Aš grįžtu prie to paties iš esmės klausimo, bet noriu ko kitko paklausti: kodėl jūs nesiryžote įstatymo projektą teikti arba vėliau su biudžetu, arba, jeigu jau teikiate dabar, kodėl jūs nepasiūlėte susieti su kokiu nors logiškesniu dydžiu, skaičiuojant šiuos vaiko pinigus, negu su tuo kosmosu, su kuriuo dabar tai yra susieta?

E. BINGELIS. Dabar siūlome dėl to, kad galėtume pasiruošti ir padaryti visus darbus, kad sausio 1 dieną mes jau galėtume perduoti administravimą „Sodrai“. Šitie procesai atima daugiau laiko, todėl norime padaryti tai iš anksto, todėl siūlome dabar.

Su logiškesniu dydžiu – taip, pritariame. Esminis dalykas, ką ir minėjau, kad valstybės remiamų pajamų dydis, bazinė socialinė išmoka dabar nėra niekaip pagrįsti dydžiai. Mūsų tikslas ir ministerijos, kur mes dabar dirbame, būtent susieti šituos dydžius su minimalių poreikių dydžiu, kuris jau yra argumentuotas ir kiekvienais metais būtų perskaičiuojamas.

PIRMININKAS. R. Šarknicko taip pat nematau salėje. Daugiau klausiančių nėra. Nuomonė dėl viso. M. Majauskas – už.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Pakartosiu, jog tikrai vertinu L. Kukuraitį ir jus, gerbiamasis viceministre, bet jūsų požiūris, atrodo, labai greitai pasikeitė, nepraėjo nė pusė metų, kai pradėjote mąstyti biurokратиškai ir nesugebate išvelgti esminės problemos. Užuoat pateikę Vyriausybei išvadą dėl to projekto, kurį pateikė jums Seimas, jūs teikiate naują redakciją, visiškai neatsižvelgdamas į Seimo nuomonę. Aš manau, kad toks kelias tikrai neveda į susikalbėjimą.

Kviečiu šioje stadijoje pritarti šiam projektui, bet Seimui labai rimtai pasižiūrėti į tą dydį, kuris yra nustatytas vaikams, kurių neišlaiko tėvai. Jis nesikeitė daugiau kaip dešimt metų, jis yra 15 % minimalios algos, tuo tarpu Latvijoje yra du kartus didesnis, Lenkijoje – vos ne tris kartus didesnis. Aš manau, kad laikas keisti šitą dydį ir laikas surasti tam pinigų.

PIRMININKAS. Kadangi nuomonės prieš nėra, ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Kadangi matau, jog pagrindinio darbo laikas jau baigėsi, siūlau dar kelis klausimus pratęsti penkias minutes. Prašom per šoninį mikrofoną.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū, grįžtant prie ką tik M. Majausko išsakytos pozicijos, taip, iš tikrųjų įstatymų projektus mes turėtume sujungti ir kartu svarstyti, ir kartu galvoti apie mūsų valstybės biudžetą – galbūt būtų galimybių, nes ta suma, kuri yra nustatyta mūsų, kažkada buvusių to įstatymo iniciatorių, tuo metu buvo normali, o dabar reikėtų ieškoti finansinių resursų ir, aišku, tobulesnio įstatymo projekto ir jų sujungimo, įvertinant gerbiamųjų kolegų pateiktą įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Ar galime pritarti bendru sutarimu, kad šiek tiek dar padirbėtume? Ačiū. Kitas klausimas... Atsiprašau, dar nepaminėjau pagrindinio komiteto. Pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Papildomų nėra siūloma. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti? Ačiū, pritarta.

14.01 val.

Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 13, 18, 22, 24, 26, 29¹, 30, 31¹, 38, 45, 46 straipsnių pakeitimo, aštuntojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30¹ straipsniu pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-944, Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 2, 18, 19, 20, 43 ir 44 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-945 (pateikimas)

Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 įvairių straipsnių pakeitimo, aštuntojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 30¹ straipsniu pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-944. Pranešėjas – ministras E. Misiūnas. Gal kartu galite pristatyti ir lydymą?

E. MISIŪNAS. Laba diena, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, norėčiau pristatyti įstatymo projektą. Vyriausybės įstatymo 13, 18, 22, 24, 26, 29¹, 30, 31¹, 38, 45, 46 straipsnių pakeitimo, aštuntojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 30¹ straipsniu pakeitimo įstatymo projektu siekiama... Išvardinsiu keletą siekių: taigi, patikslinti nuostatas, susijusias su Vyriausybės narių atostogomis, suderinant jas su naujojo Darbo kodekso nuostatomis.

Antra. Patikslinti su ministro pavadavimu susijusias nuostatas, numatant galimybę, kad pavaduojantis ministras galėtų atlikti pavadujančiam ministrui priskirtas personalo valdymo funkcijas. Taip pat įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2016 m. liepos 8 d. nutarimą ir nustatyti konstituciškai pagrįstus išimtinius atvejus, kai Vyriausybei teikiami teisės aktų projektai gali būti nederinti su suinteresuotomis institucijomis. Numatyti ministerijų kanclerių kadencijas, nustatyti galimybes sudaryti kolegijas įstaigose prie ministerijų, taip pat numatyti galimybę Vyriausybei steigti biudžetines įstaigas, padedančias centralizuotai vykdyti ministerijų, Vyriausybės kanceliarijos ir jų vidaus administravimo funkcijas, nustatytas Vyriausybės, patikslinti Vyriausybės kanclerio funkcijas.

Valstybės tarnybos įstatymo 2, 18, 19, 20, 43 ir 44 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas parengtas, siekiant suderinti siūlomus Vyriausybės įstatymo pakeitimus su ministerijų kanclerių kadencijų ir Vyriausybės tarnybos įstatymo nuostatomis.

Priėmus teisės aktą, neigiamų pasekmių nenumatoma. Kitų įstatymų pataisos nereikalingos. Įgyvendinant šį įstatymą valstybės biudžeto lėšų papildomai nereikės. Siūlyčiau pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjui. Jūsų nori paklausti A. Palionis. Andriau, norite paklausti?

A. PALIONIS (LSDPF). Noriu. Ačiū, posėdžio pirmininke. Ministre, keistai atrodo: prieš tai buvo Energetikos įstatymo svarstymai gabaliukais, dabar vienas įstatymo projektas dėl valstybės tarnybos yra užregistruotas Seime, jis irgi svarstymo stadijos. Rudenį žadėjote atnešti visą Valstybės tarnybos įstatymo paketą. Dabar sesijos pabaigoje registruojate pasiūlymą, vėl gabaliuką, ir rudenį turėsime svarstyti, ir jūs rudenį atnešite visą Valstybės tarnybos įstatymą. Ar nevertėtų paklausti Seimo nariams ir susipažinti su visa vizija ir rudenį apsvarstyti?

E. MISIŪNAS. Priimu kritiką, jūs visiškai teisingai sakote. Bet, matote, parengtas jau naujas įstatymas, Valstybės tarnybos įstatymas, jis jau dabar išsiųstas derinti. Ne taip paprasta buvo parengti, vis dėlto yra daug įvairių nuomonių, tikrai konceptualus požiūris. O šiuo atveju siūlomas

toks kosmetinis Valstybės tarnybos įstatymo pataisymas, kuris reikalingas taisant Vyriausybės įstatymą. Šitos nuostatos automatiškai jau bus integruotos į naują projektą, t. y. visa tai, ką prieš tai buvęs Valstybės tarnybos įstatymas... Tikiuosi, bus priimti įstatymo pataisymai, šis gabaliukas, viskas bus integruota į naują įstatymą ir tikrai iš naujo nereikės žiūrėti.

Matote, turime prioritetus, stengiamės tiek ir Vyriausybės įstatyme, tiek ir bendrai žiūrėti į pertvarką ir teikti įstatymų projektus, kurie reikalingi įgyvendinti tą pertvarką, todėl taip ir išeina gabaliukai. Bet jūsų pastaba labai aiški. Manau, netikslinga, tikrai šiuo metu netikslinga dabar nesvarstyti tik dėl to, kad lauktume rudens sesijos, kada bus pateiktas naujas Valstybės tarnybos įstatymas, būtent Vyriausybės įstatymo pakeitimas, tikrai netikslinga, nes reikia šitų pakeitimų tobulinant Vyriausybės darbą ir veiklą, taip pat ir teisėkūrą.

PIRMININKAS. Klausia J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Gerbiamasis ministre, Vyriausybės įstatymo pataisomis jūs, be kita ko, pildote įstatymą 30¹ straipsniu, kur siekiate, kad tos biudžetinės įstaigos padėtų Vyriausybei valdyti ministerijas, kanceliariją ir t. t. Klausimas, ar čia nėra užslėptas noras, kad Vyriausybės kanceliarija tiesiogiai valdytų ministerijas? Tai gal jūs, ministrai, nebereikalingi, ką?

E. MISIŪNAS. Suprantu jūsų šaržą. Visiškai neteisingai. Buvo mintis ir tikrai mes kalbame apie bendrųjų funkcijų centralizavimą. Šiuo pasiūlymu yra siekiama centralizuoti bendrąsias funkcijas. Pavyzdžiui, teisės aktų teisinis vertinimas. Ar reikėtų kiekvienai ministerijai? Galbūt galėtų turėti Vyriausybė, Vyriausybės kanceliarija tokią komandą, kuri įvertintų, ir kitoms įstaigoms derinti nereikėtų, taip pat ir buhalteriją, ir galbūt viešinimai, ir kiti dalykai, ir kiti dalykai... Yra daug bendrų funkcijų, kurias reikėtų centralizuoti, taip pat yra numatyta ir Vyriausybės programoje ir ši nuostata tai leistų padaryti. O dėl ministerijų, kaip įstaigų, įgyvendinančių ir vykdančių, formuojančių politiką... Tikrai apie tai nėra kalbos.

PIRMININKAS. R. Budbergytės nematau salėje. Kitas klausia J. Bernatonis.

J. BERNATONIS (*LSDPF*). Gerbiamasis ministre, iš tiesų turbūt 30¹ straipsnis sukėlė klausimų ne tik mano kolegai J. Sabatauskui, bet ir man, nes, mano supratimu, ta norma suformuluota neraštingai. Aš nežinau, kas iš teisininkų ją formulavo, bet čia yra teigiama, kad Ministrui Pirminininkui, Vyriausybei kažkokios biudžetinės įstaigos padės vykdyti ministerijų vidaus administravimo funkcijas. Jeigu tas funkcijas vykdytų kažkas kitas, tai jau nebus ministerijų vidaus administravimo funkcijos. Jeigu aš teisingai supratau, čia buvo norėta pasakyti, kad tam tikros ministerijų funkcijos bus centralizuotos, ir naujos sukurtos institucijos jas vykdytų. Todėl tas klausimas ir iškiolo kolegai J. Sabatauskui. Bet aš norėjau paklausti dėl 31¹ straipsnio, jame numatoma, kad...

PIRMININKAS. Laikas.

J. BERNATONIS (*LSDPF*). ...keičiama ministerijų kanclerių... Galima paklausti?

E. MISIŪNAS. Ministerijų kancleriai, tos pačios ministerijos kancleriai – ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės.

J. BERNATONIS (*LSDPF*). Ne, aš norėčiau paklausti, jeigu galima.

E. MISIŪNAS. Tai klauskite.

J. BERNATONIS (*LSDPF*). Jūs nutraukėte, pirmininke, mane.

E. MISIŪNAS. Dar nenutraukta, mikrofonas veikia.

J. BERNATONIS (*LSDPF*). 31¹ straipsnio 1 dalyje keičiama ministerijų kanclerių paskyrimo tvarka. Tai bus konkurso būdu ketveriems metams. Ar ši nuostata galios atgal, t. y. dabar bus skelbiami konkursai visiems kancleriams, ar bus skelbiami konkursai tik naujai skiriamiesiems kancleriams, kaip turėtų būti pagal bendras teisės normas?

E. MISIŪNAS. Yra nustatyta, kad nuo įstatymo įsigaliojimo laikysime, kad kancleriai pradeda vykdyti savo kadenciją, ir nuo įstatymo įsigaliojimo bus skaičiuojama pirma kadencija. O jūsų pastaba dėl 30¹ straipsnio nuostatos visiškai teisinga. Taip, čia galbūt turėjo būti toks tekstas aiškinamajame rašte, bet pačiame teisės normos tekste neturėjo būti. Čia tikrai juridinės technikos klaida. Ačiū jums.

PIRMININKAS. Klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis ministre, norėjau paklausti dėl 38 straipsnio pakeitimo. Ten, atrodo, toks žodis, kuris imperatyvus, tai yra „teikiami teisės aktai turi būti suderinti“,

keičiamas į ne tokį griežtą žodį, kad turi vykti derinimo procesas, aš taip suprantu. Ar neatsitiks taip, kad tada nesuderinti teisės aktai ateis į Seimą? Man kilo toks klausimas. Žodis atrodo paprastas, bet vis dėlto norėčiau sužinoti, kaip tada atrodys tas derinimo procesas?

E. MISIŪNAS. Matote, čia yra siekiama įgyvendinti Konstitucinio Teismo 2016 m. liepos 8 d. nutarimą, kuriame yra numatyta, kad tam tikrais atvejais, pavyzdžiui, karo atveju, sakykime, stichinių nelaimių atveju, kada labai greitai reikia priimti teisės aktus, tai galima teisės aktų projektų ir nederinti pagal nustatytą procedūrą. Čia yra išvardinti konkretūs atvejai ir... (*Balsai salėje*) Ne, jūs turėjote omenyje, kad anksčiau buvo labai aiškiai nustatyta, kad privalo būti suderinti, tai yra imperatyvas nustatytas, o dabar derinami. (*Balsai salėje*) Matote, mes visi turime bendrą tikslą, kad teisės aktų projektai pasiektų Seimą pačios geriausios kokybės. Nemanau, kad bus atsisakyta derinimo proceso tik dėl to, kad bus neimperatyvi nuostata, o dispozityvi. Nes mūsų bent jau Vyriausybėje nėra buvę tokio atvejo, kad iš principo kažkas nederintų, bet yra tekę matyti ir pačiam stebėti situaciją, kada iš esmės kertasi situacija, kertasi pozicijos ministerijų ir tas klausimas atidedamas, vilkinamas ilgam laikui, ir tada tarsi užkertamas kelias tą projektą teikti Seimui ir išklausyti jau Seimo narių pozicijas.

PIRMININKAS. Klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis ministre, vis tiek susidaro vaizdas, kad jūs kažką čia gudraujate. Pagrindinė silpnoji vieta dabar Vyriausybės projekto yra tai, kad aktai yra nederinami. Ir mes Vaiko teisių pagrindų įstatymo, jeigu jau būtų suderinta, dabar svarstytime ne 600 pataisų teisininkų institucijų, bet kokį 10–15, dėl kurių mes turėtume apsispręsti. Neraštingi ateina (...). Jūs dar siūlote tą susilpninti. Mūsų komiteto posėdyje viceministras sakė, kad departamento klausimas apskritai yra antrinis, čia visiškai niekuo dėtas, mums reikia priedus sureguliuoti. Dabar jūs ateinate su siūlymu būtent tik šitą keisti ir siūlote mums pritarti fragmentui to, dėl ko taip ir nesugebėjo jūsų atstovai mūsų komitetui pateikti jokio supratimo, kas bus daroma tenai – pritarti kažkam, kažkas, kažkur bus, nors mes nežinome, kas tai yra. Ar čia yra normali praktika darbo su Seimu, jeigu mes net neįsivaizduojame, kokia ta reforma bus?

E. MISIŪNAS. Negaliu atsakyti, nesupratau klausimo. Šiaip teisės aktai tikrai derinami su visomis institucijomis, kurios yra numatytos, ir tikrai siekiame, kad jie ateitų pačios geriausios kokybės. Negaliu nieko atsakyti kitaip.

PIRMININKAS. Dėkojame ministrui. Laikas klausimams baigėsi. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – P. Urbšys.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Iš tikro gal reikėtų apsispręsti Seimo salėje, ar mes linkę, kad tie pokyčiai vyktų, apie kuriuos visi kalbame, ar vis dėlto viena kalbame, kita darome. Aš suprantu, tos įstatymo pataisos yra teikiamos tam, kad tuo laikotarpiu būtų galima optimaliai veikti ir optimaliai daryti tuos sprendimus, kurie yra reikalingi. Taip, yra rengiamas tas įstatymas, kuris kompleksiskai pažiūrėtų ir valstybės tarnybą. Bet sutikite, kad tokie kompleksiniai įstatymai nepriimami per vieną ar du mėnesius. Be abejo, tai užtruks. Bet per tą laiką Vyriausybė turi veikti ir veikti efektyviai. Jeigu linkstama prie to, kad būtų trukdoma, tai tada visada priežasčių atsiras, ar laiku teikiama ir kodėl tai teikiama. Aš siūlau palaikyti Vyriausybės siūlomus projektus.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū. Nors aš klausiau ministro, nuo kada Vyriausybės kanceliarija valdo tiesiogiai ministeriją, jis paneigė, bet įstatymo projektas, kurį jis pristatė, byloja kitaip. 30¹ straipsnio 2 dalis aiškiai sako, kad Vyriausybė gali steigti biudžetines įstaigas, kurios padeda, be viso kito, ir Vyriausybės kanceliarijai centralizuotai vykdyti ministerijų vidaus administravimo funkcijas. Vienas momentas. Vadinasi, Vyriausybės nebereikia kaip kolegialaus... kaip ministrų kabineto.

Kitas dalykas, 31¹ straipsnis, kur sakoma, kad kancleriai skiriami konkurso būdu ketveriems metams, gerai, tegul taip būna, tačiau ne daugiau kaip dvi kadencijas. Pirmas dalykas, kancleriai nėra politinio pasitikėjimo. Tai yra aukščiausias pareigas užimantis valstybės tarnautojas, kuris užtikrina valdymo stabilumą, kuris padeda ministrui vykdyti ministerijos pavestas funkcijas. Šiandien paklausiau buvusių ministrų, ar pažįstate nors vieną amžiną kanclerį, sakė tokių nežinantys. Tai klausimas toks: kodėl norima gerą specialistą... Mes ką tik kalbėjome apie mokyklų direktorius. Kodėl norima gerą specialistą... Štai ką tik „Veidas“ paskelbė geriausių tarnautojų sąrašą.

Tarp jų yra turbūt ne vienas kancleris, kai kurie ne vieną kartą buvo pripažinti geriausiaisiais, kodėl reikia juos atleisti, jeigu jie gerai dirba? Konkursas – tvarka. Todėl aš tikrai... Ir dar daugiau čia yra tokių vietų, bet mano laikas baigiasi, gerbiami kolegos, aš tikrai nepritariu šitam projektui.

PIRMININKAS. Kadangi nuomonės išsiskyrė, kviečiu balsuoti. Kas palaikote šiuos įstatymų projektus, balsuokite už, kas turite kitą nuomonę, balsuokite prieš arba susilaikykite.

Balsavo 62 Seimo nariai: už – 29, prieš – 1, susilaikė 32. Įstatymo projektui po pateikimo nepritarta. Skelbiu alternatyvų balsavimą. Ar galime bendru sutarimu tobulinti? (*Balsai salėje*) Gerai, galima siūlyti bendru sutarimu iniciatoriams tobulinti. Ačiū.

Replika po balsavimo. I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Tiesą sakant, nebuvo labai lengva apsispręsti, kaip balsuoti dėl šitų projektų po pateikimo, nes tikrai reformas valstybės tarnyboje, manau, palaikytų daugelis Seimo narių. Dėl to daug abejonių nekyla. Bet pats paketo suformulavimas kėlė labai didelių abejonių, nes aš sunkiai suprantu, kuo šie du įstatymų projektai tarpusavyje susiję, ir manau, kad tai buvo viena iš paketo žlugimo priežasčių. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Šiandien darbotvarkės visi klausimai baigti. Seimo narių pareiškimų neturime. R. Tamašunienė, prašom dar.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Noriu priminti Etikos ir procedūrų komisijos nariams, kad dabar, kaip ir buvo paskelbta prieš tai ir gavote informaciją, mes renkamės 213 salėje, čia pat, prie posėdžių salės. Taip pat kviečiame atvykti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto arba pirmininką, arba atstovą ir Kaimo reikalų komiteto ar biuro vadovą, ar komiteto pirmininką. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėkoju Seimo nariams už puikų ir sklandų darbą, susitiksime antradienį. O šios dienos, birželio 30 dienos, rytinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Adomėnas Mantas 28, 30
Andrikis Rimas 38, 41
Anušauskas Arvydas 25, 40, 50
Armonaitė Aušrinė 40, 45
Ąžuolas Valius 10
- Bakas Vytautas 19, 38, 41
Balsys Linas 19
Basanavičius Jonas 39
Bastys Mindaugas 40
Baškienė Rima 7, 18, 22, 23, 41, 44, 45, 49
Baublys Juozas 39, 40
Bernatonis Juozas 50
Bilotaitė Agnė 10, 11
Bingelis Eitvydas 47, 48
Budbergytė Rasa 50
- Čimbaras Petras 13, 20
Čmilytė-Nielsen Viktorija 42
- Dagys Rimantas Jonas 30, 35, 42, 51
Degutienė Irena 7, 19
Dumbrava Algimantas 44
- Gailius Vitalijus 45
Gelūnas Arūnas 43
Gentvilas Eugenijus 7, 8, 9, 16, 17, 44
Gentvilas Simonas 39, 40
Glaveckas Kęstutis 7, 17
Gražulis Petras 35
- Jakeliūnas Stasys 43
Jedinskij Zbignej 45
Jovaiša Eugenijus 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29
Jovaiša Sergejus 45
Juozapaitis Vytautas 43
Juška Ričardas 11, 12
- Kamblevičius Vytautas 20, 31
Karbauskis Ramūnas 7, 18, 43
Kernagis Vytautas 10, 11
Kindurys Gintautas 34
Kubilius Andrius 9, 10, 18, 20, 21
Kukuraitis Linas 48
- Landsbergis Gabrielius 7, 43
- Majauskas Mykolas 16, 17, 20, 48, 49
Maldeikienė Aušra 43
Martinėlis Raimundas 21, 22
Masiulis Kęstutis 37
Mažeika Kęstutis 12, 37, 39, 40, 41
Misiūnas Eimutis 49, 50, 51
- Narkevič Jaroslav 31
Nekrošius Arvydas 7, 21, 32, 44, 45
- Olekas Juozas 11, 12, 13, 14, 25, 27, 39
- Palionis Andrius 7, 16, 26, 45, 49
Papirtienė Aušra 25, 26
Poderys Virgilijus 8, 32, 34, 36, 37, 47
Pranckietis Viktoras 17, 19
Pupinis Edmundas 16, 18, 27, 31
Purlys Egidijus 45, 46, 47
- Razma Jurgis 12, 15, 16, 20, 21
Rimkus Juozas 37, 41
Rinkevičius Viktoras 10, 13
- Sabatauskas Julius 33, 35, 42, 43, 50, 51
Saudargas Paulius 14, 17, 20, 21, 37
Simulik Valerijus 12, 28, 29, 39
Sinkevičius Rimantas 47
Sinkevičius Virginijus 18, 20, 21, 35, 36
Sysas Algirdas 10
Skaistė Gintarė 29, 48
Skardžius Artūras 8, 10, 32, 35, 36
Skvernelis Saulius 18
Starkevičius Kazys 38, 40
Steponavičius Gintaras 29, 30, 44
- Šarknickas Robertas 43, 48
Šedbaras Stasys 39, 40, 45
Šimonytė Ingrida 48, 52
Širinskienė Agnė 15, 41, 44
- Tamašunienė Rita 32, 52
Tomilinas Tomas 42
- Urbšys Povilas 9, 15, 16, 24, 25, 27, 28, 29, 51
- Vingrienė Virginija 37, 40
Vinkus Antanas 10, 42

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*